

BIBLIOTECA
PROVINCIALE
Ente
D'Errico
4150
MATERA

13473

MARINI FRECCIAE

NEAP. PATRICII CLARISSIMI,

IVRECONSULTI ACUTISS. REGII CONSILIARII

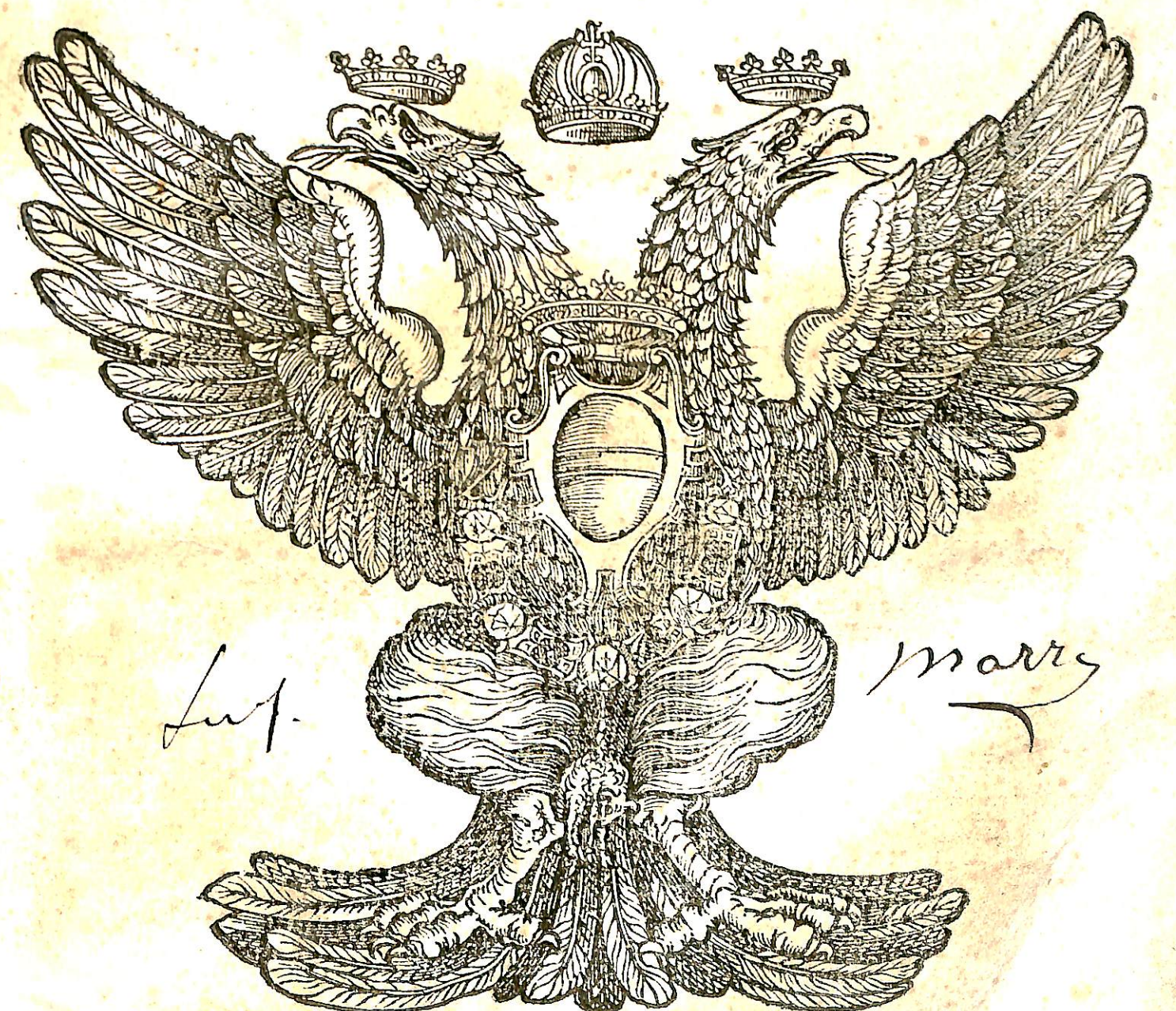
CELEBERRIMI CAROLI .V. IMP. OPT. MAX. IN REGNO

Neapolitano, De Subfeudis Baronum, & Inuestituris Feudorum,

LIBER PRIMVS, ET SECVNDVS.

275

QVIBVS ACCESSERVNT NONNVLLI TRACTATVS AVREI, AC SINGVLA
res ad statũ Regni, ad Reges, Principes, Duces, Marchiones, Comites, Barones, & Prælatosq;
pertinentes, quos proxima pagella indicabit. Cum Summarijs, ac Indice locupletissimo editis
per Magnificum Marcellum Bonum Neapolitanum Iureconsultorum minimum.

Sup. Mary

CAVTVM EST PRIVILEGIO CAESARIS PER DECENNIVM SVB POENA
DVCATORVM MILLE, ET AMISSIONIS LIBRORVM.

NEAPOLI ANNO DOMINI. MCCCCCLIII.

hic fuit prima editio vivente Authore: Disposit. 19. 11. 27.
et deinde postea.

ILLVSTRISS. AC REVERENDISS.

DOMINO D. PETRO PACEQVO SACRO SAN

CTAE ROM. ECCLESIAE CARDINALI AMPLISS.

Diui Caroli. V. Opt. Maximiq; Imp. In hoc eius Neapolitano

Regno Locumtenenti, & Vicario Generali.

Marinus Freccia. S. P. D.

Aepe mecum institueram. D. P. aliquos labores quos tum legendo, & consulendo, tum iudicando in abstrusa Feudorum Sylua substinueram: & quae de Regni huius Siciliae Regionibus, Regibus, Principibus, Baronibus, ac supràemīs Officijs ex uetustioribus Libellis nondum impressis exciperam, in opus quò ad possem breuissimum cogere: Mutato deinde consilio abstinere decreueram: ne quod in scriptis mandarem, in manus Imperitorum, aut Doctissimorum Virorum legendum traderetur: & illi ueluti imprudentes opus contemnerent: peritissimi autem ex eorum sublimi doctrina, ac ingenij acuminē nullius frugis esse asseuerarent. Existimaui postmodum utilius esse, etiam aliorum canina sufferre iudicia, quàm aut pluribus, aut paucioribus, aut quibus possem (& si pusillū foret) adiumentum subtrahere. Huic meae sententiae tempora blandita fuerunt, ut sub tuo felicissimo aduentu meae (qualescunq; sint) lucubrationes perficerentur. Itaq; tibi illas dedico, ac totius animi obsequium, & uoluntatem, absq; ullo uerborum lenocinio consacro. Accipies igitur opusculum tua memoria absolutum: quod tuae amplissimae dignitati eò audentius nuncupauī, quò facilius mihi contra inuidos, tua per orbem clarissimi nominis autoritas suffragetur. Bene uale. Neapol. Die. x. Nouembris. MCCCCCLIII.

INDEX TRACTATVVM OM- NIVM QVI HISCE TRIBVS LIBRIS

EXPLICANTVR.

LIBER PRIMVS.

De origine Feudorum.	folio.	2.
De origine Baronum, & qualiter creantur in Regno.	folio.	8.
Noua quaestio, si Subfeudatarij habeant uocem in parlamento.	folio.	13.
De praecedentia inter Principem, & Magnum Cancellarium.	folio.	17.
De origine, & dignitate Septem Supremorum Officiorum Regni. v3.	folio.	21.
De officio Magni Comestabuli. Primum.	folio.	21.
De officio Magistri Iusticiarij. Secundum.	folio.	23.
De officio Admirati Maris. Tertium.	folio.	27.
De officio Magni Camerarij. Quartum.	folio.	29.
De officio Logothetae, & Prothonotarij. Quintum.	folio.	32.
De officio Magni Senescalli. Sextum.	folio.	35.
De officio Magni Cancellarij. Septimum.	folio.	38.
De Sessione horum Officialium, & de praecedentia ipsorum, Inscruntur quoque nonnullae quaestiones in materia horum officialium.	folio.	41.
De Antiquo Statu Regni, Regibus, Principibus, Ducibus, ac Comitibus eiusdem.	folio.	42.
De Prouincijs, & Ciuitatibus Regni: & de Ecclesijs Cathedralibus ad Regiam praesentationem spectantibus.	folio.	55.

LIBER SECVNDVS.

Quis dicatur Feudatarius in Regno.	folio.	67.
Quis dicatur Subfeudatarius in Regno.	folio.	68.
Quis dicatur Baro in Regno.	folio.	69.
De origine Comitum, & quis dicatur Comes.	folio.	71.
De origine Marchionum, & quis dicatur Marchio.	folio.	82.
De origine Ducum, & quis dicatur Dux.	folio.	86.
De praecedentia horum Baronum. & plures quaestiones utiles in materia interseruntur in unoquoque titulo praedictorum Dominorum: & alio modo declarantur quam per feudistas.	folio.	93.
De praecedentia Dominorum Regiam Cancellariam Regentium.	folio.	98.
De origine Principum: & quis dicatur Princeps.	folio.	101.
De autoritate, & potestate Baronis erga suum Subfeudatarium.	folio.	101.

Declaratio noua ad intellectum Constitutionis Regni, Constitutionem diuinae memoriae nondum posita a peritiore Regni, & si emptori demur facultas reuocandi.

folio. 105.

Limitationes triginta, traditae super dicta Constitutione.

folio. 110.

Decisiones, & quaestiones triginta quatuor, super materia assensus, ex quibus congeries magna dubiorum exsoluitur.

folio. 121.

De subuentionibus exigendis a uassallis, cum nonnullis nouis quaestio- nibus, & decisionibus ipsarum, & si emptori cum pacto retrouen- dendi subuentio debeat.

folio. 177.

De solutione releuij, & in materia ipsius quam plures decisiones de- scribuntur nondum posita.

folio. 182.

De sacramento assurationis a uassallis Baronum, & nonnulla alia- rum praestatio.

folio. 194.

De exhibitione seruitorum a uassallis, & decisiones aliquae super ipso- rum praestatio.

folio. 196.

Ex ordine postmodum describitur autoritas, & potestas Baronis erga subfeudatarium usque ad numerum. xxxvij. & habentur plurimae quaestiones feudales, nondum ab antiquioribus Regni relectae, cum plurimis declarationibus, & decisionibus ipsarum.

folio. 203.

De origine, & antiquitate Dobanae menae pecudum, quae hodie in Apu- lea, & apud terram Fogiae regitur.

folio. 214.

Differentiae feudorum quaternatorum, cum his quae plana, & de tabu- la nuncupantur.

folio. 238.

Differentiae feudorum Regalium, & titularum, ab his feudis, quae no- bilia, & quaternata sunt.

folio. 244.

LIBER TERTIVS.

De formulis inuestiturarum.

De feudis antiquis, & quae ex magistrali doctrina Pilei, & Bulgari- feuda, ex pacto & prouidentia appellantur in Regno.

De feudis haereditarijs, ac mixtis, ex declaratione

G. de Perno Siculi.

Differentiae inter feuda ex pacto & prouidentia, ab his quae haereditaria dicuntur.

De ordine sessionis in parlamento generali.

De origine, & officio scribae portionis.

Differentiae inter officia, feuda, & ecclesiastica beneficia.

Differentiae inter assensum legis, & hominis.

Nonnullae in his decisiones causarum notabiles describuntur.

4 ij

INDEX LOC VPLETISSIMVS

OMNIVM IN HOC VOLVME CONTENTO

RVM, ORDINE ALPHABETICO RITE CONTEXTVS

Per Magnificū Marcellū Bonū Neap.V. I. D.

A

ABBATES tenen-
tes ecclesias in Regno
numero. 28. folio. 19.

Actio competens ad feu-
dum feudalis esse cen-
setur. nu. 4. fol. 137.

Actio competens ad rem mobilem, uel immobi-
lem iudicatur secundum naturam ipsius rei
cui competit. numero. 5. folio. 136.

Actor & reus sunt correlatiua, & ideo sta-
tutum siue poena loquens de actore extendit-
tur ad reum. numero. 4. folio. 104.

Actus intermedius repugnat coniunctioni ex-
tremorum. numero. 11. folio. 152.

Actus qui expediri potest uirtute priuilegij, si
illud fiat sine nomine, & autoritate priuile-
gij, nō censetur ex causa priuilegij factus,
& ideo non tenet actus: quia uidetur priuile-
gio renunciasse. numero. 2. folio. 160.

Accius poeta Cæsari ad collegiū poetarū ueni-
niēti nūq̃ assurrexit: nō maiestatis eius ime-
mor, sed ut superior ī studio. nu. 33. fol. 19.

Acerrarum Ciuitas Romanorum Colonia.
numero. 23. folio. 56.

Accessorium sequitur suum principale, &
uenit ab intellectu iuris, quanuis non dicas-
tur. numero. 4. folio. 149.

Admiratus officium quo tempore introductū,
an Romanorum, uel Constantini Imperato-
ris, & quibus nominibus antea nuncupaba-
tur Admiratus. numero. 2. folio. 27.

Admirato seu Viceadmirato creditur in eius
literis patentibus, in quibus asseritur aliquē
esse suae iurisdictionis. ipsumq; absentem pro
Regio seruitio. numero. 15. folio. 28.

Admiratus maris quis dicatur, quale officium
sit, & circa quae uersetur, & de potestate,
iurisdictione, & cognitione ipsius. nume-
ro. 1. folio. 27.

Admiratus creatur à solo Imperatore domino
terrarum, & maris: & est de Regalibus.
numero. 9. folio. 28.

Admiratus est Capitaneus Maritimus, cuius
officium spectat ad Regem. nu. 10. fol. 28.

Admiratus an ueniat appellatione officialiū.
numero. 13. folio. 28.

Admiratus regni sedet à dextera Regis post
Magnum Comes stabilem. num. 29. fol. 29.

Admiratus Regni Siciliae utitur insigni by-
reto. numero. 30. folio. 29.

Adhaerentium appellatione qui ueniāt. nume-
ro. 11. folio. 85.

Adulterium commissum in personam uxoris
feudatarij per agnatum proximū successuz
rum in feudo ex pacto & prouidentia non
est causa priuationis feudi: secus est in feuo-
do hereditario. numero. 1. folio. 270.

Aedificium in Mari factum dicitur priuatiū,
numero. 26. folio. 29.

Afflicti sententia in capitulo primo de Capi-
taneo qui curiam uendidit, reprobata. nume-
ro. 21. folio. 71.

MATERIAM.

Agnatus qui succedit agnato trāuersali quo
iure ueniat ad successionē. nu. 2. fol. 266.

Agnatus an teneatur soluere debita feudi,
quod sibi obuenit ob delictum feudatarij.
numero. 10. folio. 217.

Agnati licet succedant in feudo ob delictum
feudatarij contra dominum exclusis filijs,
non tamen succedunt in feudo Marchionas-
us, uel Ducatus, uel alterius dignitatis. nume-
ro. 1. folio. 254.

Agri qualiter assignantur militibus in prami-
um militiae, ubi plura de dictis agris. nume-
ro. 13. folio. 85.

Alfonso primus de Aragonia .xvi. Rex in
Regno, qualiter assumptus in Regnum, &
quot annis regnauit. numero. 38. folio. 51.

Alfonso secundus .xviii. Rex in Regno, &
quot annis regnauit. numero. 40. folio. 51.

Alfonso primus Aragonum Rex, Francis-
cum Bolumber Commissarium deputauit
ad cōducendas pecudes in Prouintiam Apu-
leae eundemq; Dobanerium instituit. nume-
ro. 26. folio. 232.

Alienans saluo assensu domini, si non deuenit
ad actum realis traditionis, an amittat feus-
dum. numero. 9. folio. 100.

Alienans sine assensu punitur, licet alienatio
nulla sit. numero. 19. folio. 100.

Alienans feudum sine assensu in Regno ad
euitandam poenam caducitatis, admittitur ad
reuocandam alienationem. nu. 21. fol. 100.

Alienans saluo assensu domini quod non incis-
dat in commissum, etiam si deuenit ad actū
traditionis, si ex illa traditione dominus non
laeditur, nec sua intersit. num. 23. fol. 100.

Alienans feudum sine assensu perdit illud,
etiam de iure Regni. num. 13. folio. 104.

Alienans feudum sine assensu ad euitandum
caducitatem poterit iure proprio reuocare
alienationem. numero. 14. folio. 104.

Alienans feudum saluo assensu, & recipiens
prærium obligatur ex contractu personalis-
ter, adeo quod tenetur ad tertias, & si reuo-
cet tenetur ad prærium & interesse. nume-
ro. 34. folio. 109.

Alienans feudum planum, & de tabula, sine
assensu non habet facultatem reuocandi. nu-
mero. 37. folio. 113.

Alienans feudum non titulatum sine assensu,
non priuatur feudo, nisi prius data sibi dila-
tione ad reuocandum. numero. 2. fol. 254.

Alienatio facta per defunctum sine assensu
non conualidatur sine nouo consensu here-
dis cum assensu. numero. 26. folio. 104.

Alienatio necessaria maioris est effectus, &
maioris executionis est, quam uoluntaria. nu-
mero. 15. folio. 109.

Alienationis uerbo uenit etiā seruitutis impo-
sitio. numero. 18. folio. 109.

Alienare prohibitus non prohibetur personali-
ter obligari. numero. 27. folio. 109.

Alienare prohibitus, an intelligatur prohibis-
tus promittere. numero. 33. folio. 109.

Alienare prohibitus rem, nō censetur prohibi-
tus alienare fructus. numero. 44. fol. 109.

Alienare prohibitus, an possit alienati consen-
tire. numero. 56. folio. 109.

Alienare prohibitus, non censetur prohibitus
constituere procuratorem ad alienandum.
numero. 67. folio. 109.

Alienare directo nō dicitur, qui obligat, licet:
per obligationem deueniatur ad alienatio-
nem. numero. 5. folio. 135.

Amalfia, quære in uerbo Ciuitas Amalfia.
Amalfitana Ciuitas retinet corpus sancti An-
dreæ, ex quo māna scaturit. nu. 36. fol. 55.

Andrea de Ifernina Magna est Auctoritas
in Regno propter eius sublime ingenium,
ueritatem, ac singularem doctrinam. nu. 22.
me. 5. folio. 92.

Andagauenses quot annis regnarunt in Regno. numero. 45. folio. 52.
 Andrea Apostoli corpus in Ciuitate Amalfiæ, ex quo Manna scaturit, & plura alia de dicta Ciuitate. numero. 36. folio. 52.
 Appellatio à delegato fit ad delegantem. numero. 4. folio. 108.
 Appellans à sententia lata super magno feudo sex habet hebdomadas ad iter arripendum ad Regem: & cogit iudicē personā ter comparere coram Rege ad discutendū causam. numero. 1. folio. 243.
 Appellatio non datur à sententia Magni Camerarij: sed tantum reclamatio ad idem tribunal, nulla suspensa executione sententiæ: quod procedit ex tolerantia, & permissu Regis, non de iure: quia antiquitus appellabatur ad sacrum Concilium, & interim suspēdebatur executio. numero. 16. folio. 31.
 Appellatio à sententiā Episcopi feudatarij principis non fit ad Metropolitanum, uel ad Papam, sed ad Principem, à quo tenet feudum. numero. 11. folio. 18.
 Appellationis causa non uenit in concessione iurisdictionis. numero. 6. folio. 108.
 Appræitum bonorum stabilium quomodo terminetur, si sit diuersitas inter extimatores deputatos, uel inter tabularium & primarium. numero. 42. folio. 182.
 Approbatus semel potest ex causā reprobari, cum hoc intersit reipublicæ: ne sub præsumptione gradus doctoratus ad ea promoueatur, ad quæ nō est habilis. nu. 10. & 12. fol. 31.
 Aprutina audiētia cognoscit de feudis quaternatis, et planis ex priuilegio. nu. 9. fol. 237.
 Apulia quare sic dicta. numero. 13. fol. 232.
 Aqlana Ciuitas à qbus cōdita. nu. 5. fol. 64.
 Aquilanus Episcopus à Rege præsentatur. numero. 52. folio. 64.
 Aquinum Ciuitas patria est multorum Illustrium. numero. 32. folio. 57.

Aragonenses, quot annis regnarunt in Regno. numero. 49. folio. 53.
 Argumentum de re ad tempus ualidum est. numero. 6. folio. 145.
 Argumentari de maiori ad minus non licet in feudis. numero. 3. folio. 123.
 Argumentum de feudo ad emphyteosim ualeat, & sic e contrario. numero. 2. folio. 125.
 Argumentum à maioriore rationis non fit super iure prohibitio. numero. 2. folio. 135.
 Archiepiscopus Neap. origo. nu. 17. fol. 56.
 Archiepiscopi qui in Regno tenent feuda, et castra à Cæsare. numero. 29. folio. 19.
 Archiepiscopus Capuanus à quo primò creatus, & à sede pulsus Capuam receptus est. numero. 27. folio. 56.
 Archiepiscopus Salernitanus præsentatur à Rege. numero. 34. folio. 57.
 Archiepiscopus Tarētinus præsentatur à Rege. numero. 34. folio. 57.
 Archiepiscopus Tarētinus præsentatur à Rege. numero. 40. folio. 60.
 Archidux in Germania quis dicatur, & unde dictus. numero. 4. folio. 85.
 Arma foris parum ualent, nisi sit consilium domini. numero. 31. folio. 25.
 Arma depingere potest Baro in subfeudo alteri cōcesso, & ibidem plura de materia armorum, & insigniū. numero. 1. folio. 236.
 Arma, & insignia prioris domini possunt auferri, & deleri per nouum successorem in feudo alienato. numero. 3. folio. 236.
 Arma deferre non potest miles ad palatium Comitis, nisi esset Comes, Marchio, uel Dux. numero. 1. folio. 253.
 Asscuratio dotium, quæ fit propter inopiam uiri cōstante matrimonio in pluribus differt à restitutione dotium, quæ fit soluto matrimonio. numero. 7. folio. 123.

Assensus præstus per Regem Catholicum super bonis feudalibus uiri pro restitutione dotium, an extendatur etiam ad bona feudalitatem, quando filius contraxit matrimonium de uoluntate patris. nu. 1. folio. 141.
 Assensus impetratus super uenditione feudi facta cum pacto de retrouendendo, in quo non sit facta mentio pacti de retrouendendo an conualidet uel uiciet uenditionem. numero. 1. & 6. folio. 143.
 Assensus præstus super feudo pro debito principali trahitur etiam ad fructus, siue interesse, qui sunt accessorij ad contractum. numero. 5. folio. 149.
 Assensus stricta est interpretatio, non larga. numero. 8. folio. 149.
 Assensus plures si fuerint super eodem contractu impetrati non facta mentione de primo, an reliqui censeantur subrepetiti. numero. 1. folio. 151.
 Assensus semper intelligitur præstus sine præiudicio tertij. numero. 3. folio. 151.
 Assensus quando præstatur per Regem in alienatione feudi consideratur qualitas personæ, penes quem uadit feudum, utrum sit de genere fidelium, & ideo debet exprimi eius natio, & familia. & numero. 2. & 9. folio. 152.
 Assensus fuit prohibitus præstari per Carolum his qui à parum fidelibus orti sunt: quod postea fuit reuocatum: quia omnis macula deletur ex tempore. nu. 8. folio. 152.
 Assensus siue gratia concessa extero, non facta mentione, qualiter erat alienigena censetur subrepetita: & ideo non tenet concessio, nisi de corpore constitisset Regi. numero. 10. folio. 152.
 Assensus an censeatur præstus ex confessione partium, & notarij asserentium assensum fuisse impetratum. nume. 1. folio. 153.

Assensus super alienatione feudi habet certā formam, & solemnitate, quæ non præsumuntur, nisi probentur. nume. 3. folio. 153.
 Assensus præstus ad hoc, ut ualeat, an opus sit, probare in causa ea quæ narrata fuerūt Regi: etiā si essent plures causæ, & si causa expressa non sit uera, assensus sit subreptitius. & numero. 1. & 4. folio. 153.
 Assensus si fuerit præstus super alienatione feudi faciendā, uel in testamento, & antequam alienetur feudum moriatur Rex, an ualeat, uel requiratur nouus assensus successoris. numero. 1. folio. 154.
 Assensus ex diuturnitate temporis an præsumatur præstus in Regno Sicilia, ubi requiritur expressus ex forma constitutionis. numero. 1. folio. 175.
 Assensus in Regno habet certam formam priuilegi cum appositione sigilli, & aliorum solemnitatū, qui non admittit probationem per testes. numero. 4. folio. 155.
 Assensus an possit prodesse ignorantibus. numero. 1. folio. 157.
 Assensus an retrahatur ad diem contractus, maxime in præiudicium tertij, cui interim fuit ius quæsitum. numero. 1. folio. 157.
 Assensus non censetur præstus in præiudicium tertij. numero. 2. folio. 157.
 Assensus præstus post reuocationem factā an operetur contra uendentem, & alienantem, etiam si in assensu dicatur, nō obstante reuocatione. numero. 8. folio. 157.
 Assensus impetratus post mortem alienantis feudum nihil operatur contra heredem, si de nouo non disponat, uel ratificet gestum per defunctum. numero. 9. folio. 158.
 Assensus an possit impetrari post mortem alienantis. numero. 14. folio. 158.
 Assensus an censeatur præstus per Regem in contractu in quo interuenit ipse Rex, &

- alij contrahentes, uel in contractu gesto in fauorem ipsius Regis. numero. 1. folio. 159.
- Assensus Regis in alienatione rei feudalis in Regno requiritur quod sit specialis, & expressus, & non tacitus. nume. 4. folio. 159.
- Assensus Regius præstus ante uenditionem factam an ualidet ipsam uenditionem, in qua fuit dictum mediante assensu impetrando, postq; erat impetratus. numero. 1. fol. 160.
- Assensus Regius si non sit conformis concessioni subfeudi concessi per Baronem, an reddat cõcessionem nullam. nu. 4. fol. 162.
- Assensus præstus in uenditione feudi inducit inuestituram in personam emptoris, & præsumptam donationem. nu. 12. fol. 176.
- Assensus Regius requiritur in alienatione feudi quaternati, quæ sit à Barone. numero. 4. folio. 100.
- Assensus licet: post mortem alienantis impetrari non possit. impetrari tamen potest fauore dotis: licet non pro antefato. & hoc uiuente ipsa muliere tantum. numero. 23. folio. 109.
- Assensus impetratus super pacto de uendendo non operatur in ipsa uenditione, adeo q; alius assensus requiritur. nu. 29. fol. 109.
- Assensus non requiritur in mandato ad uendendum feudum. numero. 66. folio. 109.
- Assensus in alienatione bonorum feudalium ex quibus causis non sit præstandus à Rege. numero. 78. folio. 109.
- Assensus non requiritur in alienatione feudi, de quo de consuetudine tertiaria, uel quarta soluitur. numero. 81. folio. 109.
- Assensus nihil operatur super alienatione iam reuocata, & propterea noua requiritur alienatio cum assensu iterum præstado. numero. 86. folio. 109.
- Assensus præstus super alienatione feudi facta per patrem in personam secundogeniti, an ualeat in præiudicium primogeniti, uel filiorum primogeniti, de quibus nulla est facta mentio. numero. 1. folio. 120.
- Assensus præstatur à Rege in forma cancellariæ, cum clausula feudi natura in aliz quo non mutata, & iuribus alienis semper saluis. per quam clausulam non alteratur natura feudi ab ea forma, quæ à lege, uel ab homine tradita fuit in feudo. numero. 10. folio. 120.
- Assensus semel præstus reuocari non potest. numero. 14. folio. 120.
- Assensus præstus pro restitutione dotum, & antefati in casu soluti matrimonij, & in omnem euentum restitutionis dotum an extendatur in casu assurationis dotum propter inopiam uiri constante matrimonio. numero. 1. folio. 123.
- Assensus præstus in donando, an intelligatur in donatione causa mortis. nu. 5. fol. 123.
- Assensus super pacto operatur etiam super executione ipsius. numero. 11. folio. 123.
- Assensus præstus super consignatione dotum operatur etiam super restitutione. numero. 12. folio. 123.
- Assensus præstus super contractu operatur etiam in distractu ipsius. nu. 13. fol. 123.
- Assensus regulatur ex contractu, super quo interponitur. numero. 14. folio. 123.
- Assensus præstus super consequenti censetur etiam præstus super antecedenti. numero. 15. folio. 123.
- Assensus si fuerit præstus in alienatione rei emphyteoticæ, si alienans est læsus ultra dimidiam, poterit agere sine nouo consensu. numero. 16. folio. 123.
- Assensus præstus in constitutione dotis operatur etiam in retranslatione ipsius. numero. 17. folio. 123.
- Assensus præstus super obligatione bonorum

- feudalium an extendatur etiam ad futura feuda. numero. 1. folio. 125.
- Assensus operatur in connexis ex uoluntate contrahentium ex fictione legis. nu. 5. fol. 125.
- Assensus præstus per Regem Catholicum, super obligatione bonorum feudalium mariti pro dotibus, & antefato uxoris, an extendatur etiam ad subfeuda, quæ à Barone tenentur. numero. 1. folio. 128.
- Assensus non trahitur ad incogitata. numero. 5. folio. 128.
- Assensus Regis, & Baronis requiritur in subfeudo quaternato, nisi Rex ex certa scientia pro utroq; assensisset. nu. 8. folio. 128.
- Assensus Regis grata est. nu. 10. fol. 128.
- Assensus præstus defuncto pro alienatione rei feudalis, an pro sit eius heredi. numero. 1. folio. 129.
- Assensus operatur in connexis, tam ratione rei quam personæ. numero. 5. folio. 129.
- Assensus domini regulatur ab actu, super quo interponitur. numero. 6. folio. 35.
- Assensus præstus in prima dispositione non operatur in secunda. numero. 7. folio. 35.
- Assensus præstus super uenditione facienda, an operatur si uenditio fuerit facta, & econuerso. numero. 1. folio. 136.
- Assensus præstus super testamento faciendo, an operetur in testamento iam facto. numero. 3. folio. 136.
- Assensus operatur in expressis, & non tacite sub intellectis in Regno. num. 8. folio. 136.
- Assensus declaratur à suppletionem petentis. numero. 9. folio. 136.
- Assensus præstus per Regem Catholicum, super obligatione bonorum feudalium pro restitutione dotum, & antefati mulierum Neapolitanarum, an intelligatur pro se & heredibus, an pro personis mulierum tantum. numero. 2. folio. 137.
- Assensus super uenditione bonorum feudalium intelligitur præstus iuxta formam priuilegiorum uenditoris. num. 14. folio. 137.
- Assensus præstus per Regem Catholicum, super obligatione bonorum feudalium pro restitutione dotum mulierum Neapolitanarum, intelligitur iuxta formam instrumenti dotalis. numero. 16. folio. 137.
- Assensus quando est præstus in obligatione bonorum feudalium, si feudum deuoluitur ad Regem, Rex tenetur soluere debitum feudi, pro quo fuit præstus assensus. numero. 8. folio. 217.
- Assensus uterq; requiritur in alienatione feudi paterni: scilicet & Regis, & Baronis, quod secus est in alienatione feudi plani, et de tabula. numero. 3. folio. 237.
- Assensus Regis requiritur in refutatione, uel retrouenditione feudi quaternati in personam prioris domini: secus in feudis non quaternatis. numero. 7. folio. 137.
- Assensus debet esse in scriptis, quando alienatur feudum quaternatum. In alijs autem sufficit probari per testes. numero. 16. folio. 238.
- Assensus in alienatione feudi quaternati requiritur expressus, & non tacitus. numero. 17. folio. 138.
- Assensus tacitus præstus per Regem in fauorem mulierum, non habet locum in feudis planis. numero. 20. folio. 238.
- Assensus in alienatione feudi plani, et de tabula præsumitur ex præscriptione. xxx. annorum. q; secus est in quaternato. nu. 32. fol. 238.
- Assensus præstus in alienationibus, uel obligationibus bonorum feudalium non extenditur ad illud feudum, quod est caput Comitatus, uel Baronie: nisi specialiter sit dictum. numero. 6. folio. 243.
- Assentiendo alienationi rei feudalis, dū tamē

Subsequatur acceptio. nume. 1. folio. 157.
 Assentiendi potestas licet sit fauorabilis executio tamen est odiosa. numero. 2. fol. 134.
 Ascendentes non succedunt filiis suis in feudo: quia feuda non respiciunt retrorsum. numero. 7. folio. 137.
 Ascendentes, & agnati an succedant in bonis feudo redditibus, & emphyteoticis, uel censualibus. numero. 5. folio. 237.
 Assertio illius qui non habet à lege, uel ab homine liberam administrationem, non probat, nisi aliunde probetur. numero. 2. folio. 143.
 Auditor Camerae est Auditor Camerariorum, & non Papae: & profert sententiam sub nomine Camerariorum, & non Papae de quo magna fuit quaestio Romae. numero. 12. folio. 31.
 Aversa à quibus constructa, & destructa fuit. numero. 26. folio. 56.
 Aulici, siue Camerariorum, siue Cambellani officium magni honoris reputatur: & personae nobilissimae prosapia collocantur in hoc officio apud Caesarem: quorum differentiae, siue delicta aequius tractantur, & benignius, ac mitius puniuntur per Regem. numero. 5. folio. 36.
 Austria à quo tempore coepit regnare in Regno. numero. 50. folio. 53.
 Auxilium Legis non maeretur, qui in legem comittit. numero. 5. folio. 108.

B

BALIVS In Regno non datur, nisi à Rege. numero. 3. fol. 229.
 Balius in Regno est gubernator feudorum, & personae feudatariorum, do-
 nec est infra annos quatuordecim. cuius offi-

cium finitur dum attingit decimum quintum annum. numero. 4. folio. 229.
 Balius datur filio feudatariorum habentis feudum quaternatum à Regia curia, quod secus est in planis. numero. 10. folio. 237.
 Barium Ciuitas nobilis est, & uetustissima, & pluribus nominibus appellata, ac à pluribus dominis occupata. numero. 5. folio. 43.
 Barium Ciuitas Metropolis est, Regalis sedes, & caput omnium Ciuitatum Apuliae: habetque consuetudines scriptas per iudicem Andream. numero. 6. folio. 44.
 Barium Ciuitas Reginae Apoloniae: & ex quibus laudetur, & fulgeat. nu. 47 fol. 61.
 Baro quale nomen sit, unde dictum, & quid significet. numero. 2. 11. & 22. folio. 8.
 Baro largo sumpto uocabulo Princeps dicitur, licet Principatus dignitatem non habeat. numero. 5. folio. 8.
 Baro, uulgare nomen est in Regno Siciliae: et dicitur omnis, qui iurisdictionem habet in suis Oppidis, & Castellis. numero. 8. folio. 8.
 Baro aequiparatur Praefidi Prouintiarum. numero. 13. folio. 2.
 Baro apud Germanos nullum habet cum Comite discrimen, sed à pari procedunt. numero. 14. folio. 8.
 Baro ille dicitur, penes quem residet caput Baroniae. numero. 20. folio. 8.
 Baro apud Gramaticos pro homine stolido, & incepto capitur. numero. 21. folio. 9.
 Baro quis dicatur in Regno Siciliae, & qualiter creetur. nu. 26. 32. & 45. folio. 9.
 Baro habet auctoritatem exigendi subventiones à suis uassallis in casibus in constitutione Regni contentis. numero. 1. folio. 164.
 Baro exigit à suis uassallis iuramentum asservationis. numero. 1. folio. 193.
 Baro habet ius exigendi seruitia ratione feudi à suis uassallis subfeudatariis. nu. 1. folio. 196.
 Baro qui

Baro qui habet sub se subfeudatarios habentes feuda quaternata, potest creare milites, etiam quod ipse non sit miles. numero. 1. fol. 203.
 Baro habens sub se subfeudatarios grauantes uassallos potest eis mandare sub poena priuationis feudi, ut grauamina uassallis non imponat. numero. 1. folio. 204.
 Baro inibet suo feudatario, ne sua utatur iurisdictione. numero. 1. folio. 205.
 Baro est iudex ordinarius uassalli sui, cui potest praecipere ne litiget coram non suo iudice. numero. 1. folio. 205.
 Baro potest praecipere suo subfeudatario sub comminatione, quatenus infra certum tempus expediat causam, alias ad se aduocabit. numero. 1. folio. 106.
 Baro tempore guerra, uel necessitatis potest inuito subfeudatario custodire castrum sui subfeudatariorum. numero. 1. folio. 107.
 Baro est iudex ordinarius suorum uassallos. & potest causas alteri delegare, & facit proventus suos. numero. 1. folio. 108.
 Baro delegans causam sui uassalli cognoscit de grauamine, seu appellatione à delegato, non obstante quod in priuilegio non retineat secundas causas, sed secus est in Regno. uide numero. 3. 5. & 8. folio. 108.
 Baro in Regno si non habet priuilegium secundarum causarum non cognoscit de appellationibus. numero. 5. folio. 108.
 Baro est legitimus successor subfeudatariorum sui decedentis sine haerede, uel legitimo successore, & non Rex, sed quid in Regno. numero. 1. folio. 210.
 Baro in Regno ille dicitur qui castrum habet à Rege cum titulo baroniae, uel qui habet sub se subfeudatarios, feuda quaternata tenentes. numero. 1. folio. 69.
 Baro graecè homo fortis, ac potes dicitur, et in aliis quae notabili praebeminentia, potentia, uel excellentia constitutus. numero. 2. folio. 69.
 Baro in Regno Franciae non dicitur, qui non habet sub se decem feudatarios. nu. 27. fol. 71.
 Baro si habet plures titulos dignitatis, et ad idem loquatur diuersum in Barone, & diuersum in Comite, uel Duce, qualiter iudicetur. numero. 45. folio. 71.
 Baro quam potestatem habet erga suum subfeudatarium, & quale dominium. nu. 1. fol. 92.
 Baro reuocat uassallum suum accedentem ad habitandum in terra Baronis, uel demaniali quam est obligatus ad seruitia personalia. numero. 1. folio. 211.
 Baro cognoscit de grauamine illato per eius baiulum quous in priuilegio non habeat causas appellationis. numero. 1. folio. 211.
 Baro potest praecipere sindaco, & alijs officialibus terrae suae, quod reddat computum administrationis eorum, & reliqua restituat. numero. 1. folio. 212.
 Baro censetur primus ciuis terrae suae, & praeter omnium. numero. 2. folio. 212.
 Baro potest concedere res suae Baroniae ex cadentiales parum utiles in certa parte fructuum, sed non in pecunia. nu. 1. folio. 213.
 Baro potest praecipere suo subfeudatario, ut filium suum ad se ducat, pro satisfacienda iniuria. numero. 1. fol. 213.
 Baro cognoscit de causa appellationis à subfeudatario. numero. 1. folio. 214.
 Baro potest appellare pro iniuria, & grauamine illato eius subdito. nume. 1. folio. 214.
 Baro qui retinuit penes se causas appellationis potest in territorio alteri concessio constitui iudicem appellationis, & an possit committere ante appellationem interpositam. numero. 1. folio. 214.
 Baro an tenetur soluere debita sui subfeudatariorum quando feudum apertum est dominio. uide numero. 7. 9. & 14. folio. 217.

Bona feudalia nō ueniūt in generali obligat
tione bonorum. & quare. numero. 4. fol. 125
Bona sterilia sunt alterius naturæ, quam feu
dalia. & in dubio non ueniunt in generali
concessione facta Baroni. nu. 3. folio. 212
Bona priuatorum Rex nō aufert sine causa.
numero. 6. folio. 232
Bona priuatorum non sunt in dominio Regis
uel Baronis. numero. 10. folio. 232
Brundisium Ciuitas à quibus erecta, & ex
quibus laudetur. numero. 41. folio. 60
Brundisium Ciuitas unde dicta, & ex quib
bus laudetur. numero. 43. folio. 60

C

ALABRIA

creabat Regē: cui om
nes oppidani parebāt.
numero. 7. folio. 44
Cales Ciuitas Roma
norū Colonia. nume
ro. 30. folio. 56

Campania Regio omnium felicissima, &
fertilissima, à quibus deriuata, & quibus
authoritatibus, & iurisdictionibus fulgeat,
& plura de hac regione. nu. 15. folio. 45
Campio admittitur ad pugnandum pro Co
mite prouocato ad duellum, secus pro Ba
rone. numero. 1. folio. 253
Cancellarius à cancellando, hoc est rumpen
do, & lacerando dictus, uel à cancellis, &
quare. numero. 5. folio. 38
Cancellarius ab antiquis scriptoribus uarijs
nominibus nūcupatur. numero. 6. folio. 38
Capitanei dicuntur Barones. nume. 10. fol. 8
Cappellani Regij qui dicantur, & quis cap
pellanius maior, & quomodo habet aliquā
iurisdictionem siue exercitum circa officiū
magni Cancellarij. numero. 28. folio. 41

Capua Ciuitas destruitur propter terremot
um, sicut Isernia. numero. 28. folio. 56
Capua primus Princeps quis fuerit. nume
ro. 20. folio. 48
Capitula facta à prædecessore successor ob
seruare tenentur. numero. 4. folio. 153
Carolus primus Rex fuit inuestitus ab eccle
sia de Regno Sicilia, per se & heredibus
suis. numero. 2. folio. 262
Carolus primus nonus Rex in Regno quan
do creatus, & quot annis regnauit. nume
ro. 31. folio. 50
Carolus secundus, decimus Rex in Regno
fuit, quando coronatus, & quo tempore in
terijt. numero. 32. folio. 50
Carolus de Duratio tertius, decimus tertius
Rex in Regno quando coronatus, & quot
annis regnauit. numero. 35. folio. 51
Carolus Quintus Imperator Philippi de Au
stria Regis Hispaniæ, & Ioanna de Ara
gonia Regina Neapolitana. nu. 45. fol. 52
Castellum Maris de Stabia, quare sic dictū,
& ex quibus rebus laudetur. nu. 38. fol. 58
Castrum, terra, uel oppidum, an dicatur feu
dum quaternatum. nume. 4. & 6. fol. 217
Castrum, est locus muris circumdatus. nume
ro. 5. folio. 217
Castrum censetur esse feudum quaternatū.
numero. 34. folio. 232
Causæ plures si exprimantur in assensu, una
deficiente assensus corrui, & ideo caus
tius agit qui petit assensum, qui ad multa
se non astringit. numero. 4. folio. 153
Cessio rei feudalis facta per pauperem
potentiori pro uilli summa an teneat. nu
mero. 52. folio. 109
Christiani qualiter à Deo. Opt. Max. atq;
mūdi opifice uniuersam terram sub feudali
inuestitura seruata fide & lege Euangelis
ea colunt. numero. 83. folio. 7

Ciues costæ Amalfiæ frequenter de nobilis
tate contendunt, quia ex patribus Romano
rum habent originem. numero. 6. folio. 27
Ciuis supræme Ciuitatis, licet præferatur
primario mediocris Ciuitatis, non tamen
præcedit in propria patria ipsius primarij.
numero. 16. folio. 19
Ciuitas Schalarum Amalfiæ, ac Rauelli, à ue
tustis Romanorum principalibus cōstructa
sunt, dum ex fractura, & naufragio nauū
Constantini Imperatoris, Lucaniā appule
runt in mare silaris. numero. 4. folio. 27
Ciuitas Amalfiæ, una græcorum sedes con
stituta. numero. 7. folio. 27
Ciuitas Fogiæ, à fouearum multitudine dicta
est, et ibidem plura de Dohana menæ pecu
dum. numero. 12. folio. 232
Ciuitates, & uniuersitates terrarum Regni
admittuntur in parlamenti, & quo ordine
numero. 14. folio. 14
Ciuitatis Supini, seu Altiliæ Urbis Sannitum
plurima uetusta dicta. num. 14. folio. 233
Clausula iuribus curiæ semper saluis in as
sensu quid operetur. numero. 27. folio. 15
Clausula cuius tenor pro expresso habeatur,
quid operetur in assensu, & quas uires ha
beat. numero. 1. folio. 142
Clausula constituti, & præcarij, & quod
propria authoritate liceat capere, & ingre
di, & similia, quæ generaliter fieri cōsueue
rūt habentur pro expressis: & an opus sit
iñserere iñ memoriali assensus. nu. 3. fol. 142
Clausula apponi solita in assensu quo ad ex
pressa tantum, de stylo Cancellariæ nouiter
introducta, & ob quam rationem. nume
ro. 7. folio. 125
Clausula in præcedenti capitulo posita, cen
setur repetita in sequenti, quod sequitur conti
nuatiuē. numero. 3. folio. 137
Clausula feudi natura in aliquo non mutata,

& iuribus curiæ semper saluis intelligitur,
quo ad non expressa, non autem quo ad ex
pressa. numero. 13. folio. 137
Clausula assensio instrumentis pluris est ef
fectus, quā dicere, cuius tenor habeatur pro
expresso. numero. 28. folio. 137
Clientelæ apud Romanos, qualiter in feudo
rum nomen transibant: dum Colonia deduc
cebantur. numero. 4. folio. 5
Clientes nominabātur quorū protectio à potē
tioribus suscipiebatur. nu. 7. & 10. fol. 2
Clientes apud ueteres iurabant nihil aduers
sus patronos se molituros, & ab ipsis uelut
iñ tutoribus defendebantur. nu. 2. folio. 2
Clientuli tantum nomen apud Romanos cō
gnitum, nec clientulus dicitur uassallus. nu
mero. 3. folio. 2
Collegij nomē, & ius retinetur & per unū,
uel duos qui remanserunt, licet ex eis tantū
non possit cōstitui. numero. 30. folio. 164
Collegij Doctores censentur esse loco testis
um, & secundum aliquos loco iudicum. nu
mero. 8. folio. 38
Collegium Doctorū in quo promouentur Do
ctores ad gradum, qualiter & quādo iñstitu
tum fuit à Regina Ioāna. num. 17. fol. 39
Collecta nō soluitur pro feudo nobili, sed pro
rustico. numero. 14. folio. 232
Collecta non soluitur pro feudis nobilibus, s
cut pro alijs. numero. 1. folio. 350
Collecta soluitur pro bonis reddituijs Regiæ
curiæ, seu si reddunt Baroni. numero. pri
mo. folio. 251
Collectæ an debeātur de prouisione data mi
lit in allodium. numero. 10. folio. 197
Comes quis dicatur, unde sumpsit originem,
hæc dignitas, à quibus introducta, & quæ
liter ex cōsuetudine hæredes caperūt suc
cedere in Comitatu, qui antea nō succedes
bant. numero. 1. folio. 70

Comes sacrarum largitionum quis dicatur. numero. 5. folio. 70.
 Comes rerum priuatarum quis dicatur. numero. 6. folio. 70.
 Comes domorum quis dicatur. nu. 7. fol. 70.
 Comes Sacri Palatii quis dicatur. nu. 8. fol. 70.
 Comes horreorum quis dicatur. nu. 9. fol. 70.
 Comes sacri stabuli quis dicatur. nu. 10. fol. 71.
 Comes stabilis quis dicatur. nu. 11. folio. 71.
 Comes dicitur spectabilis, et quandoque illustr. quando esset iuestinus de Ciuitate Metropoli. ut est Comes Cōtiæ in Regno, q̄ habet Metropolim Ciuitatē in titulo Comitatus à Carolo tertio. numero. 13. folio. 71.
 Comes quis propriè dicatur, & in quibus consistat Comitalis dignitas. nu. 19. folio. 71.
 Comes expulsus à Comitatu adhuc dicitur Comes: lice Comitatum non possideat, & eius expulsor licet possideat nō dicitur Comes: quia iuris dispositio non concurrat. numero. 20. folio. 71.
 Comes in Francia non dicitur, qui non habet sub se decem Barones. num. 26. folio. 71.
 Comes de iure feudorum, ac etiam Regni nō est miles. numero. 29. folio. 71.
 Comes dicitur Præses suæ Prouintie. & in Regno potest appellari Iustitiarius. cuius ædicta dicuntur prætoria, nō ciuilia. numero. 33. folio. 71.
 Comes qui non possidet Comitatum, non dicitur uerè Comes, sed abusiue, ut Abbas titularis, Episcopus nullatenensis, Canonicus in herba, Rex scachorū, Imperator Græcorū, Cardinales Rauēnenses, Doctores ignorantēs, & Comites Lombardiæ. nu. 34. fol. 71.
 Comes qui prior est in dignitate, & possessione Comitatus præcedit alium Comitem posteriorem. numero. 35. folio. 71.
 Comes in sedendo apud Regem, uel in parlamento præcedit nobilis milites, & Barones

in Francia: & Alemania præcedit Marchiones. numero. 36. folio. 71.
 Comes de nouo creatus, an præcedat filium Comitis, qui postea in Comitatu successit reprobata opinione Afflicti. nu. 37. fol. 71.
 Comes an comprehendatur sub appellatione Baronis. numero. 40. folio. 71.
 Comes quibus modis creetur à lege. numero. 47. folio. 71.
 Comes de Comitatu inuestitur per uexillū. numero. 51. folio. 71.
 Comes utitur circulo siue lapidibus, & sine gemmis. numero. 41. folio. 76.
 Comes pennæ, anno Domini. 974. amplam donationem fecit Ecclesiæ Casanouæ de rebus Comitatus. numero. 65. folio. 54.
 Comites in Regno fuerunt etiam ante aduentum Normannorum, & tempore etiā Longobardorum. numero. 59. folio. 53.
 Comites unde dicti, & quid significet dicta uox apud Longobardos, & Germanicos. numero. 60. folio. 53.
 Comites Palatini qui dicantur. nu. 3. fol. 70.
 Comites rei militaris qui dicantur. numero. 4. folio. 70.
 Comites appellatione nobilium continentur. numero. 11. folio. 71.
 Comitis filius dicitur Comes etiam patre uiuente. secus in filio Baronis. nu. 14. fol. 71.
 Comitatus dicitur territorium pluriū uillarum, uel castrorum, & unde dicatur, & in quo loco debeat constitui Comitalis titulus. numero. 24. folio. 71.
 Comites, & Barones in causis criminalibus, & feudalibus habent iudicium parium, cū alijs iudicibus ordinarijs, & quomodo numero. 11. folio. 243.
 Comites, & Barones nō torquentur, nisi pro crimine læsæ Maiestatis. num. 7. fol. 254.
 Comites, Duces, & Principes in Regno ap-

pellantur consiliarij Regis. nu. 44. fol. 71.
 Comitis insignia quæ sint. nu. 48. folio. 71.
 Comitis dignitas in Regno frequens fuit, & uetustissima, priusquam Duces essent, & Principes. numero. 50. folio. 71.
 Comitum appellatione, an ueniant Barones. numero. 41. folio. 71.
 Comitum appellatione in Regno, an ueniant Duces, Marchiones, & Principes. numero. 42. fol. 71.
 Comes stabulis, seu Conestabilis, siue Cuneabilis ethymologia, & quare sic dictus. numero. 20. folio. 22.
 Comes stabulis, quare magnus Comes stabulis. Cominatio facta à iudice superiore ut infra certum tempus causam expediat, intelligitur postquam causa est in limine expeditionis, ut puta quia conclusum. nu. 2. folio. 206.
 Cominatio nō potest fieri per Baronem contra suum subfeudatarium, nisi penes se retinuerit causas appellationis. nu. 8. fol. 806.
 Comminatio nō potest fieri officialibus Baroni habenti secundas causas, nisi ab ipso Barone q̄ est iudex appellationis. nu. 4. fol. 206.
 Compromissum non potest fieri sine licentia Regis, quando est quæstio iuris super feudo. numero. 88. folio. 109.
 Concessio Regis censetur facta pro ut ius disponit. numero. 46. folio. 10.
 Concessio facta ad beneplacitum, an morte extinguatur. numero. 9. folio. 153.
 Concessio feudi Ticij facta per Regem credentē Ticiū esset mortuum, qui erat uiuus, an cōualidetur morte Ticij. nu. 6. fol. 137.
 Concessione facta terrarum non ueniunt litora maris, quatenus se protendunt per iactum Maris, neq̄ ueniunt pertinentiæ ipsarum terrarum, quatenus à maritima trahuntur per iactum balistæ. numero. 20. fol. 28.
 Confirmari nō potest actus nullus, nisi de no-

uo principaliter fiat. nume. 12. folio. 152.
 Conradi primi Austriæ Ducis, & Imperatoris effecti præclarè gesta. num. 75. fol. 6.
 Conradus Imperator quo tempore regnauit, & quo tempore mortuus fuit. nu. 62. fol. 6.
 Conradus secundus quo tempore regnare cepit, quo ue mortuus fuit. num. 72. folio. 6.
 Conradus septimus Rex in Regno, & quot annis regnauit. numero. 29. folio. 50.
 Concilium prouinciale quando cōuocatur qui sint uocandi. numero. 21. folio. 15.
 Conscientia sine sciētia insipida est, & sciētia sine cōscientia diabolica. nu. 54. fol. 12.
 Consensus patris requisitus in contractu filij ex forma statuti an censeatur præstitus in contractu gesto inter patrem & filium. numero. 2. folio. 159.
 Consentire alienationi, & alienare an sit idē uel diuersum. numero. 57. folio. 109.
 Consentire idem est, quod contrahere, quando ex consensu obligatur. nume. 60. fol. 109.
 Consentire non est idem, quod alienare, & quomodo intelligatur. nume. 61. folio. 109.
 Consentiens iura sua perdit, & aliena fortificat. numero. 3. folio. 128.
 Consiliarij sacri concilij, Præsides Regiæ Cameræ, & iudices Magnæ curiæ Vicariæ, quo ordine sedeant penes Regem. numero. 23. folio. 243.
 Constantinus Imperator in Byzantium Imperium translulit: quod suo nomine Constantinopolis, seu noua Roma appellata est. numero. 3. folio. 27.
 Constantinum Imperatorem ferunt donasse Regnum Siciliæ Papæ Syluestro: quapropter dictum sit patrimonium Ecclesiæ: sed erroneum. numero. 36. folio. 53.
 Constituto transfertur possessio feudi. numero. 6. folio. 147.
 Constitutio constitutionē diuæ memoriæ duo

beneficia gratiose tribuit. nu. 24. fol. 104
 Constitutio constitutionem diuæ memoriæ recipit multas limitationes. num. 1. folio. 103
 Constitutio constitutionem diuæ memoriæ habet locum in alienatione uoluntaria, non necessaria. numero. 8. folio. 109
 Constitutio diuæ memoriæ circa facultatem reuocandi principaliter fauore Regis inducitur, ne feudum diminuatur, licet ex reuocatione uassallus commodum sentiat. numero. 21. folio. 109
 Constitutio diuæ memoriæ loquitur de feudis nobilibus, & quaternatis, & quæ à Rege tenentur. numero. 39. folio. 109
 Constitutiones feudales à consuetudine coeperunt. numero. 40. folio. 110
 Constitutum, & præcarium quid operetur. numero. 8. folio. 150
 Consuetudines feudorum iura militaria appellata apud ueteres. numero. 45. folio. 5
 Consuetudo attendenda est in feudis, & si uaria est recens attenditur. nu. 35. fol. 16
 Contractus uenditionis dicitur contractus bonæ fidei, uel quia in eo potissimum bona fides uersetur, uel quia antiquitus in templo bonæ fidei celebrabatur. num. 8. folio. 143
 Contractus emphyteoticus, & contractus feudalis qualiter dignoscatur. nu. 6. folio. 194
 Contractus alienationis feudi sine assensu est improbat, & ipso iure nullus, & ideo licite potest rescindi. numero. 8. folio. 104
 Contractus possunt fieri etiam in ultima uoluntate, & in testamento. nn. 63. folio. 119
 Controuersia Ciuitatis Cosentia, cum urbe Campana circa prælationem in parlamento generali. numero. 15. folio. 14
 Cosentia Ciuitas Metropolitana Calabrorum plures habeat iurisdictiones. nu. 10. fol. 54
 Costa Amalfiæ Colonia Romanorum appellatur. numero. 5. folio. 27

Correlatiuorum eadem est dispositio, cum eadem ratio militat in utroque, alias secus. numero. 23. folio. 104
 Creditor in feudo ille est potior, qui prior impetrauit assensum, licet posterior fuerit in contrahendo, & ita iudicatum in concilio. numero. 3. & 15. folio. 157
 Creditor secundus soluens primo creditori habenti feudum obligatum cum assensu, an succedat in locum primi, sine alio assensu. numero. 1. folio. 160
 Crotonia Ciuitas ex pluribus laudatur. numero. 55. folio. 65
 Culpa patris in non petendo renouationem in uestitura infra annum et diem, an & quādo noceat filio. numero. 47. folio. 113
 Custodia per Baronem imposita in feudo uassalli tempore necessitatis non excusat subfeudatariū à custodia quā tenetur ipse facere. numero. 3. folio. 207
 Cyfra, quare adinuenta sint, & à quibus. numero. 15. folio. 33

D

DATA Priuilegiū de stylo Cancellariæ Regni, fit sub die expeditionis gratiæ, non expeditionis ipsius priuilegiij. numero. 71. folio. 86
 Datio insolutum uera uenditio censetur. numero. 2. folio. 147
 Datio insolutum similis est emptioni. numero. 3. folio. 127
 Decretum ex falsa causa obiectum nullū esse. numero. 3. folio. 143
 Decretum Collateralis Consilij in fauorem Cancellarij contra Illustr. Principem Salerni, ut præferatur in parlamento generali.

Deuolutio feudi, uel emphyteosis, ad hoc ut fiat, requiritur realis traditio. nu. 13. fo. 100
 Dignior censetur, qui in capite sedet, seu alio loco, item qui prior nominatus, seu scriptus est. numero. 3. folio. 17
 Dignior, & nobilior censetur inter pares eiusdem officij, qui proprius degit apud Cæsarem, uel Pontificem, uel qui sequitur curiam Regis. numero. 62. folio. 86
 Dignitas sola indiuidua est. num. 19. folio. 8
 Dignitas Barones in Regno Siciliae unde constituta. numero. 42. folio. 10
 Dignitas maior est ratione officij, quā ratione tituli. numero. 6. folio. 18
 Dignitas prior adhuc retinetur per assumptionem maioris dignitatis, & propterea gaudere debet duplicatis gagijs, & emolumentis. numero. 46. folio. 75
 Dignitas magis consideratur actu, quā habitu, & ea præualit, & quæ uersetur in administratione. numero. 53. folio. 86
 Dignitates à Rege creantur, fluunt, & refluant. numero. 27. folio. 9
 Diligentia sua nemo efficitur deterioris conditionis. numero. 4. folio. 142
 Diffida est pœna contenta in banno emanato per superiorem, & per priuatum imponi non potest, quia est actus iurisdictionis. numero. 11. folio. 232
 Diocesis in iure Pontificio appellatur prouincia. numero. 2. folio. 55
 Dionysius Syracusanus dum esset à Regno tanquam tyrannus expulsus, ludimagisterium exercuit apud corinthiū. nu. 32. fo. 19
 Discipulus minor est magistro suo, cui debet reuerentiam. numero. 31. folio. 19
 Dispensatio facta in filijs ex soluta cum soluto non ualeat, si coniungata sit nobilis nata ex Comite, Duce, uel Barone. nu. 1. fol. 252
 Dispositio quæ sit gratia maioris frequentie

non restringit alios. numero. 13. folio. 15
 Dispositio adaptatur ad eum casum, ad quem uerba referuntur. numero. 6. folio. 128
 Dispositio feudatarij nulla ualeat super feudo ex pacto & prouidentia, etiam in una candela pro eius anima. numero. 4. fol. 257
 Dispositio feudatarij super feudo, ex pacto, & prouidentia nulla est, in feudo uero hereditario in quibus casibus ualeat. numero. 4. folio. 257
 Dispositio quæ fit de feudo cum assensu domini censetur refutatio in manus domini, et deinde noua concessio. numero. 3. fol. 142
 Diploma quid significet. numero. 36. fol. 86
 Diuus Gregorius orauit pro anima Traiani Imperatoris propter eius Iustitiam. numero. 4. folio. 24
 Doctor iuris canonici licet dignior sit doctore iuris ciuilibus, non propterea præcedit, ubi agitur de negotio ciuili. numero. 9. folio. 18
 Doctor an præcedat medicum, remissive. numero. 10. folio. 18
 Doctor creatur à Rege solo uerbo. numero. 14. folio. 39
 Doctor qualiter præmouebatur ad gradum doctoratus in Regno antiquis temporibus. numero. 15. folio. 39
 Doctor & miles solo uerbo creatur à Rege. numero. 1. folio. 203
 Doctor qui non est, doctorem creare non potest. numero. 31. folio. 71
 Doctor qui actu ascendit ad gradum doctoratus præfertur licentiato, qui prius habuit facultatem ad ascendendum. num. 54. fol. 86
 Doctorandi & insignum forma quo tempore inducitur fuerit. numero. 19. folio. 39
 Dohana menæ pecudum Prouintie Apulie antiquum Romanorum uestigal in demanio Regis, & pro ipsius corona detinetur. numero. 15. folio. 232

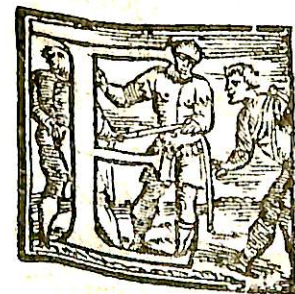
Domi sua quilibet est Rex. nu. 39. fol. 20
Domini si duo sint i uno Castro, alter iuris-
ditionis Civilis, alter iurisdictionis Crimina-
lis, uter eorum dicatur dominus territorij, et
uassallorum. numero. 27. folio. 25
Dominium Baronis in feudo, alteri concessio
quale sit, & quomodo consideretur. nume-
ro. 2. folio. 93
Dominium directum feudi quomodo conside-
retur pœnes duos, v3. pœnes Baronem, &
pœnes subfeudatarium, uel pœnes Regem,
& pœnes Baronem. numero. 4. folio. 92
Dominiũ utile est quasi chimera. nu. 7. fol. 98
Dominus agri tempore fructuum potest desti-
nare famulum in agro ad custodiendum, ne
colonus occupet fructus. nume. 2. fol. 207
Dominus quando dicatur sperni, siue contem-
ni à uassallo, uel ab emphyteota callide uer-
sato. numero. 14. folio. 100
Dominus Castri licet non habeat causas ap-
pellationum, poterit tamen cognoscere de
suspeccionem allegata cõtra suum officialem
& alteri cõmittere. numero. 36. folio. 238
Dominus Castri potest creare assessorem. nu-
mero. 38. folio. 238
Dominus præfertur extraneo in emptiõ fru-
ctuum sui territorij, maxime spectatum ad
coloniũ partionarium. numero. fol. 228
Domus Regia omnibus præbet securitatem,
ita ut qui in dicto palatio deliquerit, acius
ac seuerius puniatur: licet nõ sic Aulici, quo-
rum negotia mitius, & æquius pertractan-
tur, & secretè. numero. 6. folio. 36
Dona Regum plurima habent præcipua rez-
missiue. numero. 1. folio. 196
Donatio facta inter uir, & uxor: reuocata cõ-
ferur per aliam dispositionem de ea re fac-
tã, uel per obligationẽ ipsius. nu. 6. fol. 151
Donatio facta à filio cum consensu patris po-
test reuocari pame incõsulto. nu. 8. fol. 138

Donatio plenior est quàm infeudatio. num-

mero. 12. folio. 137
Dos, & donatio propter nuptias à pari proce-
dunt. numero. 19. folio. 128
Dotis causa pia est, et fauorabilis, et pro dote
receditur à Regula feudali. nu. 18. fol. 123
Ducalis dignitas, maior est quàm Marchiona-
lis: & ideo præcedit Marchionem, etiam
q̃ Marchio sit, & Comes. nu. 30. fol. 25
Ducanus officium erat ducendi exercitum.
numero. 63. folio. 53
Dux, Comes, Marchio, Princeps, dignitatum
nomina sunt, licet noua, & barbara. nume-
ro. 62. folio. 53
Dux quis dicatur, unde originem sumpsit, et
quos Comites sub se deferabat. nu. 1. fol. 85
Dux hodie q̃s dicatur in Regno. nu. 2. fol. 85
Ducum nomen à Longobardis sumpsisse
exordiũ. numero. 3. folio. 85
Duces qui fuerant in Regno uenustioribus
temporibus. numero. 5. folio. 85
Dux censetur persona spectabilis, & de con-
suetudine dignissima. numero. 6. folio. 85
Dux quare dicatur, & qualiter præ cæteris
debet esse fortis, uigilans prudens, sapiens,
honestus, fidelis, et religiosus. nu. 7. fol. 150
Dux est qui Regionem, uel Prouintiam aliz
quàm in feudum sub Ducali dignitate obti-
net à Rege. numero. 5. fol. 85
Duces exercitus quas uirtutes debent habere
præcipuas circa militarem disciplinam. nume-
mero. 10. folio. 58
Dux alio nomine limitaneus præfectus ap-
pellabatur. numero. 12. folio. 85
Dux exercitus in omnes milites ius animad-
uertendi habet. numero. 16. folio. 85
Dux exercitus qualiter suos milites continer-
re debeat. numero. 17. folio. 85
Dux belli ex causa potest suis militibus dare
coimmertũ. numero. 18. folio. 85

Dux belli qualiter iurisdictionẽ hëat erga suos
milites delinquẽtes, uel non obtemperantes,
& qualiter milites debẽt in omnibus obedire.
Vbi est historia. Q. Fabij. nu. 19. fol. 85
Dux belli debet hosti seruare fidem quam
dedit. numero. 21. folio. 85
Dux belli potest cum hoste facere inducias,
q̃bus finitis ex tẽpore, nõ dicitur noua guer-
ra, sed continuatio ueteris, & ideo nõ requi-
ritur diffidatio. numero. 22. fol. 85
Dux belli si dimittit stipendiarios debet eis
de suo soluere salarium, & non de publico.
numero. 25. folio. 85
Dux milium, seu peditum debet se ipsum cũ
ipsis numerari facere. numero. 26. fol. 86
Dux exercitus bona mobilia ab hostibus cap-
ta debet inter milites pugnantes diuidere,
ac eis pro merito distribuere. nu. 27. fol. 86
Dux maior est Barone, Comite, & Mar-
chione, propter maiorem dignitatem, & iur-
isdictionem. numero. 39. folio. 86
Dux utitur circulo cum lapidibus præciosis,
& gemmis pro insigni. numero. 40. fol. 86
Dux præcedit alium Ducem, in sessionibus
& honoribus, uel respectu antiquioris sta-
tus possessionis Ducatus, uel quia nobilioris
bus dominatur subditis. num. 43. folio. 86
Duces exercitus qualiter eligebantur à Ro-
manis, deinde à militibus partaq; uictoria à
regiõibus iperatores dicebantur. nu. 19. fol. 86
Ducibus quæ insignia dentur. num. 9. fol. 85

nem reuocare antequam impetretur assens-
us, sicut potest alienans. num. 1. folio. 104
Emens feudum sine assensu perdit prætium,
& applicatur fisco, & de euictione nõ agit
numero. 11. folio. 104
Emens feudum sine assensu non habet pos-
testatem reuocandi sicut uenditor. nume-
mero. 20. & 22. folio. 104
Emergentia ex causis principalibus assumit
naturam principalium. num. 36. folio. 109
Emolumentum meretur, qui rei onus substi-
net, & quod omnes tangit, ab omnibus ap-
probari debet. numero. 2. folio. 13
Emphyteota alienans sine assensu, an possit
aliquam uerbalem cautelam adinuenire, per
quam dominus lædi possit, & ipse excusetur
à caducitate. numero. 25. folio. 100
Emphyteota, uel feudatarius an possit uende-
re saluo assensu domini simpliciter, & de
uenire ad actum traditionis, ut excusetur
à caducitate. numero. 26. folio. 100
Emphyteota qui promissit uendere, non incit
dit in commissum, nisi uendat, & tradat.
numero. 32. folio. 109
Emphyteota soluens domino laudemium non
indiget assensu in alienatione, q̃a laudemium
subrogatur loco cõsensu. nu. 82. fol. 109
Emptor, & uenditor sunt correlatiua. nume-
ro. 2. folio. 104
Episcopi qui habent in Regno feuda à Rege.
numero. 24. folio. 13
Episcopi Nolani origo. numero. 19. folio. 56
Episcopus celebrans synodale concilium quos
debeat uocare. numero. 6. folio. 13
Episcopus licet sit maior omnibus de collegio
si tamẽ sedet ut canonicus, stabit in loco suo
ut canonicus, & non ut maior omnium. nume-
mero. 7. & 26. folio. 18
Episcopus de iure communi non habet triges-
simas, uel sportulas quando iudicat, sed

ELECTIO cõcessa
 per Papam itelligitur
 facienda seruata loci
 cõsuetudinẽ. n. 51. f. 12
 Emens feudum sine as-

sensu an possit emptio

sed expensas numero. 12. folio. 12
 Episcopus tenetur patri suo facere reuerentiam in domo, sed in ecclesia debet precedere numero. 15. folio. 19
 Episcopus est culmen dignitatum, ac omnes precedit numero. 25. folio. 19
 Episcopus Putheolanus presentatur à Rege sedi Apostolica numero. 22. folio. 56
 Episcopus Acerrarum presentatur à Regia curia numero. 24. folio. 56
 Episcopus Ciuitatis Gaeta presentatur à Rege numero. 53. folio. 65
 Episcopus Reginensis à Rege presentatur numero. 54. folio. 65
 Episcopus Galipolis presentatur à Rege numero. 44. folio. 61
 Episcopus uocatus ad Synodum, non debet inde recedere sine licentia sui Episcopi numero. 11. folio. 82
 Episcopus ille precedit, qui primo consecratus est, licet alter primo fuerit promotus numero. 55. folio. 86
 Episcopus censetur persona Illustr. numero. 1. folio. 238
 Episcopus habens feudum seu iurisdictionem à Rege iudicat, et iudicatur, ut laicus. et quod ad illud est de iurisdictione Regis numero. 2. folio. 254
 Episcopus habens iurisdictionem in allodium ab eo appellatur ad donantem. nu. 3. fol. 254
 Eques armatus quis dicatur. num. 25. fol. 9
 Error non fit dum constat de corpore. numero. 11. folio. 152
 Exemptus an, et quando possit conueniri coram ordinario de rebus administratis in Prouintia. numero. 31. folio. 42
 Exequio an possit fieri in terra Baronis per officiales Regios sine licentia Baronis. numero. 39. folio. 238
 Exequio super fructibus feudi hereditarij

potest fieri pro debito defuncti feudatarij deducto onere feudi: ac etiam deducto ne egeat feudatarius. In feudo uero ex pacto et prouidentia secus.

Exheredari potest filius in feudo hereditario, si ingratus extitit patri: et quid si feudum est ex pacto et prouidentia. nu. 1 fol. 267
 Expensarum deductio an fieri debeat à praestatione seruitij. numero. 16. folio. 196

F

ACTVM proprium reuocari potest, quando iure non permittente factum fuit, seu contra legis prohibitionem. numero. 7. folio. 104

Falsitas opposita priuilegio Principis non impedit executionem ipsius priuilegij. n. 67. fol. 86
 Familia de magistro Iudice unde sumpsit de nominationem. numero. 10. folio. 24
 Familia Rufulorum de Rauello regnauit Normannorum tempore. habes. plusquam nonaginta milites, Comites, et Barones: et ipsorum duo erant Praefecti Maris. numero. 72. fol. 54
 Federicus. xx. Rex in Regno quando coronatus, et inuestitus, et quot annis regnauit. numero. 44. folio. 52
 Federicus secundus Rex sextus fuit in Regno creatus, ac depositus, et postea reconciliatus, et Imperator factus, et quot annis regnauit, et qualiter interijt. nu. 28. fol. 50
 Federicus noua officia non instituit, sed multa noua onera in Regno imposuit, qui demum à Regno, et Imperio deiectus apud Florentinum Apuliae oppidum interijt, anno. 1251. numero. 5. folio. 21
 Faemina quae est habilitata ad successionem feudi, censetur habilitata quod ad quendam non quod

non quo ad omnia. numero. 23. folio. 127
 Ferdinandus primus Regis Alfonsi filius naturalis. xvij. Rex in Regno, legitimatus, et inuestitus, et quot annis regnauit. numero. 39. folio. 52
 Ferdinandus secundus. xvij. Rex in Regno, et quot annis regnauit. num. 41. fol. 52
 Ferdinandus de Aragonia. xxi. Rex in Regno, quando creatus, et quot annis regnauit. numero. 43. folio. 52
 Feuda quo tempore sumpserunt originem, et an Romanorum tempore, siue quibus principibus. numero. 1. folio. 2
 Feuda Romanorum tempore sumpsisse originem, et quomodo. num. 6. et 8. folio. 2
 Feuda Iustitiani Imperatoris tempore instituta fuisse, dum praedia stipendiaria dabantur militibus ueteranis. numero. 18. folio. 3
 Feuda nunquam fuisse tempore Iustitiani Imperatoris. numero. 19. folio. 3
 Feuda non habebant haeredes, sicut nec feudum tributaria transibant ad filios. numero. 24. folio. 4
 Feuda quare dantur uassallis. num. 26. fol. 4
 Feuda ad filios peruenire Conradi beneficio fuit permissum. numero. 33. folio. 4
 Feuda dignitatum, ut Comitatus, Ducatus, Marchionatus, ad filios non ibant, licet hoc die usurparum sit ad filios uenire. numero. 34. folio. 4
 Feuda de publico dicta sunt. num. 36. folio. 4
 Feuda prius praedia tributaria dicebantur cum feudi nomen esset incognitum. nu. 38. fol. 4
 Feuda quae nunc dicimus, Militibus antea nuncupabantur, sed de qua militum. n. 41. et 42. fol. 5
 Feuda quo tempore sumpserunt originem. numero. 43. folio. 5
 Feuda etiam pecunia acquiruntur, licet gratuito concedi debeant. numero. 44. folio. 5
 Feuda à federe forte dicta sunt. nu. 50. fol. 5

Feuda à Longobardis, cepisse, cum ipsi Italiam inuasissent. numero. 52. et 60. folio. 8
 Feuda quae nos dicimus, latine beneficia appellantur. numero. 55. folio. 8
 Feuda à Conrado Imperatore fuisse adinuenta, ex reprobata opinione Afflicti. numero. 6. folio. 61
 Feuda nec à primo, nec à secundo Conrado inuenta, cum et ante ipsos essent feudatarii, Comites, et Barones, sub Rogerio, qui eos praecessit. numero. 70. folio. 6
 Feuda tempore Conradi primi, et longe prius erant. numero. 76. folio. 6
 Feuda à Conrado Imperatore minime adinuenta, sed eorum successionem ad fidelium posterum perduxit: in quo Afflicti errore prolapsus est. numero. 81. folio. 6
 Feuda ex Longobardis originem sumpsisse probabilius est. numero. 82. folio. 7
 Feuda etiam à Baronibus concedi solent. numero. 1. folio. 8
 Feuda quaternata annotari debent in quaternionibus dohanae Regiae. numero. 41. fol. 10
 Feuda minima, à minoribus non differunt, et iisdem regulis subiiciuntur. num. 7. fol. 13
 Feuda uel à Rege teneantur, uel à Barone non differunt. numero. 8. folio. 13
 Feuda de publico introducta sunt, et quomodo. numero. 9. folio. 13
 Feuda Normannorum tempore tenebantur in allodium, et omnes filij pariter succedebant et in bonis, et in titulo dignitatis. et quilibet conferebat beneficia in feudando, et Valuasores faciendo. num. 69. folio. 54
 Feuda libera, et absque obstaculo donabantur à Comitibus ecclesijs, et praetatis ecclesiarum pro salute animae. num. 64. fol. 54
 Feuda quaternata, an et quando ueniant in generali concessione feudorum, numero. 196. folio. 4

Feuda deuoluta Regi ob delictum Baronis, retinent eandem regulam, & censuram penes Regem prout erant penes Baronem. numero. 6. folio. 196
 Feuda omnia quæ à Rege conceduntur dicuntur nobilia. numero. 7. fol. 196
 Feuda etiam in allodium concedi solent à Regibus. numero. 4. folio. 68
 Feuda an possunt alienari per Baronem sine assensu. numero. 1. fol. 100
 Feuda plana & de tabula quæ tenentur à Barone, alienantur cum assensu Baronis tantum, à quo tenentur. numero. 2. fol. 100
 Feuda quaternata quæ à Barone tenentur, non alienantur absque assensu utriusque domini, scilicet Regis, & Baronis. numero. 3. fol. 100
 Feuda si alienantur sine assensu illius, à quo tenentur, applicantur illi. nu. 5. folio. 100
 Feuda ad hoc ut perdantur per illicitam alienationem, tria requiruntur. nu. 6. folio. 100
 Feuda de iure Regni non possunt in extraneum alienari sine assensu, etiam in casibus à iure feudorum permissis. nu. 9. folio. 104
 Feuda non possunt in dotem dari per nouam capitulationem Regni, et feudatarius alienas non admittitur ad reuocandum. nu. 6. fol. 108
 Feuda hæreditaria spectant ad filios, uel agnatos per mortem patris, uel agnati, in quorum locum ingrediuntur, quia una persona censetur cum defuncto. numero. 1. folio. 255
 Feuda ex pacto & prouidentia deferuntur uocatis, non ut hæredibus defuncti, sed ut uocatis ex prouidentia concedentis. nu. 2. folio. 255
 Feuda plana et attenasia quæ sunt. n. 2. f. 237
 Feuda quaternata in quibus differunt ab alijs feudis, quæ plana & de tabula nuncupantur. numero. 3. folio. 237
 Feuda quaternata aut sunt hæreditaria, aut ex pacto & prouidentia. in feudis autem planis, & de tabula non est dare pactum, nec prouidentiam. numero. 23. folio. 238

dētiā. numero. 23. folio. 238
 Feuda quaternata censentur iure feudi huius Regni. non quaternata iure communi feudorum. numero. 29. fol. 238
 Feuda quaternata in Regno censentur iure feudi secundum leges Regni, plana uero iudicantur secundum leges feudales. nu. 33. fol. 238
 Feuda Regalia, Ducatus, Marchionatus, & Comitatus inter hæredes non diuiduntur, sed uni hæredi insolidum applicantur. numero. 1. folio. 243
 Feuda quæ non sunt Regalia, nec titulata diuiduntur inter hæredes de iure feudorum. numero. 2. folio. 243
 Feuda de iure Regni in uiuentibus iure Fræcorum spectant ad primogenitum tantum, cum alijs fratribus sola uita & militia assignentur. numero. 3. folio. 243
 Feuda Principatus & archiprincipatus quare non leguntur in usibus feudorum, & de ipsorum origine in Regno. numero. 5. folio. 243
 Feuda quaternata quæ tenentur à Barone non sunt eiusdem effectus, quo ad omnia cum his quæ tenentur à Rege sed secundum quid. numero. 13. fol. 243
 Feuda quaternata quæ tenentur à Barone cum his quæ tenentur à Rege, in quibus differant, & in quibus conueniant. numero. 14. folio. 243
 Feuda dignitatum coherent personæ. numero. 1. folio. 250
 Feuda dignitatum coherent sanguini, & ideo uadunt ad filios, ut filios, & non ut hæredes. numero. 1. folio. 250
 Feuda iura militaria prius dicebantur. & à Romanis sumpsisse originem. numero. 48. folio. 5
 Feudatarii milites dicti à fide, quæ eis datur ad tuendam Rempublicam, ad quam proba-

te fidei eligebantur. numero. 17. folio. 4
 Feudatarii habent iudices proprios. numero. 39. folio. 4
 Feudatarii ex culpis egregijs feudo priuantur. numero. 31. folio. 4
 Feudatarii, Comites, & Barones erant sub Rogerio secundo Antipapa. nu. 66. folio. 6
 Feudatarios à malo abstinere non sufficit, nisi faciāt quod bonum est. numero. 11. fol. 14
 Feudatarius dicitur siue à Rege siue à Barone feudum habeat. numero. 4. folio. 13
 Feudatarius miles dicitur. numero. 3. fol. 13
 Feudatarius tenens feudum aliquod à Barone immediate & in capite mediante assensu Regis in quo similiter dicitur in mediate & in capite à Regia curia, cui debeat præstare releuium, & alia seruitia. numero primo. folio. 162
 Feudatarius in Regno dicitur is qui in feudum annuum redditum uiginti untiarum possidet. numero. 1. folio. 67
 Feudatarius proprie dici non potest, qui non possidet feudum annui redditus untiarum uiginti. & ideo dispositio loquens de feudatario non adaptatur in illo, qui partem duntaxat feudi possidet. numero. 3. folio. 67
 Feudatarius qui non possidet integrum feudum, scilicet ualoris annui untiarum uiginti, non cadit in pœnam submonitionis Regiæ factæ contra feudatarios pro Regio seruicio, si nolunt seruire. nec teneantur comparere in parlamento. numero. 4. folio. 67
 Feudatarius pluribus nominibus nuncupatur: nam aliquando Valuasor, quandoque Clientulus, quandoque Miles, quandoque Fidelis, aliquando appellatur Vassallus, aliquando Capitaneus. numero. 6. folio. 67
 Feudatarius cum uendit feudum cum licentia domini in totum desinit esse uassallus. numero. 7. folio. 132

Feudatarius unusquisque acquirens feudum censetur prospexisse sibi, & hæredibus suis ex corpore. numero. 10. folio. 137
 Feudatarius licet feudum non possit alienare, uel in emphyteosim concedere sine assensu domini: pascua tamen, nemora, & terras incultas poterit sine domini assensu in emphyteosim concedere. nu. 2. folio. 212
 Feudatarius feudi quaternati annui ualoris untiarum uiginti assistit in parlamento. secus in feudis planis. numero. 12. folio. 238
 Feudi acquisitio fit quod ad utile dominium tantum, non quo ad directum. nu. 20. fol. 3.
 Feudo non priuatur feudatarius, nisi iudicio parium, fuerit de culpa conuictus. numero. 80. folio. 6
 Feudorum & uassallorum nomen apud Romanos erat incognitum, & inimicum. nu. 2. folio. 2
 Feudorum iudicia terminantur iuxta leges Longobardorum. numero. 79. folio. 6
 Feudorum successio ad nepotes extensa Cōradi beneficio. numero. 77. folio. 6
 Feudorum materia iure Romano incognita. numero. 54. folio. 5
 Feudorum nomen barbarum esse, & nouiter inuentum, & à fœdere dictum. nu. 51. fol. 5
 Feudorum fructus capit creditor quando aliter non potest sibi satisfieri à feudatario. numero. 1. folio. 251
 Feudum quod est ualoris untiarum uiginti, dicitur præstare militare seruitium in Regno. numero. 46. folio. 5
 Feudum ad primogenitum deuenire, non est fauor defuncti, sed ipsius domini, ut habeat personam magis sibi gratam, & ne feudum ad plures diuidatur. numero. 39. fol. 7
 Feudum de quo nulla apparet inuestitura, an dicatur hæreditarium, an ex pacto & prouidentia remissum. numero. 84. folio. 7

- Feudum hereditarium nullibi mentionatum in
usibus feudorum, sed tantum paternum, &
antiquum. numero. 85. folio. 7
- Feudum in quo uiuitur iure Frācorum, an sit
hereditarium, uel deferatur ad primogeni-
tos, ex prouidentia ipsius iuris Francorum,
remissiuē. numero. 86. folio. 7
- Feudū in quo uiuitur iure Frācorū fuit cogni-
tū de iure feudorū primeuo. nu. 87. fol. 7
- Feudum dici posse stipendium quod solidatis
dabatur. i. militibus stipendiarijs. nu. 16. fol. 3
- Feudum Comitatus, uel Ducatus non diuidi-
tur, nisi in certis casibus. numero. 16. fol. 8
- Feudū licet à domino, & subfeudatario possi-
deatur, unicum tamen est, sicut tutela, colles-
gium, tribunal, & similia. licet à pluribus
administretur. numero. 29. folio. 15
- Feudū q̄s tenet obligatū cū assensu, an possi-
sit dari in solutum suo creditori sine nouo
assensu. numero. 1. folio. 148
- Feudum quod est obligatum pro sorte principis
pali cum assensu, an censeatur quoq; obliga-
tum pro interesse ratione moræ contractæ
per debitorem. numero. 1. folio. 149
- Feudum à fide denominatur, quia fidelibus
transfertur. numero. 4. folio. 152
- Feudum in multis casibus non perditur etiam
delinquendo contra dominū. nu. 13. fol. 194
- Feudum dicitur quod est untiarum. xx. &
de tali feudo untiarum. xx. non possunt plu-
ra feuda fieri. numero. 2. folio. 67
- Feudum non presumitur si non est datum
in feudum, sed alius contractus erit, in alioz
dium. numero. 3. folio. 68
- Feudum quaternatum potest etiam esse, quod
non sit nobile. numero. 3. folio
- Feudum barbare, latine, beneficium appella-
tur, et subfeudū subbeneficiū. nu. 8. fol. 68
- Feudum illicite alienatum non incidit in com-
missum per actum uerbi, sed per actum fas-
ci. numero. 10. folio. 100
- Feudum uel emphyteosis cum in alium trans-
fertur, sit domini conditio deterior i pluribus
numero. 11. folio. 100
- Feudum in quibus consistit. nu. 12. fol. 100
- Feudū qñ alienatur sine assensu, emptor præ-
tū amittit, & uēditor feudū. nu. 5. fol. 104
- Feudum an possit in subsidium alienare per
curiā pro soluēdis debitis uassalli, si in obli-
gatione uassalli nō fuerit obligatū feudum
cum assensu. numero. 9. folio. 109
- Feudum francum potest alienari sine assen-
su. numero. 77. folio. 109
- Feudū de quo soluitur tertiara, uel quartaria
dū alienatur nō requirit assensū. nu. 8. fol. 109
- Feudum hereditarium, siue nouum, siue anti-
quum, potest per feudatarium alienari cū
assensu domini, sine assensu filij successuri
in feudo. imò contra uoluntatem ipsius. &
ita in Regno seruatur. nume. 3. folio. 120
- Feudum ex pacto & prouidentia non potest
alienari etiam cum assensu domini, sine con-
sensu proximioris agnati i feudo successu-
ri. numero. 4. folio. 120
- Feudū quod ueniat ad primogenitum, est fa-
uor domini, ne feudum diuidatur in plures,
& fauor primogeniti. ut ipse cæteris præ-
feratur. numero. 13. folio. 120
- Feudum non dicitur amplius, si diminuitur de
annuo ualore untiarū. xx. nu. 5. folio. 132
- Feudū quod fuit adiudicatū mulieri pro eius
dotibus, & antefato, i quo nō fuit facta iue-
stitura pro se & hæredibus, ad quē deueni-
at mortua muliere sine liberis, ad fiscū, uel
ad proximū agnatū. numero. 1. folio. 138
- Feudū hereditariū iudicatur allodialis quādo
in dispositione ipsius accomodatur assensus
domini. numero. 1. folio. 271
- Feudum quando iudicatur hereditarium, &
quando ex pacto. numero. 2. folio. 271

- Feudum quando emitur pecunia improprie di-
citur feudum, cum feudum proprie acquiri-
tur amore, sanguine, merito, uel seruitio. nu-
mero. 39. folio. 271
- Feudum hereditarium nihil differt ab allo-
dio, nisi quod ad assensum domini. nume-
ro. 3. folio. 255
- Feudum quamuis non sit obligatum pro debi-
to, potest tamen distrahi, & exponi uenale
plus offerenti per sac. cons. impetrato prius
assensu Regio ad hoc ut creditoribus pos-
sit satis fieri. numero. 2. fol. 257
- Feudum hereditarium uenit in petitione hæ-
reditatis tanquam res hereditaria. nume-
ro. 1. folio. 352
- Feudum quando est hereditarium, successor
debet esse hæres ultimi morientis. nume-
ro. 2. folio. 259
- Feudum an & quando computetur in legitiz-
ma. numero. 1. folio. 260
- Feudum licet sit legitima primogeniti, trāsit
tamen cum onere soluendi debita hæredita-
ria, nisi sit ex pacto & prouidentia. nume-
ro. 3. folio. 264
- Feudum hereditarium altero de duobus mo-
dis dicitur. scilicet ex forma inuestiturae, aut
per uiam successionis. numero. 1. folio. 267
- Feudum quaternatum quod dicatur i Regno
Siciliæ. numero. 13. folio. 217
- Feudum si propter delictum feudatarij uadit
ad Baronem an deuoluatur cū suo onere, ut
Baro teneatur ad debita subfeudatarij. nu-
mero. 7. folio. 217
- Feudum tunc deuoluitur ad dominum pro-
pter culpam feudatarij, quando feudatari-
us nō habet successorem. nu. 13. fol. 217
- Feudum quaternatum quod dicatur. nume-
ro. 1. folio. 237
- Feudum restitutum non dicimur uere feudum.
numero. 15. folio. 238
- Feudum quaternatum, & planum cui debeat
applicari propter culpam feudatarij. nume-
ro. 26. fol. 238
- Feudum dignius an possit alienari per feuda-
tarium, data sibi licētia infeudādi per Regē.
numero. 1. folio. 252
- Feudum Principatus, Ducatus, & Comitatus,
totum censetur legitima primogeniti. nu-
mero. 1. folio. 253
- Feudum Regale durat quantum durat casa-
ta. numero. 1. folio. 264
- Fictio non habet locum in feudis sine consen-
su domini. numero. 4. folio. 145
- Fictio habet locum in feudis, quando dominus
præbet assensum. numero. 5. folio. 147
- Fictio an operetur in feudis sine assensu do-
mini, nec operatur in præiudicium tertij. nu-
mero. 13. folio. 158
- Fideicommissum, an & quomodo extingua-
tur per natiuitatem filiorum naturalium. nu-
mero. 1. folio. 252
- Fideiussor nō tenetur ad interesse, dū nō inter-
cessit i oēm casū, licet secus sit i fideiussore
tutoris fauore pupilli. nu. 7. et. 11. fol. 146
- Fideiussor contractus censetur approbare con-
tractū. numero. 3. folio. 159
- Fideiussor adhibitus super alienatione præ-
dij minoris obligatur, licet in ipsa aliena-
tione non fuerit interpositum decretum. nu-
mero. 35. folio. 109
- Filij Comitum omnes pariter succedebant
in feudis uetustis temporibus. nume-
ro. 68. folio. 54
- Filius Baronis patre uiuente non dicitur Baro,
quia non est dignitas Regalis Baronie.
sed filius Comitis sic. numero. 17. fol. 8
- Filius Magistratus præcedit patrem suum,
& cæteros Illustres in honoribus, in loco,
& sessione de quo plura Romanorum ge-
sta. numero. 19. folio. 19

Filius. **Q**. Fabij Maximi cum gereret per
sonam Consulis patrem suum æquo descen
dere iussit, ut moris erat apud ueteres Ro
manos, neminem ad Consulem uenire æquo
insidete, & ibidē de alijs gestis et præclare
dictis de eadem re, & inter easdem perso
nas. numero. 21. folio. 19
Filius Regis primogenitus licet præcedat
omnes Principes. non tamen præcedit in cor
onatione patris: quia eo tempore non erat
filius Regis. numero. 22. folio. 18
Filius Baronis non dicitur Baro uiuente pa
tre, sed secus est in filio Comititis. nume
ro. 15. folio. 71
Filius censetur feudum possidere etiam uiuo
patre: quia possessio feudi continuatur in fi
lium sine noua inuestitura. nu. 16. folio. 71
Filius potest dici feudatarius etiam uiuente
patre: quia eadem persona censetur. nume
ro. 17. folio. 71
Filius Comititis, uel Ducis primogenitus, de
bet quoq; citari pro suo interesse, quando pa
ter citatur pro causa capituli, pro qua esset
priuandus Ducatu, uel Comitatu. nume
ro. 18. folio. 71
Filius Marchionis quare non succedit in Mar
chionatu, aut alia dignitate Regali. nume
ro. 8. folio. 82
Filius Regis primogenitus, non potest præ
stare assensum in alienatione bonorum feu
daliū, nisi fuerit Locumtenens patris. nume
ro. 32. folio. 86
Filius Regis primogenitus, qui mortuo pa
tre est successurus in Regno, in Hispania
uocatur Princeps, in Gallia Delphinus, in
Regno Neapolitano Dux Calabria. nume
ro. 6. folio. 97
Filius habet dominium in feudo, & si à domi
no non fuerit renouata inuestitura. nume
ro. 2. folio. 269

Filius feudatarij habentis feudum hæreditas
rium titulum uiuente patre assumit nomē
dignitatis patris: quod secus est in feudo ex
pacto & prouidentia. numero. 2. folio. 278
Filius primogenitus si est inhabilis à natura,
pater potest donare feudum secundogenito
nisi sit inhabilis ex accidenti. nu. 9. fol. 120
Filius non obediens patri sub feudatario, qui
habebat mandatum à Barone, ut duceret fi
lium pro satisfacienda iniuria, mortuo patre
non succedit in feudo. nume. folio. 213
Filius Regis, Ducis, Marchionis, uel Comititis
uiuente patre assumit nomen dignitatis pa
tris, quod secus est in filiis aliorum feudata
riorum, uel Baronum. nume. 7. folio. 243
Filiij Baronum præsumuntur noti, & cogniti
dominio Regi propter nobilitatem, Illustr.
familiā, uisitationem, & sessionem apud
Reges, quod secus est in filiis aliorum feu
datariū. numero. 10. folio. 243
Filius Baronis gaudet priuilegio Baronis, fi
lius uero Militis non gaudet priuilegio Mi
litis. numero. 1. folio. 250
Filius primogenitus citari quoq; debet, dum ci
tatur Rex, uel magnus Baro in iudicio.
numero. 1. folio. 250
Filius Comititis, uel Ducis, gaudet priuilegio
patris: Baronis autem filius non gaudet. nu
mero. 1. folio. 250
Filiij appellatione in feudis titulis non intel
ligitur de filio, ut hæredi, sed ut filio. nume
ro. 1. folio. 251
Fliorum appellatione ueniunt nepotes, & de
scendentes. numero. 1. folio. 253
Foresta, parcus, insula, sylua, saltus, defensa,
nemora, quæ nomina sint, quid intersint, &
quid significent. numero. 8. folio. 36
Frater an succedat fratri in feudo, quod per
uenit ex altero fratre cum assensu domini.
numero. 1. folio. 142

Frater potest unum ex fratribus eligere in
successione sua. numero. 2. folio. 142
Frater an succedat sorori in feudo. quod sibi
fuit pro dotibus, & ante fato adiucatum. nu
mero. 9. folio. 137
Frater an & quando succedat fratri in feudo
nouo quaternato, uel plano, & de tabula.
numero. 27. folio. 238
Fraus, & calliditas nemini patrocinari. nu
mero. 27. folio. 100
Fructus quomodo liquidantur per Regiam Ca
meram Summaria. numero. 30. folio. 182
Fructus feudi si non sufficiunt pro alimentis
debitis ratione feudi, non debet uendi pro
prietas. numero. 3. folio. 213
Futurum an ueniat, si cõceditur quod est præ
sens, & econuerso. numero. 5. folio. 136

G

ENTILITIA
bona quæ dicantur.
numero. 67. fol. 54
Gratia secundo loco ex
pedita non faciens me
tionem de prima an
censeatur irrita. numero. 2. folio. 151
Gratia, uel assensus præstitus intelligitur si
præces ueritate nitantur, & ideo dicitur in
priuilegio ueris existentibus prænarratis.
numero. 2. folio. 153
Gratia fieri potest absenti, & ignorantī,
dum tamen subsequatur acceptatio. nume
ro. 2. folio. 157
Gratia licet sit generalis, restringitur ad pe
tita, & si petitio sit amplior gratia, restrin
gitur ad concessa tantum. num. 17. fo. 137
Gradus sessionum cunctorum septem officia
lium Regni apud Regem. numero. 11. fo
lio. 37. & numero. 35. folio. 48

Græcorum, & Imperatoris Constantinopolitani
dominium in Regno. num. 7. folio. 21
Guilielmus filius Rogerij secundus Rex in
Regno quo tempore obiit. num. 25. fol. 49

H

ENRIGI Sexti
mors apud Panormi
Anno. 1200. nu
mero. 4. folio. 20
Hæres eiusdem potes
tatis est, & conditio
nis, quemadmodum defunctus cum una, eaz
demq; persona censeatur contrarium. uide
numero. 4. & 7. folio. 129
Hæres intelligitur descendens ex dispositio
ne iuris feudorum. numero 27. folio 239
Hæres non potest uendicare rem propriam à
defuncto alienatam. numero. 2. folio. 255
Hæres in feudo altero de tribus. modis consi
deratur. scilicet hæres feudi, hæres sanguinis, &
hæres hæreditatis, & de singulis uide per
discursum. numero. 1. folio. 262
Hæres an & quando representet personam
defuncti. numero. 1. folio. 266
Hæres dicitur succedere in feudo hæreditas
rio. per successionem, in feudo uero ex pacto
& prouidentia ex pacto primi. nume
ro. 1. folio. 271
Hæredes qualiter teneantur contribuere pro
hæreditarijs portionibus, & qualiter primo
genitus cum eis ratione feudi, & quid in
feudo ex pacto et prouidentia. nu. 1. fol. 261
Hypotheca quam habet mulier in bonis uiri
pro dotibus, trahitur etiam ad usuras, & ali
menta. numero. 3. folio. 149
Hypotheca datur legatario in feudalibus data
licentia testandi, & dissensandi super feu
do. numero. 6. folio. 126

Hypotheca tacita an habeat executionem paratam uirtute statuti mandatis, quod instrumeta dotalia habeant executionem paratam. numero. 3. folio. 26

Hostica exceptio opitulatur etiam seruientibus, & militantibus in mari pro Regio seruicio. numero. 16. folio. 58

Hostica exceptio locum habet, siue quis per se, siue per eius procuratorem litiget. numero. 17. folio. 28

Hostica exceptio fauore publico introducta est principaliter, & ideo obstat etiam mulieri petenti dotem, in quo iudicio uersatur priuata utilitas, licet secundario publica. numero. 18. folio. 28

IACOBUS de Beluio fuit Consiliarius Caroli secundi Regis. numero. 15. folio. 238

Illustr. persona citata criminaliter non praestat cautionem de iudicio sisti, sed statum eius iuratorie cautioni. numero. 1. folio. 251

Illustr. persona non comprehenditur in generali sermone. numero. 1. folio. 252

Illustr. personae condemnari non possunt in consilio Principe ab eius uicario: absolui autem bene possunt. numero. 1. folio. 263

Illustr. personae inquisiti pro causis criminalibus sedet coram iudice in loco inferiori. alij feudatarij non sedent. numero. 1. folio. 253

Illustr. personae excusantur a tutela. numero. 1. folio. 254

Impetratio feudi non facta mentione qualiter alij erant successores, est subreptitia. numero. 2. folio. 120

Inclusio unius est exclusio alterius. numero. 2. folio. 123

Induciae siue treguae possunt fieri inter Duces belli ad certum tempus breue, uel longum, ne se inuicem laceissent hostes. numero. 23. folio. 85

Ingrediens religionem ex quo bellica arma deponit, perdit feudum. numero. 23. folio. 181

Innimicus non uenit in generali prouisione. et ideo licentia habens in feudandi, non potest in feudate inimicum ipsius domini. numero. 49. folio. 21

Insignia uaria, & diuersa, pro uarijs & diuersis dignitatibus. numero. 49. folio. 71

Insignia, & qualitas ornamentorum denotant maiorem, & minorem dignitatem. numero. 42. folio. 86

Insistantia causae transit ad heredem alioquidaliu, & non feudaliu. numero. 53. folio. 109

Instrumentum secundum formam Ritus Magnae Curiae Vicariae an possit in Curia magistris Admirati praesentari. numero. 31. folio. 29

Instrumenta duo eodem tempore facta pro uno iudicantur. numero. 7. folio. 143

Instrumentum quod nunc est purum, seu liquidum, licet ex post facto resoluendum, habet executionem a statuto. numero. 5. folio. 176

Instrumenta dotalia de necessitate conficiuntur in matrimonijs Baronum. numero. 1. folio. 250

Insula concessa an & quando, & quatenus intelligatur concessum mare adiacens insulae. numero. 5. folio. 82

Intellectus capituli primi quis dicatur Dux, Comes, uel Marchio. numero. 61. folio. 53

Intellectus Andreae in capitulo primo. §. sed & res Imperator Lotharius, ibi, in succedente herede tantum solutionem releuij mors introducta. numero. 21. folio. 181

Inuafor, & occupator feudi non assumit nomen tituli, & dignitatis feudi, nisi toleretur a Rege, uel esset antiqua possessio. numero. 22. folio. 71

Inuentarium non prodest quod ad feudum haereditarium, sed bene quod ad feudum ex pacto & prouidentia. numero. 1. folio. 258

Inuestitura debet peti infra annum & diem a tempore mortis feudatarij in feudo ex pacto & prouidentia. in feudo uero hereditario infra annum & diem a tempore aditae hereditatis. numero. 1. folio. 270

Inuestiturae renouatio in feudo ex pacto & prouidentia debet peti per successorem feudi in feudo uero hereditario per possessorem. numero. 1. folio. 270

Inuestitura deferens feudum ad primogenitum, non uidetur respicere commodum feudatarij, nec liberorum, sed ipsius domini concedentis feudum. numero. 90. folio. 7

Inuestitura si non petitur infra annum & diem a morte feudatarij, an perdat feudum, an uero soluatur duplex releuium, & uide numero. 46. ubi poena caducitatis remittitur ex beneficio Regis Roberti. numero. 7. folio. 181

Inuestituram petendi terminus scilicet infra annum & diem, a quo tempore incipit currere, a die mortis patris, an a die aditae hereditatis, an a die recuperate possessionis feudi, cum fuisset penes alium. numero. 8. folio. 181

Inuestitura si non fuerit petita infra annum & diem, & dominus receperit seruitium a feudatario, an uideatur remisisse culpam. numero. 9. folio. 181

Inuestiturae renouatio debet peti a possessore feudi. numero. 10. folio. 181

Inuestiturae renouatio si fuerit concessa cui feudum non competeat ignorante domino, non nocet domino, & potest reuocari. numero. 11. folio. 181

Inuestitura non tribuit ius de nouo, sed uetus confirmat. numero. 12. folio. 181

Inuestitura quando petitur renouari per unum successorem, an necesse sit ostendere priorem concessionem. numero. 13. folio. 181

Inuestitura feudi quaternati si non petatur infra annum & diem, fit compositio cum curia, in alijs autem perditur feudum. numero. 19. folio. 238

Inuestito patre censetur inuestitus filius, cum sola sibi desit administratio in uita patris. numero. 8. folio. 243

Inuestitura potest petere Baro infra annum & mensem, alius feudatarius infra annum & diem. numero. 1. folio. 253

Ioanna prima Regina. xij. in Regno quot annis regnauit, & qualiter interijt. numero. 54. folio. 41

Ioanna secunda soror Ladislai. xv. Regina in Regno quando coronata, & quot annis regnauit. numero. 44. folio. 52

Ioannes Freccia fuit Consiliarius, Logotheta, & Prothonotarius, sub Philippo Tarentino, & Achaiae Principe, & Constantinopolitano Imperatore. numero. 19. folio. 34

Iudex Criminalis tanquam dignior Ciuili, uidetur praefendus. numero. 25. folio. 25

Iudex Ciuilis habet ordinariam iurisdictionem, & omnium causarum uniuersalem cognitionem, & ex multis causis debet praeferi Criminali: qui tantum delegatam habet iurisdictionem, & ad certum causarum genus restrictam potestatem. numero. 26. folio. 25

Iudex debet esse discretus, & strenuus iurisperitus. numero. 53. folio. 12

Iudex competens sub feudatariis quis debet esse Rex, an Baro, si quaestio est de feudo quaternato, uel plano, & de tabula. numero. 2. folio. 203

Iudices Criminales hodie absque controuersia praefertur Ciuilibus. numero. 28. folio. 25

Iudicium ceptum cum procuratore per litis
contestationem potest & cum ipso finire
post mortem domini, in damnum, uel com-
modum heredis: quod procedit etiam in fe-
udo hereditario: secus in feudo ex pacto &
prouidentia. numero. 1. folio. 262
Iulij Caesaris sententia, Mallem hic esse pri-
mus, quam Romae secundus. nu. 17. fol. 19
Iuramentum quod pro feudo praestatur, for-
tius est, quam quod praestatur pro ciuitate
originis. numero. 18. folio. 14
Iuramentum uassalli ligat omnes filios hae-
des in feudo hereditario. quod secus est in
feudo ex pacto & prouidentia. nume-
ro. 1. folio. 261
Iuramentum est quid personale. nu. 2. fol. 261
Iuramentum fidelitatis & assurationis quod
praestatur a uassallis, quid continere debeat,
& sub qua forma fiat. nu. 15. folio. 104
Iuramentum fidelitatis non exigitur quando
praestatur annuus census: quia tunc praesumi-
tur contractus emphyteoticus, non feudalis.
numero. 5. folio. 194
Iuramentum fidelitatis duplex quomodo peti
potest a uassallis, alterum ratione feudi, al-
terum ratione originis, quando uassallus est
duplici causa subiectus. nume. 7. folio. 194
Iuramentum fidelitatis amici potest ex pacto
in concessione feudi: sed non quod praestatur
Regi ratione Regni. numero sequenti.
numero. 8. folio. 194
Iuramenti praestatio an indicet quasi posses-
sionem iurisdictionis. numero. 10. fol. 194
Iuramentum fidelitatis requirit scripturam.
& praestatur per principalem, non per pro-
curatorem. & praesumitur praestitum, eo ip-
so quod quis est uassallus. nu. 11. fol. 194
Iuramentum fidelitatis si fuerit praestitum al-
teri quam domino, qua poena puniatur
uassallus, qui praestitit. nume. 12. fol. 194

Iuramentum fidelitatis, an sit praestandum do-
mino habenti iurisdictionem Criminalem. nu-
mero. 14. folio. 194
Iurisditio Civilis licet principaliter priuatam
respiciat utilitatem, secundario tamen respi-
cit publicam propter effectus, qui sequuntur
ex sententijs numero. 27. folio. 25
Iurisditio Admirati magna est, & ad multa
se extendit, tam circa classem, quam homines
sibi subditos, quam etiam circa custodias lit-
torum, tam in terris demanij, quam Baro-
num. numero. 19. folio. 28
Iurisditio dignior quae censetur, Civilis, an
Criminalis. numero. 21. folio. 164
Iurisditio Civilis censetur concessa, eo ipso
quod est facta assignatio territorij in castro:
secus Criminalis, quae non uenit, nisi ex Prin-
cipis oraculo. numero. 9. folio. 208
Iuri communi standum est, cum non habemus
certam legem in feodalibus. nu. 10. fol. 125
Ius congrui locum habet, etiam in uenditione
facta cum pacto de retrouendendo. nume-
ro. 4. folio. 176
Ius patronatus Regis non comprehenditur
in concessione beneficiorum facta per sum-
mum Pontificem, per quam derogetur iuri
patronatus laicorum. numero. 1. folio. 251
Iustitiae laudes, uirtutes, & ministeria. nume-
ro. 3. folio. 23
Iustitiae diffinitio, & quare dicitur constans,
& perpetua uoluntas. numero. 6. folio. 24
Iustitiarj dicuntur hodie gubernatores Pro-
uinciarum: & alij dicuntur Praesides. nume-
ro. 11. & 14. folio. 24
Iustitiarj Magnae Curiae Vicariae plures
praebeminentiae. numero. 40. folio. 36
Iustitarius quare dictus est magister, & a
quo Rege dictus. numero. 7. & 11. fol. 24
Iustitiarj: reliqua de Iustituario, quare in lite-
ra. M. magistri Iustitiarj.

Iscla Insula, iuncta erat olim cum Insula Pro-
cida. numero. 25. folio. 56
Iustinianus Imperator plurimas Regni Ci-
uitates donauit Monasterio Cassinensi. nu-
mero. 57. folio. 53

LACINIVM Pro-
montorium templum Iu-
nonis erat magnae ue-
nerationis, quod hodie
dicitur lo capo de le co-
lonne. nu. 17. fol. 44
Ladislauus. xiiij. Rex in Regno fuit, quando
coronatus, & quot annis Regnauit. nume-
ro. 36. folio. 51
Laudemium quod debetur de uenditione facta
cum pacto de retrouendendo, an debeatur
etiam in retrouenditione facienda. nume-
ro. 7. folio. 176
Laudemia qui soluunt, de consuetudine, possunt
alienare sine alio assensu domini. nume-
ro. 83. folio. 109
Laudemia a quibus debeant solui a uenditore
uel ab emptore. numero. 84. folio. 119
Legato feudo hereditario quod non tenetur
in proprietate feudi, haeres tenetur praestare
re extinctionem feudi: quod secus est in feo-
do ex pacto & prouidentia. nu. 1. folio. 260
Legitima censetur primogeniti totum feudum,
in quo uiuitur iure Fracorum. nu. 1. fol. 264
Legitimatio per rescriptum Principis non fit,
nisi legitimis non extantibus. nu. 6. fol. 12
Legitimatio fit ex autoritate dominica, &
ex plenitudine potestatis. nume. 7. fol. 120
Legitimatio licet sit aliquo modo odiosa, po-
testas tamen legitimandi est fauorabilis. nu-
mero. 4. folio. 134
Legitimare filios naturales potest pater per

rescriptum Principis impetratum inuitis filijs
legitimis & naturalibus, dummodo in
memorabili dixerit habemus legitimos, et na-
turales. numero. 5. folio. 120
Legitimus ad feuda, non intelligitur ad feuda
nobilia, & dignitatum. nu. 1. fol. 250
Lex confirmat actus agentium legitime factos,
minus uero legitimos reuocat, punit, et
illis non praestat assensum. nu. 16. fol. 200
Libellus in quo fuit supplicatum pro parte Pe-
tri, non probat Petrum supplicasse. nume-
ro. 1. folio. 152
Libellus necessarius est, dum conueniuntur
magni domini. numero. 1. 251
Licentia Regis super matrimonio operatur
etiam in constitutione dotum. nu. 10. fol. 123
Licentia concessa defuncto alienandi, uel pi-
gnus distrabendi, an censetur concessa eius
haeredi. numero. 2. folio. 129
Licentia uendendi Titio, an prodest, ut uendi
possit eius haeredi. numero. 9. folio. 129
Licentia uendendi feudum uni, non censetur
data duobus. numero. 4. folio. 132
Licentia, siue potestas alicui data, ut possit as-
sentire in alienatione feudorum, an censetur
fauorabilis, uel odiosa. nu. 1. folio. 134
Licentia, siue potestas alicui data uendendi feu-
dum, an opituletur si feudum uendatur plu-
ribus. numero. 1. folio. 134
Licentia uendendi feudum si data fuerit, an
possit feudum obligari. numero. 1. fol. 135
Licentia testandi data in una persona, an uas-
leat si factum fuerit aliud testamentum, et
institutum alia persona. numero. 1. folio. 135
Licentia data construendi molendinum, an intelli-
gatur confirmare iam factum. nu. 2. fol. 136
Licentia alienandi feudum, an transeat ad he-
redes, & quid in feudo, ex pacto & prou-
identia. numero. 1. folio. 264
Licentia uendendi feudum extinguatur re

intēgra per mortem feudatarij in feudo ex pacto & prouidentia: quod secus est in feudo hereditario.

Liminararcha quis dicatur, contra opinionem gloss. numero. 24. folio. 28

Litora, & maritima hodie custodiuntur per magistrum portulanum. num. 21. fol. 28

Litora, & maritima sunt de Regalibus, et ideo non ueniunt in concessione terrarum, nisi expresse dicantur. num. 22. fol. 28

Litora maris sunt sub iurisdictione, & protectione Regia, ita quod non ueniunt in generali concessione territorij, nisi expresse dicatur. numero. 4. folio. 32

Liquidatio prætij quomodo sit faciendo, cum resles diuersimodē deponūt. n. 41. fol. 132

Logotheta in parlamento generali prior loquitur, & respondet. numero. 6. folio. 62

Logotheta ethimologia. numero. 7. fol. 32

Logotheta officium à græcis in Regno sumptisse originem: & tempore primitiue ecclesie à beato Clemēte. nu. 5. et. 10. fol.

Logotheta: & Prothonotarij officium, & in quibus uersetur, & qualiter conueniat cum antiquis magistratibus. nu. 1. folio. 32

Logotheta nomen, & quid significet. numero. 27. folio. 34

Longobardi à Carolo Magno fuerunt expulsi. numero. 53. & 60. folio. 5

Longobardi quo tempore Italiam inuasērūt, & quando dominari cōperūt. nu. 56. fol. 5

Longobardi quanto tempore regnarunt. numero. 57. folio. 5

Longobardi à Pipino, et Carolo Germaniæ Regibus expulsi. numero. 58. folio. 6

Longobardi, (ut hominibus uiderētur horribiles) longa barba utebātur. & asinino more uiuebant. numero. 59. folio. 6

Longobardi quo tempore Italiā inuasērūt, et quo tempore expulsi fuerūt. nu. 16. folio. 47

Longobardi nouas cōdiderunt leges, & sex creārūt magistratus, uidelicet quatuor Duces, & duos Marchiones. nu. 17. folio. 47

Lucani populi siue Lucania Prouincia Basilicata à quo nomina sumpserunt. numero. 13. folio. 44

Luceria Ciuitas unde dicta, à quibus constructa & plura de ea. numero. 40. folio. 6

Liti Ciuitas Auditorium retinet Regium, et totius Prouintie, quod sacrum Conciliū appellatur. cuius sententiæ per appellationem non retardatur executio de feudis quater natis cognoscit, & Balium dat feudatarijs. numero. 46. folio. 60

Litium Ciuitas pluribus nominibus nuncupata, à quo condita, & ex quibus laudetur. numero. 45. folio. 60

M

MAGISTER Iustitarius, et magnus Comes stabulis per quāque cessarij sunt in Regno ad regimen ipsius Regni, ut alter sine altero esse non possit. numero. 2. folio. 23

Magister Iustitarius Prætori Romano, uel Consuli comparandus, cum maior sit cæteris officialibus Regni. numero. 13. folio. 24

Magister Iustitarius iudices habet sub se plures ciuiles, & criminales. nu. 17. fol. 24

Magister Iustitarius maius luminare à Federico appellatus, sub cuius aduentus filij alij magistratus. numero. 36. folio. 26

Magister Iustitarius sedet primus à sinistra domini Regis. numero. 39. folio. 26

Magister Camerarius, uide infra in uer. magnus Camerarius.

Magistratus à magistris dicti sūt. n. 9. fol. 24

Magistratus

Magistratus quo ordine sedeat penes Regē, & quid de ipsorum Substitutis, & Locum tenentibus. numero. 19. folio. 243

Magistri Iustitarij officiū fuisse et tempore Federici, & Normannorum. num. 3. fol. 21

Magistri Iustitarij magna est potestas, et iurisditio in Regno, & in quibus uersetur eius officium. numero. 1. folio. 23

Magistri Iustitarij Substitutus Reges est Magnæ Curie Vicariæ. num. 15. fol. 24.

Magistri Iustitarij substitutus debet sedere in loco magistris Iustitarij: & tamē ex quā dā cōsuetudine præcedit Locutenēs magni Camerarij, & Præsidēs Regiæ Camera præcedunt iudices Magnæ Curie. & quare. numero. 18. folio. 24

Magistri Iustitarij antiquitus maior erat auctoritas q̄ hodie. numero. 34. folio. 26

Magister militū quare sic dicatur. n. 8. fol. 24

Magister Portulanus custos est portus, q̄ dat licentiā ut Naues à portu discedāt. n. 11. fol. 28

Magistri Portulani officiū est custodire portus Regni, qui alio nomine dicitur Liminararcha. numero. 23. folio. 28

Magistri Portulani officiū necessariū, tū propter portus, ne inuadatur ab hostibus, tū et propter extrahitiōē quæ fieri pōt, et alia traiectione, & asportabilia. numero. 25. fol. 29

Magistri pascuū, sunt custodes pascuū, q̄ sūt cōstituti, ne arma, uel equi extrahantur à Regno, et ad inimicos asportentur. nu. 12. fol. 28

Magistri rationales Regiæ Curie Sicilæ quare sic dicti. numero. 3. folio. 30

Magna Curia solū cognoscit de feudis quæ ternatis de planis autē cognoscit Iustitarius prouintie. numero. 8. folio. 237

Magnæ res nō corporis uiribus, aut celeritate sed ingenij dexteritate, & cōcilij auctoritate, ac sententia gerūtur. numero. 27. fol. 25

Magni Comestabuli officium in quibus uer-

setur. numero. 11. folio. 22

Magni Comestabuli officium in quibus consistat, & secundum aliquos hodie dicitur lo Mastro di Campo. numero. 17. folio. 22

Magni Comestabuli officium à Deo fuisse institutum in personam Michaelis Archangelus Angelorū Principis, et Ducis in pugna facta in celo. numero. 19. folio. 22

Magni Comestabuli officiū quibus cōparetur apud ueteres Romanos. num. 22. folio. 22

Magni Comesta. auctoritas, officiū, & ptas, apud quos resideat hodie in regno. n. 23. fol. 22

Magni Comestabuli officiū primū, & principale est de septem officijs Regni, contra Matthæi de Afflicto sniam. nu. 1. folio. 21

Magnus Comestabulis uox Gallica est, & alio noīe dicitur Marefcallus. nu. 12. fol. 22

Magnus Comestabulis dicitur, q̄a plures sūt sub eo Comestabiles. numero. 21. folio. 23

Magnus Comestabulis qualiter creetur, & sub qua forma. numero. 24. folio. 23

Mag. Comest. sedet primus post Regē, et filios Reg. à māu dextera Regis. n. 25. fol. 23

Magni Camerarij officiū quale sit circa personā Regis, & necessariū ad Camerā Regis, & in quibus uersetur. num. 1. folio. 29

Magni Camerarij officiū à tempore Caroli primi traxisse originē. num. 11. folio. 30

Magni Camerarij snia æquatur sniæ præfetti prætorio, à qua nō appellatur ad finē retardandi executionē, sed ab ea tantū reclama tur ad idē tribunal. numero. 15. folio. 32

Magnus Camera. pōt appellari Comes rerū priuatarū. Itē Comes sacrarū largitionū. Itē Comes sacri palatij. Itē procurator fisci, & alijs noībus de quibus. nu. 2. & 14. folio. 30

Magnus Camerarius ē generalis procurator oīum introitū Regni, & uidet rōnes oīum officialium administrantium res, & introitus Regni. numero. 6. folio. 30

Magnus Camerarius ex eo dictus est, quod sit maior omnium Procuratorum Fiscalium, Magistrorum Portulanorum, Secretorum, Magistrorum, Camerariorum, Dohanerorum, & Aerariorum quorumcumque introitus. n. 6. f. 30
 Magnus Camerarius habet potestatem substituendi Grafferios. numero. 12. folio. 30
 Magnus Camerarius hodie exercet officium per eius Locumtenentem in Regia Camera Summaria deputandum per Regem, cum suis Praefidentibus, cuius iurisditio est de rebus patrimonialibus, & omnibus rebus ad Regium Fiscum tangentibus. num. 13. fol. 31
 Magnus Camerarius potest etiam appellari curatorem Reipublicae et sacri Aerarii Praefidens, & alijs nominibus de quibus. nu. 2. & 14. fol. 31
 Magnus Came. quali ueste utatur. n. 2. f. 32
 Magnus Camerarius sedet a sinistra Regis post Magistrum Iustitiarum. nu. 22. fol. 32
 Magister Camerarius de quo loquitur Federicus in Constitutionibus, hodie dicitur secretus. & in Apuleia magister Portulanus. et quale sit eius officium, & iurisditio, & in quibus uersetur. numero. 7. folio. 30
 Magnus Senescallus de quibus curam habeat in domo Regis, in quibus uersetur eius officium, & quale nomen sit Siniscalus, & quibus alijs nominibus nuncupetur in Regno Siciliae, Aragoniae, & Galliae. num. 1. folio. 35
 Magnus Senescallus quale iurisdictionem habeat aduersus familiares Regis, & secum contra habentes in eius officio. numero. 3. folio. 35
 Magnus Senescallus non cognoscit de personis collateralibus. D. Regis, siue de Cabellanis Regijs, quia tales personae censentur illustres, et non ueniunt in generali commissione, nisi expresse dicantur. numero. 4. folio. 39
 Magnus Senescallus ultra curam hospitij, et uicualium familiae, & equorum Regis, habet etiam curam forestarum, & uenationum pro solatio

Regis constitutarum. numero. 7. folio. 36
 Magnus Senescallus quali ueste utatur, qualiter sedeat in parlamento generali ad pedes. d. Regis, & qualiter praemietur in festiuitatibus pluribus, uel alijs diebus quando Rex portat coronam. numero. 10. folio. 37
 Magni Cancellarii sessio, inscriptio, auctoritas, & praecedentia. numero. 4. folio. 17
 Magnus Cancellarius licet maior fuerit Principe intuitu officij, minor tamen erit ratione feudi titulati. numero. 41. folio. 19
 Magnus Cancellarius sigillare habet omnes literas, & omnia priuilegia Regis, & in eisdem se subscribere, & alia agere in quibus uersatur eius officium pro more regionum. num. 1. fol. 38
 Magnus Cancellarius licet ultimus sit in ordine graduum officiorum apud Regem in Regno Siciliae, est tamen primus in Gallia, & in Urbe Romae apud Papam. numero. 3. folio. 38
 Magnus Cancellarius quandoque Vicecancellarius dicitur iuxta morem regionum, & beneplacitum Principum. numero. 4. folio. 38
 Magnus Cancellarius dicitur persona Illustris et iudicat secundum conscientiam, maxime dum aliquis promouetur ad doctoratum, qui potest quandoque iudicare praeter opinionem doctorum de collegio. nu. 7. fol. 38
 Magnus Cancellarius potest alibi doctoratum examinare, ipsumque reprobare, si non inuenit idoneum. numero. 9. folio. 39
 Magnus Cancellarius in Regno Siciliae ex potestate sibi data potest creare doctores, et ad dignitatem promouere. numero. 13. folio. 39
 Magnus Cancellarius retinet sigillum Regis pro sigillandis omnibus priuilegijs Regijs. n. 20. fol. 39
 Magnus Cancellarius creat, & disponit de Bidellis, & Stationarijs, qui sunt custodes gymnasiorum. numero. 21. folio. 40
 Magno Cancellario quomodo fuit per Federicum, & Carolum. ij. data iurisditio, et plures cognoscendi de clericis, et personis ecclesiasticis. n. 24. f. 40

Magnus Cancellarius hodie quid exerceat, quod sit in usu. numero. 30. folio. 41
 Magnus Cancellarius quo ordine sedeat in parlamento generali domini Regis. numero. 34. folio. 41
 Maior & minor quis esse potest diuersis respectibus. numero. 14. folio. 19
 Maior dum est in domo minoris, debet sibi honorem, & reuerentiam. num. 18. fol. 19
 Mandati fines diligenter custodiendi sunt. numero. 6. folio. 132
 Mandatum de mutando non conualidat mutuum iam factum. numero. 7. folio. 136
 Manfredonia unde dicta, a quo edificata, & ex quibus laudetur. numero. 42. folio. 63
 Manfredus octauus fuit Rex in Regno, & quot annis regnauit. numero. 30. folio. 50
 Manfredus Princeps Tarenti filius naturalis Federici primi simulata morte Conradini Regnum inuasit: sequi Regem instituit. numero. 2. folio. 21
 Marchio, uel Comes si admitteretur in Colateralis Concilio, non debet praecedere alios Regentes priores in tempore. num. 8. folio. 18
 Marchio dictus est, quasi Praefidens in Prouintia: & quale nomen sit sub hoc significatum. numero. 18. folio. 47
 Marchio quis dicatur ex uarijs doctorum sententijs, & unde dictus. numero. 1. folio. 82
 Marchio qualiter sedeat in caetu Procerum, & Magnatum, & utrum praecedat Comitem, & uter ipsorum antiquior creatus, & quibus comparandus sit. numero. 2. fol. 72
 Marchio dicitur persona Illustris. nu. 7. fol. 82
 Marchio habet multa priuilegia personarum Illustris. & inter caetera non potest citari pro delictis absque licentia Proregis, quia dicitur Consiliarius Regis. numero. 9. folio. 82
 Marchio si uadis ad curiam Principis ex qua cuiusque causa, inde non recedit absque licentia

Principis. numero. 10. folio. 82
 Marchio Dux limitaneus appellatur apud Germanos. numero. 12. folio. 82
 Marchionatus, & Comitatus dignitas pro regione praecedat, et postponitur. nu. 2. fol. 38
 Marchionatus, si concessus est in Regno cum iuribus et pertinentijs suis iurisditio, et territorio ipseus, an cessatur quoque concessa iurisditio in mari adherenti dicto territorio. n. 3. fol. 82
 Mare per biduum dulce factum est Normannorum tempore a Neapoli, usque ad Cumas. n. 71. f. 54
 Mare, et litora maris, in quo ad usum sunt coia in quo ad deum nullius sunt, nisi Regis. & id non ueniunt in concessione territorij. nu. 5. fol. 82
 Marefcalli officium in quibus uersetur in Regno. numero. 13. & 15. folio. 22
 Marefcalli nomen unde derivatur, & quid significet, & quale nomen. num. 18. fol. 22
 Marefcallus alio nomine dicitur Dux belli, uulgariter Capitaneus guerra. n. 14. f. 22
 Marefcallus alio nomine dicitur tribunus militum, alio nomine Dux, alio nomine Magister militum: et in quibus uersetur eius officium. nu. 16. fol. 22
 Marinarj: qui dicantur, seu qui dicantur uiuere ex arte maris, etiam si aliquod officium exerceant in terra, ad finem, ut sit de foro Admirati. numero. 14. folio. 28
 Marinus Freccia auctor operis fuit in Regium Consiliarium assumptus de mandato Caesaris. V. Imperatoris anno domini. 1539.
 Maritus delinquens perdit fructus feudi in dotem dati, quos erat praecipurus durante uita sua. numero. 2. fol. 217
 Matthaeus de Afflicto male sentit, secula a Conradino Imperatore fuisse adinuenta. num. 72. fol. 6
 Matthaei de Afflicto laudes, origo, & familia. numero. 2. folio. 267
 Matrimonium non contrahit feudatarius habens feudum quaternatum sine licentia Regis. secus si feudum est planum. numero. 22. fol. 238

Matrimoniu nō contrahitur inter hñtes feuda nobilia, nisi de spali licētia Regis. n. 1. fol. 251
 Medico i domo infirmi primus locus assignatur. numero. 35. folio. 19
 Meri Imperij exercitum dignius est, & excellentius iurisdictione simplici, & mixta, quia concernit publicam utilitatem, postquā uersatur in coercendo, & delicta puniendo. numero. 20. folio. 25
 Miles creatus à Barōe nō quō ad oīa, sed quō ad qd censetur esse miles. num. 3. folio. 203
 Miles qualiter creetur, & cū qbus solēnitatibus, & à qbus creari possit. nu. 30. fol. 71
 Milites stipendiat, qui & authoritatem dicuntur iurant sicut & feudatarij. & de forma ipsius iuramenti. remissiuē. nu. 23. folio. 4
 Milites stipendiarij Romanorū tempore quādo facti fuerunt, & quale stipēdium eis datur. numero. 14. folio. 3
 Milites stipendiarij tenentur facere monstrā ad oēm Capitanei requisitiōē. nu. 33. fol. 86
 Militia multiplex est, & an feudo conueniat uel non. numero. 40. folio. 4
 Militum iudices propriij q sint. nu. 30. fol. 4
 Minor ætas in feudatariis possidente feudum quaternatū finitur in xviij. anno. in planis autem in xviij. numero. 11. folio. 237
 Mixtū Imperiū participās de utroq; ab Imperio potius, tanq; à digniore, q; à iurisdictione nomen sumpsit. numero. 24. folio. 25
 Mixtū Imperiū priuatā respicit utilitatē, q; priuatorū cōnoda cōcernit. nu. 22. folio. 25
 Monachus si ex dispēsatione efficiatur secuslaris, an recuperet feudum, quod amisit per ingressum monasterij, et professionē factā, quasi iure posslimini. numero. 25. fol. 171
 Monachus feudatarius ingrediēs monasteriū habet fructus feudi durāte eius uita, nisi sit feudum Ducatus, Marchionatus, uel Comitatus. numero. 1. folio. 252

Monstra quæ sit à Militibus à quo primum fuit instituta numero. 38. folio. 86
 Monasterium non succedit in feudo ex persona ingressi religionis, quia non est uerus hæres, sed fictus. numero. 24. folio. 181
 Morā debitoris non nocet domino qui in sorte tantum præstint assensum num. 6 fol. 148
 Moræ purgatio an, & quādo admittatur i nō soluēte adobā, redditū, uel cēsū, uel seruiciū quod est onus feudi. num. 24. folio. 238
 Mortua bona quæ dicantur. nu. 66. folio. 54
 Mos apud Samnites circa matrimonia præter parentum uoluntatem. numero. 14. fol. 45
 Mulier q. prohibetur pro uiro intercedere, pōt uiro renūciare ius hypothecæ. n. 25. fo. 109
 Mulier pro feudo q. habuit i dotariū tenetur præstare seruitia numero. 9. fol. 176
 Mulier an sit præferēda in exercēda iurisdictione Baronis eiusq; uiri, quæ propter debitā fuit suspēsa, si curia offert pro suis dotibus alia bona uiri sui num. 12. fol. 217
 Mulier nō succedit in feudis planis, & de tribula, sed bene i quaternans. nu. 30. fo. 238
 Mulier habēs feudū nobile, i quo uiuitur iure Lōgobardorū, nō agit sine cōsensu. mūdual di, in rustico secus. numero. 31. folio. 238
 Mutuās pecuniā pro emēdo feudo, uel pro obtinēda inuestitura, an habeat ipsum feudū obligatū sine assensu. numero. 12. fol. 160

NATIO, & familia supplicantis an debeat exprimi, quādo i petatur assēsus. n. 1. f. 152
 Natio qñq; puocat, qñq; deterret. n. 3. f. 152
 Neapolis dicta quasi noua ciuitas, quæ primo Parthenopæ dicta ē, à Syrena. n. 18. f. 56

Neapolitanus qui ex privilegio trahit, & nō trahitur, an possit conueniri in prouintia de ibi gestis ratione feudi, uel iurisdictionis. numero. 33. folio. 42
 Negligentes in suis officijs debent repelli et salariū denegari etiam totius temporis, & alij subrogari. numero. 9. folio. 37
 Nepotes non ueniunt in concessione feudi titulari facta pro se & filiis. num. 1. fo. 253
 Nicolaus Freccia substitutus Bartholomæi de Capua, de quo plures laudes, & officia sub Carolo primo, & secundo Regibus. numero. 12. folio. 34
 Nicolaus Freccia fuit Prothonotarius Regni, & Collateralis Consiliarius tempore Regis Roberti, & Regis Caroli secundi, unā cū Andrea de Isernia. nu. 13. fo. 68
 Nobiles unde dicti. numero. 34. folio. 16
 Nobilitas quando quærat per subfeudatarium possidentem castrum in feudū. numero. 13. folio. 68
 Nobilitatem non acquirit rusticus, licet emat feudū nobile. numero. 12. folio. 68
 Nolana Ciuitas Romanorū Colonia de qua plures laudes. numero. 20. folio. 56
 Normanni quo tempore in Italiam uenerint, & in Regnum Neapolis. num. 63. fol. 6
 Normanni quot annis regnarunt in Regno. numero. 46. folio. 52
 Normani christianissimi fuerūt, ac religiosissimi, et nonnullas ecclesias, et cenobia construxerūt cū aplis dotib. assignatis. n. 70. f. 45
 Notarij ethymologia, et qualiter apud ueteres Græcos, Romanos, et Alios notarij creabantur ex nobilibus, siue de honesta familia. numero. 14. folio. 33
 Notariorū plura, et diuersa noīa, et quare notarius dicitur seruus publicus. nu. 12. f. 33
 Notariū Regis esse, uel Papæ, uel cācellariæ Regis dignitas est. numero. 11. folio. 33

Notitia rerum necessaria est, licet earum nullus sit usus. numero. 2. folio. 35

OBLIGATIO cōtracta pro debito principali cēsetur quoq; cōtracta pro usuris. numero. 2. folio. 149
 Obligatio diuersa est à uenditione. numero. 4. folio. 136
 Obseruantia quæ est in magna Curia Vicarie Magistri Iustitiarj debet esse in alijs curijs. numero. 73. folio. 26
 Odia sunt restringēda fauores conuenit amplari. numero. 2. folio. 134
 Officiales Regij etiā suprami nō ueniunt in parlamēto generali, ubi sit cōgregatio Baronū, si nō habēt feuda. q; ipserū nō interest, nisi uenirēt cū persona Regis, uel Proregis ad ipsum assonandum, & assistendum tantum. numero. 13. folio. 18
 Officiales Regij dum sunt in Collegio, non sedent ut officiales, sed suo ordine, ut collegiati. numero. 27. folio. 19
 Officialis cōstitutus ad certū tēpus finito tēpore nō pōt i lōgius protelare. nu. 7. folio. 146
 Officij dignitas quando est publicum necessitate, & authoritate quæritur etiam ignorāti. numero. 47. folio. 86
 Officialis licet sit electus in officio, non tamen gaudet privilegio, et dignitate officij, nisi suscepta administratione. numero. 52. fol. 86
 Officialis Regius si delinquit in terra Baronis, ad quem spectat cognitio, ad Regē, uel ad Baronem. numero. 4. folio. 238
 Officialiū præcedētia penes Regē uid. dist. 40.
 Officium iudicis imploratur contra homines illiciti extorquentes. numero. 2. folio. 104

Onera qui substat emolumenta consequi debet. numero. 2. folio. 176
 Onus præstandi seruitia spectat ad eum qui erat dominus feudi tempore impositionis seruitij, licet ex post facto desinat esse dominus. numero. 12. folio. 196
 Ordo sedendi inter officiales Regni penes Regem, uel eius Locumtenentem Generalem. numero. 18. folio. 244

P

ACTVM de retro uendendo, an possit prorogari per emptorem feudi, sine nouo assensu. nu. 1. fo. 145

Pactum de retrouendendo non operatur, quin emptor efficiatur uere dominus, & pura dicitur uenditio cum tali pacto facta. numero. 8. folio. 176
 Pacti de retrouendendo, & redemptionis qui sunt effectus. numero. 20. folio. 196
 Pactum de uendendo, non inducit actionem reale, sed personalem tantum. nu. 30. fo. 109
 Pacem si frangit Baro acius punitur quam minor feudatarius. numero. 1. folio. 253
 Papa tanquam Christi Vicarius habet potestatem dispensandi circa scientiam. nu. 18. fol. 39
 Pares qui assumuntur ad iudicandum in causis Baronum debent habere feuda quater nata à Rege, non à Barone, cum debeant esse eiusdem qualitatis, cuius est conuentus. numero. 12. folio. 243
 Parium iudicium habet feudatarius possidens feudum quaternatum, planum autem non. numero. 13. folio. 237
 Pars feudi, an uendi possit, data licentia uendendi feudum. numero. 4. folio. 123
 Pars in toto inest, & plura de materia partis:

& an idem ius sit in parte, quod in toto. numero. 2. folio. 132
 Pars feudi an uendi possit, si assensus sit præstitus in toto feudo. numero. 5. folio. 132
 Parlamentum generale dum fit ad quid uocentur Barones, & uniuersitates terrarum. numero. 17. folio. 14
 Parlamentum generale quando fit, illi uocandi sunt, de quorum interesse tractatur. numero. 20. folio. 15
 Parlamentum generale actus est quodammodo iudicialis: cum fiat auctoritate Principis, & assistentia sui Vicarij, & Procerum. numero. 19. folio. 14
 Parrochiano in Villis, & Oppidis primus locus datur in mensa, & melior cibus. numero. 36. folio. 19
 Pater tenetur se obligare pro restitutione dotum nurus sue, quando filius contraxit matrimonium cum interuentu patris. numero. 2. folio. 141
 Pater substituit filium suum, etiam in his, in quibus exigitur industria personæ, postquam filius præsumitur eiusdem fidei, & ingenij. numero. 2. folio. 70
 Pater, & filius una, eademque persona censetur. numero. 38. folio. 71
 Pater si duxerit filium suum ad Barone, pro satis facienda iniuria, qualiter Baro se gerere habeat. numero. 3. folio. 213
 Pater non potest alterare naturam feudi, quam à lege, uel ab homine sumpsit, id uiuens iure Francorum non potest secundogenito donare feudum, quod spectat ad primogenitum. numero. 8. folio. 120
 Pater potest feudum hereditarium extraneo uendere, in præiudicium primogeniti: sed secundogenito non potest donare, & quæ est ratio. numero. 12. folio. 120
 Patris culpa nocet filio suo, quia filius præsumitur patri similis. numero. 3. folio. 154
 Patronus in ecclesia omnes præcedit, & præ alijs honorandus. numero. 34. folio. 19
 Patruus an excludat, uel excludatur à primo genito in successione feudi. nu. 1. fol. 252
 Patruelis frater qui est in quarto gradu, non succedit in feudo in Regno. nu. 8. fol. 137
 Pax facta pro subditis respicit futurum euentum, ut porrigatur etiam ad futuros subditos. numero. 9. folio. 128
 Pœna imposita per statutum alienanti, non habet locum in eo, qui promisit alienare. numero. 31. folio. 109
 Pœna fumentis pascua contra formam banni non exigitur in Regno, prout est statuta in banno, nisi pro modo fidei, & diffidei. numero. 3. folio. 232
 Pœnæ pecuniariæ non sunt de mero Imperio, quando non perueniunt principaliter ex delicto, sed ex causa ciuili. numero. 2. fo. 208
 Permutatio rei feudalis cum burgenfatica mediante assensu, an faciat rem burgenfaticam permutatam feudalem. numero. folio. 150
 Permutatio facta cum re feudali, an censetur eiusdem naturæ. numero. 3. folio. 150
 Persona loquentis, uel prohibentis non uenit in generali sermone, uel prohibitione ipsius.
 Personæ plures inhabiles ut singuli possunt constituere unum habilem, ut uniuerfi. numero. 5. folio. 67
 Portus in mari factus dicitur publicus. numero. 27. folio. 29
 Portus sunt Regis, & nemini in Regno licitum est construere portum, siue Baro sit, siue priuatus, siue Ciuitas. nu. 28. fol. 29
 Portulanus, uide magister portulanus.
 Posseffio feudi quæ apprehendi solet per curiam quando non apparet legitimus possessor, uirtute capituli ex præsumptuose non habet locum in subfeudo baronis. nu. 21. fol. 238

Posseffio in turibus incorporalibus acquiritur in uniuersum, etiam per possessionem captam in una re separata. nu. 62. fol. 86
 Posseffio totius prouintie acquiritur per ingressum principalioris Ciuitatis ipsius prouintie. numero. 63. folio. 86
 Postes in Regno non conceduntur sine licentia Proregis. numero. 37. folio. 86
 Præcedere quis debet in dignitatibus, qui perpetuus est. numero. 19. folio. 24
 Præcedere is debeat Iudex Ciuili, an Criminalis & fuit in facto in Magna Curia Vicariæ. numero. 20. folio. 24
 Præcedere is debet in sedendo, & in honoribus, qui primo de dignitate fuit inuestitus. numero. 45. folio. 86
 Præcedere is debet, in cuius personam adest concursus maioris dignitatis. nu. 46. fol. 86
 Præcedere quis debet inter officiales, an qui primo obtinuit priuilegium, an qui prius cepit possessionem officij. uide in dictione Quæstio.
 Præco dum uadit per Urbem, causa præconizandi decreta publica, nec re, nec uerbo in ius uocari potest. numero. 34. folio. 86
 Prædia tributaria siue stipendiaria tantum cum feudi natura affinitatem habent, ut feudalia censeri possint, & in quibus conueniant. numero. 22. folio. 6
 Prædia tributaria ad filios transire quis primo instituerit. numero. 25. folio. 4
 Prædia tributaria non ad omnes filios militum transeunt. numero. 35. folio. 4
 Præbeminentiæ plures Magnæ Curie Vicariæ Domini Magistrj Iustitiarj. numero. 40. folio. 26
 Prælati tenentes feuda non uocantur in parlamento, ut prælati, sed ut feudatarij. numero. 30. folio. 19
 Prælati non tenentur soluere releuium. numero. 48. folio. 141

Præscriptio triginta annorum in feudis cum præstatione seruitij, & domini sciētia inducit titulum: & possessor non potest expelli. numero. 5. folio. 155
Præscriptio feudi facta contra patrem nocet filio in feudo hæreditario, quod secus est in feudo ex pacto, & prouidentia. numero. 2. folio. 256
Præsidentes Regiæ Camera Summaria, quare sic dicti, & qualis sit ipsorum cognitio. numero. 4. folio. 30
Prætia rerum quomodo liquidari debeant. numero. 40. folio. 181
Præmium feudi empti, & omnium rerum qualiter consideretur ex tempore, & quod tempus attenditur. numero. 4. folio. 271
Primogenitus filius censetur ille, in quem dos minus beneficium confirmavit, ut is præsumatur idoneior, fortior, ualidior, ac domino magis acceptus. numero. 83. folio. 7
Primogenitus Regum, & Magnorum Dommorum priuatur ex omni culpa, et causa, ex qua alij feudatarij, sed requiritur causa grauis, & potens. numero. 1. folio. 249
Princeps ex sola concessione transfert dominium, & possessionem. numero. 64. folio. 86
Princeps quoque dicitur alicuius generis, artis, uel officij primum locum retinens. numero. 2. folio. 97
Princeps proprie dicitur Imperator. numero. 3. folio. 97
Princeps abusuè dicitur, qui de feudo est inuestitus à Rege sub titulo Principatus: nam cum subsit Regi, non est primus omnium secundum uocis significatum. numero. 4. folio. 97
Principum appellatione non continentur hi Principes, qui Principatum tenent in feudum à Rege, uel ab Imperatore, quia illi non dicuntur uerè Principes. numero. 1. folio. 97

Principatus dignitas unde sumpsit originem, & qualiter apud Longobardos incognita. numero. 1. folio. 97
Prior in tempore prior debet esse in dignitate, & ordine. numero. 60. folio. 88
Priuilegium quod intra annum non registratur euanesceat in Regno uirtute pragmaticæ. numero. 57. folio. 86
Priuilegium Principis semper intelligitur sine iniuria, et præiudicio tertij. nu. 50 folio. 86
Priuilegium concessum per Principem ligat eius successorem. numero. 3. folio. 154
Priuilegium quod non est subscriptum manu Prothonotarij, an possit dici perfectum. numero. 28. folio. 34
Priuilegiatus an & quando possit conueniri coram non suo iudice de rebus alibi gestis, & administratis. numero. 32. folio. 42
Proceres qui dicantur. numero. 33. folio. 16
Procurator in causa Criminali amittitur pro persona Illustr. siue agat, siue conueniatur actione in iniuriarum. nu. 1. folio. 251
Producens scripturam censetur omnia in ea contenta fateri. numero. 49. folio. 86
Prorogatio termini, uel compromissi, uel præcarij, dum sit infra terminum non facit nouum terminum compromissum, uel præcarij, sed fictiōe idē cēsetur. nu. 2. 3. folio. 145
Protestatio saluo iure domini, si transferatur possessio, non releuat, quia est contraria factio. numero. 22. folio. 100
Protestatio saluo iure domini, & non aliter, nec alio modo, uel si domino placuerit, uel si non dissenserit etiam in traditione, an & quando releuet in casu in quo est deueniunt ad traditionem. numero. 24. folio. 100
Promissio de uendendo diuersus contractus est à uenditione. & si solui debet gabelæ de uenditione, non debet solui de promissione de uendendo. numero. 6. folio. 123

Prothocomes græca est dignitas, maior Comitum. numero. 52. folio. 71
Prothonotarius dignitas Illustris est. numero. 22. folio. 35
Prothonotarius in Regno est loco magistri Scrincorum, item est loco quaestoris, ut fuit Trigonianus sub Iustiniano. nu. 4. folio. 32
Prothonotarius debet examinare iudicē uel assessorem, quando promouetur ad officium, si studuit constitutionibus, & capitulis Regni. licet hodie non seruetur. nu. 2. folio. 33
Prothonotarius est qui informat se de habilitate notarij creandi, & ne forte sit clericus. numero. 9. folio. 33
Prothonotarius dicitur quasi supremus notariorum primicerius, seu tribunus notariorum. numero. 13. folio. 33
Prothonotarius in suo officio non potest alij quem substituere, nisi quem Dominus Rex approbauerit: quia tale officium personalissimum est. numero. 16. folio. 34
Prothonotarius primus notariorum Regis est: sicut dicimus de prothomantyre, & similibus. numero. 20. folio. 34
Prothonotarius multa habet emolumenta ex suo officio, & de quōne habita inter Illustr. Ducem Castrouillarum prothonotarium, & dominum Ciccum de Loffredo Præsidentem sacri Concilij, & Viceprothonotarium, super perceptione emolumentorum. numero. 21. folio. 34
Prothonotarius quali ueste utatur. numero. 29. folio. 34
Prothonotarius quomodo sedeat in parlamento generali. numero. 30. folio. 34
Prothonotarius uide Logotheta.
Prouentus qui percipiuntur ex industria officialis exercentis iurisdictionem, licet sine fructus compensantur cum laboribus ipsius, non obstante excessu. numero. 52. folio. 151

Prouintia terra laboris quæ Campania dicitur, quot terras habeat habitatas. nu. 3. folio. 55
Prouintia Comitatus Molisy quot terras habitatas habeat. numero. 4. folio. 55
Prouintia Aprutij ultra quot terras habitatas habeat. numero. 5. folio. 55
Prouintia Aprutij citra quot terras habitatas habet. numero. 6. folio. 55
Prouintia Capitinata quot terras habitatas habeat. numero. 7. folio. 55
Prouintia terræ Bari quot terras habitatas habeat. numero. 8. folio. 55
Prouintia Basilicata quæ Lucania dicitur, quot terras habitatas habeat. nu. 9. folio. 55
Prouintia terræ Hydrunti quot terras habitatas habeat. numero. 10. folio. 55
Prouintia Principatus citra etiam Lucania à Priscis dicta, quot terras habitatas habeat. numero. 11. folio. 55
Prouintia Principatus ultra quot terras habitatas habeat. numero. 12. folio. 55
Prouintia Calabria citra quot terras habitatas habeat. numero. 13. folio. 55
Prouintia Calabria ultra, quot terras habitatas habeat. numero. 14. folio. 56
Prouintia quare dicta sunt stipendiaria. numero. 23. folio. 4
Prudens uno consilio plures manus uincit, et de his plura similia. numero. 33. folio. 26
Publica utilitas priuata præfertur. numero. 22. folio. 25
Puteolorum Ciuitas unde dicta. nu. 21. folio. 56

Q

VAESTIO inter Illustr. Principem Salerni, & Illustr. Magni Cancellarium de præcedēna in pace

Lamentatio numero. 1. folio. 17
Quæstio in factio inter Illustr. Ducem Mon-
teleonis, & Illustr. Marchionem Vici de
precedentia numero. 29. folio. 25
Quæstio orta inter Reges Regiæ cancellariæ
in Regno Neapolitano super præcedentiâ. scilicet
quod ipse debeat aliud præcedere, quod primo ob-
tinuit priuilegiū, uel quod primo adeptus fuit
possessionē. officij. numero. 44. fol. 86
Quæstio pecuniarum plures erant apud Ro-
manos. numero. 10. folio. 30

R

RACHIS Vltimus
 Beneuenti Dux pri-
 mus Princeps appella-
 tus est. more Regio à
 cōprouintialibus suæ
 sedis Metropolis Epis-
 scopis se ungi mandauit, sibi-
 que ipsi Regis
 am coronam imposuit. numero. 1. folio. 22
Rauellensis Ciuitatis laudes, & nobilium fa-
miliarum descriptio. numero. 35. folio. 58
Rauellium Ciuitas. uide Ciuitas Schalarum.
Refutatio feudi quæ fit à patre filio, uel ab
alijs agnatis debet fieri cum speciali titulo
donationis, uel uenditionis, & cum traditio-
ne possessionis. numero. 1. folio. 269
Refutatio feudi hereditarij in proximum suc-
cessurum an & quid ualeat sine assensu.
& quid in feudo ex pacto & prouidentia.
numero. 1. folio. 268
Regalia in feudū data dicuntur castrensia:
Alia uero bona quasi castrensia. n. 1. f. 254
Regentes Regiam Cancellariam libellorum
præfecti appellantur. numero. 2. folio. 37
Regentes Regiam Cancellariam à Rege Ca-
tholico deputati sunt, & quod sit eorum
officium. numero. 28. folio. 41

Reges cum plures haberent filios, ex quo
non omnes poterant esse Reges, dabant eis
Castella, & Baronias. & inde Barones
uocati. numero. 3. folio. 8
Reges in Regno non erant tempore quo
Normanni uenerunt, sed regiones diuisæ
Principibus, Comitibus, & Baronibus nu-
mero. 64. folio. 6
Reges Iouis discipuli appellantur ab Home-
ro, eod quod ab eo discant iustitiam. nu-
mero. 5. folio. 24
Reges primitus erant sacerdotes. nu. 26 fol. 4
Reges Apuliæ ex falsa opinione coronabā-
tur in Ciuitate Bari. numero. 4. folio. 43
Reges qui ab anno. 1525. in Regno domi-
nati sunt: & Regnū à sede Apostolica ob-
tinuerunt in feudo. numero. 51. folio. 53
Regis maior est potestas, quam Imperatoris,
siquidem Regnum trāsmittit ad filium, Im-
perator non. numero. 36. folio. 10
Regis mens ea præsumitur esse, qualis debet
esse de iure. numero. 7. folio. 232
Regij, & Cōsentia Ciuitatum auctoritates,
& iurisdictiones. numero. 11. folio. 44
Regium nomē quo tempore, & apud quos po-
pulos sumpsit originem. numero. 1. fol. 43
Regium Ciuitas Metropolis est Brutiorum,
seu Calabrorum. numero. 9. folio. 44
Regnum diuisionem nō patitur. nu. 4 folio. 8
Regnum totum unica censetur Prouintia. nu-
mero. 16. folio. 24
Regnum Siciliae fuit patrimonium beati Pe-
tri. numero. 25. folio. 40
Regnum Siciliae quomodo fundetur fuisse pa-
trimonium beati Petri: & an hoc sit uerū,
uel ex consuetudine coeperunt in feudatio-
nes fieri ab ecclesia, Vel ex donatione Cō-
stāni Imperatoris, Vel ex iuramento ligij
Roberti Guiscardi inuasoris Urbis Bene-
uentinæ, & demum uicti à Leone Pon-

fice. numero. 52. folio. 53
Regnum Siciliae hodie nihil aliud præstat ec-
clesiæ Romanæ nisi cēsum. nu. 53. fol. 53
Regnum Siciliae sub qua forma inuestitura
fuit concessum Regi Carolo primo. nume-
ro. 3. folio. 263
Regnum Neapolitanum constat ex duode-
cim prouintijs. numero. 1. folio. 55
Regnum Neapolitanum quot Terras, & Ci-
uitates habet. numero. 15. folio. 56
Regnum Neapolitanum quot Ciuitates Epis-
copales, & Archiepiscopales, & Suffra-
ganeas habet. numero. 17. folio. 76
Regni Neapolitani genealogia per discurs-
sum. numero. 23. folio. 49
Rei uendicatio non datur pro feudo titulato,
sicut in quaternatis, sed officium iudicis. nu-
mero. 1. folio. 251
Releuium, & alia seruitia, uel ad hoc cui des-
beant præstari à feudatario, Baroni à quo ha-
buit feudum, uel Regiæ Curia, à quo impe-
trauit assensum, ita quod habeat in capite à
Regiæ Curia. numero. 2. folio. 162
Releuium soluitur per subfeudatarium Bar-
roni, à quo feudum tenet immediate & in
capite per mortem prædecessoris. nume-
ro. 1. folio. 181
Releuium soluitur in Regno de consuetudi-
ne Regi, non de iure feudorum. nume-
ro. 2. & 16. folio. 181
Releuium præstatur in signum deuotionis, et
census, ac reuerentiæ, & pro inuestitura
habenda, & à releuando dictum. nume-
ro. 3. folio. 181
Releuij præstatio personalis est, & feudum
non sequitur, sed feudatarium, licet tamen
de facto seruetur contrarium. numero. 4.
& 16. folio. 181
Releuium est medietas fructuum illius anni,
quo moritur feudatarius, si non apparet de

certa quantitate conuentum tempore cons-
cessionis. & uide num. 5. & 28 fol. 181
Releuium an debeat duplicatum, si eodem
anno moritur pater, et filius. nu. 6 fol. 181
Releuium an teneatur soluere hæres redimēs
feudum alienatum per defunctum cum pas-
cto de retrouendendo. numero. 14 fol. 181
Releuium an debeat de feudo duobus info-
lidum concessio, quod uno præmoriēti alter
succedat. numero. 15. folio. 181
Releuium an debeat per mortem usufru-
ctuarij, dum usufructus consolidetur pro-
prietati. numero. 17. folio. 181
Releuium an debeat de feudo donato cum
assensu causa mortis, postquam in feudo de-
uenitur ex contractu, non ex concessione, li-
cet donatio causa mortis equipollet ultime
woluntati. numero. 18. folio. 181
Releuium an teneatur soluere pater succes-
dens filio in feudo sibi refutato, postquam
uidetur habere potius iure reuersionis, quā
successionis. numero. 19. folio. 181
Releuium quod tenetur soluere hæres succes-
dens in feudo, quomodo intelligitur debitum,
ut ab hærede uniuersali, an particulari res-
pectu ipsius feudi tantum. nu. 20 fol. 184
Releuium an teneatur soluere succedens in
feudo, non per ueram mortem feudatarij,
sed fictam, ut quia feudatarius ingressus est
religionem, in qua fecit possessionem, uel quæ
effectus est foriudicatus. num. 22. fol. 181
Releuium an debeat si uno, eodemque anno
quo moritur feudatarius, fuerit impositum
adoba, et præstitū seruitiū. nu. 26 fol. 181
Releuium in quatuor alijs casibus non est sol-
uendū. Item non soluitur à prælato. Nec ab
uniuersitate, nec à muliere pro eius dotario.
numero. 27. 48. 49. & 50. folio. 181
Releuium quod est medietas fructuum, cuius
anni intelligitur, illius anni quo moritur feus-

Curia, an uero unius anni ad electionem
Curia, maxime si in anno mortis nulli uel
pauci percipiantur fructus. nu. 28. fol. 181
Releuium quando soluitur, an debeat fieri de
ductio expensarum, & de quibus expensis
sit facienda deductio. numero. 29. fol. 181
Releuium duobus casibus debetur ex refuta-
tione feudi facta in uita feudatarij in agna-
tum suum. numero. 43. folio. 181
Releuium an teneatur soluere feudatarius de
rata fructuum subfeudi concessi per suum
prædecessorem sine assensu, & quid si cū
assensu. numero. 44. folio. 181
Releuium si non soluitur ex integris fructi-
bus, ut aq. dolose feudatarius non dedit inte-
gram listam introitus, an perdat introitus
quos non patefecit. numero. 45. folio. 181
Releuium an debeat de prouentibus iurisdic-
tionis criminalis concessa alicui in feudum.
numero. 51. folio. 181
Renunciari non potest beneficio constitutio-
nis constitutionem diuæ memoriæ contra
Afflicti sententiam. numero. 30. fol. 109
Renuncians instantiæ litis, non censetur renū-
ciare iuri quod habet in re de qua mota fuit
quæstio. numero. 45. folio. 109
Renuncians liti non censetur transferre, nec
dominium, nec possessionem in re. nume-
ro. 40. folio. 109
Renunciatio facta instantiæ quæstionis feus-
dalis, an requirat assensum. nu. 49. fol. 109
Renuncians liti an uideatur ius suum remitte-
re, uel alienare, uel transigere, uel facere
pactum de non petendo, & similia. nume-
ro. 50. folio. 109
Renunciari potest feudum hereditarium in
manibus domini in præiudicium filiorum et
agnatarum, in feudo uero ex pacto, & pro-
uidencia renunciatio patris non nocet poste-
ris. numero. 1. folio. 260

Repudians hereditatem non dicitur contrahere.
numero. 74. folio. 109
Reseruatio assensus directi domini non ope-
ratur acquisitionem iuris in feudo, nec eo
obtempto translationem iuris ad diem con-
tractus, sed euersionem caducitatis tan-
tum, ne dominus uideatur offensus. nume-
ro. 3. folio. 151
Restitutio concessa super principali non tras-
hitur ad interesse. numero. 9. folio. 149
Restitutus ad dignitatem quam admiserat nō
recuperat locum medio tempore ab alio oc-
cupatum, sed erit tanquam nouissimus. nu-
mero. 52. folio. 86
Retrouenditione facta pereunt omnes obliga-
tiones contractæ per emptorē. nu. 5. fol. 145
Reuocare dicitur primam uenditionem feudi
factam sine assensu, qui secundo uendit, uel
obligat feudum. numero. 5. folio. 157
Reuocatus censetur actus illegitimus per aliz
um actum contrarium etiam illegitimum. nu-
mero. 7. folio. 157
Reuocata censetur alienatio feudi sine assen-
su per mortem superuenientem alienatis. nu-
mero. 10. fol. 158
Reuocare an possit Baro concessionem feudi
à se factam, sub prætextu quod assensus nō
fuerit formiter impetratus, scilicet cum cō-
ditionibus in concessione appositis. nume-
ro. 5. folio. 162
Reuocatio alienationis feudi facta sine assen-
su quomodo fiat, et quo iure. n. 15. fol. 104
Reuocatio alienationis feudi facta sine assen-
su non potest fieri per acquirentem, sed tan-
tum per alienantem. numero. 2. folio. 108
Reuocatio fieri non potest per uassallum, quā-
do à domino fuit præuentus, & his contesta-
ta. numero. 3. folio. 108
Reuocare non potest uassallus alienationem
factam sine assensu, quando fuit dolo, uel
fraude

fraude uersatus. numero. 4. folio. 108
Reuocatio non admittitur in alienatione ne-
cessaria. numero. 14. folio. 109
Reuocatio non potest fieri per uassallum alie-
nantem, quando est imposita seruitus super
feudo. numero. 16. folio. 109
Reuocatio non potest fieri per uassallum
alienantem, quando fuit expresse renun-
tatum facultati reuocandi ex interuallo.
numero. 19. folio. 109
Reuocatio non potest fieri, quando pro date
facta est obligatio feudi. nu. 22. fol. 106
Reuocatio cessionis hypothecæ rei feudalis
factæ per creditorem suo debitori fieri non
potest. numero. 24. folio. 109
Reuocatio non potest fieri per uassallum, qui
promisit reempto feudo ab emptore, illud
nemini uendere nisi primo emptore requisi-
to. numero. 26. folio. 109
Reuocatio nō admittitur obligationis personæ
lis factæ ratione feudi, dum tamen feudum
directe non alienetur. nu. 28. folio. 109
Reuocatio non admittitur in alienatione frus-
tuum feudi ratione dotum promissarum
per patrem, uel fratres: cum hoc sit onus
feudi. numero. 41. fol. 109
Reuocatio non admittitur in alienatione
fructuum feudi, etiam pro toto tempore
quo uassallus erat feudū possessurus. nu-
ro. 42. folio. 109
Reuocatio non admittitur quando fit aliena-
tio in proximum successorum, siue feus-
dum sit antiquum, siue nouum, ex pacto
& prouidentia, siue hereditarium. nume-
ro. 55. folio. 109
Reuocatio non admittitur ab eo qui renuncia-
uit liti motæ super recuperatione feudi,
siue super possessorio, siue super petitorio.
numero. 46. folio. 109
Reuocatio ante impetratum assensum fieri

potest in alienatione feudi quaternati, non in
alijs. numero. 18. fol. 138
Reuocatio illicitæ alienationis feudi compe-
tat feudatario alienanti ex persona domini,
& ex sua autoritate, qui solus poterat re-
uocare quod facit ad intellectum constitutio-
nis Regni constitutionem diuæ memoriæ.
numero. 4. folio. 243
Reuocatio alienationis feudi titulati infra an-
num tantum conceditur alienati, post annum
uero fiscus tantum admittitur.
numero. 1. folio. 265
Reuocatio potest fieri per heredem alie-
nantis sine assensu, quando feudum est hæ-
reditarium. numero. 1. folio. 265
Reuocatio non admittitur, quando fit aliena-
tio ex causa necessaria autoritate Prætoris
cum illa fiat etiam contra uoluntatem feuda-
tarij. numero. 3. folio. 257
Reuocatio non admittitur ab eo qui fecit pa-
ctū de non petendo feudū. nu. 54. fol. 109
Reuocatio nō admittitur ab eo qui nō alienauit,
sed tantum alienationi consentit.
numero. 55. folio. 109
Reuocatio non admittitur cum defunctus lo-
casset in testamento fructus feudi per decē
annos, uel legaret certam quantitatem frus-
tuum pro eius anima. nu. 62. fol. 109
Reuocatio procuratoris factæ ad uendens-
dum feudum non admittitur.
numero. 65. folio. 109
Reuocatio nō admittitur in cōtractu facto cū
primogenito Regis, quia cū sit Rex etiam uiuē-
te patre, dicitur assensisse. nu. 72. fol. 109
Reuocari non pōt repudiatio feudi facta per
successorū in feudo aperiendo locum proxi-
miori. numero. 73. fol. 109
Reuocatio nō admittitur in eo cōtractu, in quo
Rex tenetur assentire, quia tunc habetur pro
consentiente. numero. 75. fol. 109

Reuocatio non admittitur in alienatione seu:
di franchi. numero. 76. folio. 109
Reuocatio reuocationis conualidat primam
alienationem, & destruit reuocationem, per
quam alienatio erat rescissa. n. 87. folio. 109
Reuocare non potest hæres successurus in
feudo alienationem factam per defunctum,
quando alius hæres proximior præcedit ip-
sum, nam quamdiu superest proximior ali-
us non reuocat. numero. 86. folio. 109
Rex de una Prouintia potest duas facere. nu-
mera. 23. folio. 6
Rex in duobus Regnis potest unum Regem
præficere. numero. 29. folio. 9
Rex de uno feudo plura facere potest. nume-
ro. 30. folio. 9
Rex solo uerbo constituit Ciuitatem, & crea-
at Doctorem. numero. 31. folio. 9
Rex potest bona feudalia immutare contra le-
ges feudales, & in burgenfaticum reduce-
re. numero. 32. folio. 9
Rex potest Baroniam in demanium reduce-
re. numero. 33. folio. 10
Rex potest disponere quod feuda dignitas
tum aqualiter diuidantur inter filios. nume-
ro. 34. folio. 10
Rex Regni Scilicet Monarcha dicitur. nume-
ro. 35. folio. 10
Rex in Regno habet iura Imperij, & dicitur
tur corporalis Deus. numero. 37. folio. 10
Rex est lex animata in terris, & potest plus-
quam lex. numero. 38. folio. 10
Rex dans licentiam alienandi feudum intelli-
gitur, si tempore alienationis fuerit requisi-
tus. numero. 50. folio. 11
Rex unus Apulie fuit de familia Peponiaz
na de Rauello. numero. 3. folio. 43
Rex Catholicus uenit ad successionem Re-
gni ex persona Regis Alfonsi primi, & non
aliorum Regnum. numero. 5. folio. 154

Rex est dominus personarum, & super om-
nibus feudis habet directum dominium. nu-
mero. 4. folio. 194
Rex succedens in feudo ob delictum Baronis,
dicitur succedere iure Baronis prout Baro
tenebat, & possidebat. numero. 5. folio. 196
Rex est Dominus personarum.
numero. 2. folio. 210
Rex in Regno suo Prouintias diuidit, &
constituit ad beneplacitum ipsius sicut Papa
Episcopatus &c. numero. 28. folio. 71
Rex per assensum non potest tollere ius al-
terius sine uoluntate ipsius.
numero. 12. folio. 109
Rex debet assentire in alienatione bonorum
feudalium, quando non habet iustam caus-
sam denegandi assensum. num. 13. folio. 209
Rex non potest se intromittere in subfeus-
do, quando tenetur immediate, & in capite
à Barone in præiudicium Baronis.
numero. 1. folio. 214
Rex non potest legitimare naturalem, qui
succedat in subfeudo Baronis.
numero. 3. folio. 214
Rex dat Balium in Regno filiis pupillis
subfeudatarij decedentis.
numero. 2. folio. 229
Rex non disponit de alieno inuito dominio.
numero. 9. folio. 228
Rex non se intromittit in feudo Baronis.
numero. 11. folio. 122
Ricardus Rex à Fabro Alapa percussus, eo
quod in domo sua receptus noluit Fabro
obedire, qui erat Rex in domo sua.
numero. 40. folio. 20
Robertus Guiscardus quo tempore domina-
tus est in Apulia. numero. 65. folio. 6
Robertus, & Rogerius Normanni fuerunt,
& Guiscardi dicti ex Vualuasorum gene-
re. numero. 73. folio. 6

Robertus undecimus Rex in Regno fuit,
& quot annis regnauit. nume. 33. folio. 51
Robertus Guiscardus inuasor Buncuenti uiz-
elus demum à Leone Pontifice, qui recon-
ciliatus, ut Regno Sicilia potiretur, efficitur
ligius Romanæ Ecclesiæ. num. 53. folio. 53
Robertus Guiscardus reconciliatus cum Pa-
pa Leone, & ligius Ecclesiæ factus, ab ip-
so Pontifice creatus fuit Dux Calabriae, et
Apulie. numero. 55. folio. 53
Rogerius secundus Roberti nepos, & ab
Anacleto Antipapa creatus regnum habuit
Siciliae, Apulie, Calabriae, & Afris domi-
natus. numero. 68. folio. 6
Rogerius secundus Roberti nepos, & Anti-
papa ausus fuit se Regem Italiae appellare.
numero. 71. folio. 6
Rogerius secundus belligerator egregius, no-
uus Siciliae Comes, atq; Italiae Rex nunci-
patus est. numero. 6. folio. 21
Rogerius ex Roberto Rogerij fratre, pri-
mus Normannorum Rex in Regno, quan-
do creatus fuit, & quo tempore regnauit.
numero. 24. folio. 49
Rogerius Rex tertius in Regno quot annis
regnauit. numero. 26. folio. 49
Romani usq; ad tempora Tulli Regis pros-
prijs sumptibus militarunt, nec milites stipen-
dium aliquod à publico accipiebant. nume-
ro. 11. folio. 3
Romanorum Imperatorum solatia in Regno,
& comitiua pro eorum custodia. folio. 22
numero. 10.
Rossana Ciuitas ex quibus laudetur.
numero. 56. folio. 66
Rufulorum Illustrissima, ac nobilissima fa-
milia de Rauello habebat triginta Equites,
plures Comites, & Barones tempore Ro-
gerij. numero. 68. folio. 6
Rufulorum familia sub Rege Carolo pri-
mo Nonaginta Equites habebat, & Comi-
tes alios plures. numero. 69. folio. 6
Rufulorum familia. uide familia Rufulorum
in litera F.

S

ACRA Casarea
Maieestas, quare scri-
bitur Imperatori, siue
Regi. nu. 27. folio. 40
Salarium unius officia-
lis non diuiditur inter

duos, quando illi officio accedit alter officia-
lis, sed prima prouisio remanet primo. nu-
mero. 23. folio. 35
Salarium an debeat restitui reprobato ab illis
qui ipsum approbauerunt. num. 11. folio. 39
Salarium officialis debetur à die susceptæ ad-
ministracionis officij, & non à die expediti-
onis priuilegij, siue commissionis. nume-
ro. 56. folio. 86
Salernitanæ Ciuitatis laudes, ac sedes Rega-
lis, & Illustr. numero. 33. folio. 57
Salernitani Principes (qui antea Duces Saler-
nitani dicebantur) fuerunt etiam Normanno-
rum tempore. numero. 73. folio. 54
Sanguis infectus producit filios odiosos, &
suspectos eiusdem maculae, & perfidei. nu-
mero. 6. folio. 152
Saluus conductus à solo Rege sit in Regno,
quando est bannitus pro causa capitali. nu-
mero. 2. folio. 231
Saraceni quo tempore Italiam inuasērunt. nu-
mero. 21. folio. 48
Saraceni quo tempore Napolim applicuerūt.
numero. 22. folio. 49
Schalarum Ciuitas, uide Ciuitas Schalarum.
Scriba portionis seu rationis quomodo sedeat
penes Regem, quale sit eius officium, quare

- dicatur scriba portionis, uel rationis, & de ipsius origine, & dignitate etiam apud Romanos. numero. 5. folio. 243
- Secretarius domini Regis quo ordine sedeat apud Regem in parlamento generali, & qualiter debet esse notarius, sicut notarius Camera Apostolica. nume. 21. fol. 243
- Secretarius Regis prius Regius libellensis, uel notarius Regius dicebatur. n. 34. f. 26
- Secreti officium in Regno quale sit, & in quibus uerseur. numero. 8. folio. 30
- Secundogenitus debet habere uitam à militia a primogenito, qui succedit in feudis. & dum seruit Regi exigenti personale seruitum, debet seruire ad expensas primogeniti. numero. 13. folio. 164
- Secundus emptor cum assensu anteriori præfertur sine assensu: quia attenditur prioritas assensus, qui conualidat actum. numero. 17. fol. 100
- Seneca fuit Logotheta Neronis Imperatoris. numero. 3. folio. 32
- Senescallus, uide magnus Senescallus.
- Sententia Magni Camerarij, uide Magni Camerarij sententia.
- Sententia Regiæ Camerae nõ profertur sub nomine Regio, sed magni Camerarij. numero. 17. folio. 31
- Sententia lata super feudo hereditario afficit oēs heredes, & successores in feudo: quod secus est in feudo ex pacto & prouidentia. numero. 1. fol. 259
- Seruitum militare unde dicitur. nu. 47. folio. 5
- Seruitia quæ debent præstari a subfeudatarijs rone feudi debentur dño, si feuda sint quaternata. (ut autem Baroni. numero. 2. fol. 196
- Seruitum quod præstari debet a subfeudatarijs, intelligitur prout fuit conuentum, & prout in tempore concessionis: & si nõ fuit taxatum, debetur de singulis uiginti unius
- decē. et quid si feudum consistat in territorio, gabella, perceptione, & similibus. numero. 8. folio. 196
- Seruita qualiter sint præstanda, et in quo consistant, si feuda non sunt quaternata, sed plana, & de tabula, seu athenasia. n. 9. fol. 196
- Seruitum impositum exigitur à possessore, licet possessor habeat regressum contra alientem. numero. 13. folio. 196
- Seruitia quādo, & in quibus casibus sint præstanda domino à uassallis in Regno. numero. 14. folio. 196
- Seruita debita Baroni à subfeudatarijs in casibus à iure, uel de consuetudine permissis, an possit peti sine lteris Reg. n. 15. f. 196
- Seruita an teneatur præstare uassallus, seu subfeudatarius, si super feudo fuerit sibi mota quæstio. numero. 17. fol. 196
- Seruita semel taxata, uel conuenta inter Baronem, & uassallum, an possit in totum, uel in partem remitti per Baronem sine licētia. numero. 18. folio. 196
- Seruitum qualiter præstetur pro feudo nouo, & qualiter pro antiquo. nume. 19. fol. 196
- Seruita an debeant diminui, si propter guerrā, uel pestē fructus diminuatur. n. 21. f. 196
- Seruitus seruitutis non inuenitur, nec dicitur. numero. 3. folio. 98
- Seruitus imposita non dicitur alienatio, nec diminutio feudi. numero. 17. fol. 109
- Seruitum qualiter præstari debet pro feudo quaternato, & qualiter pro feudo plano. numero. 25. folio. 238
- Sessiois gradus in consilio, seu in parlamento generali, & apud personam Domini Regis, & quis ordo seruetur inter Imperatores, Reges, Proceres, Magnates, Principes, Duces, Marchiones, Comites, Barones, Feudatarios, Magistratus, Syndicos, Episcopos, uel Abbates, & alios. nu. 16. fol. 243

- Simile non est idem, sed quoddam figmentum rei. numero. 4. folio. 147
- Sindicus Inclitæ, & Fidelissimæ Ciuitatis Neapolis, præcedit omnes Magnates, ac omnes officiales, etiam supremos in parlamento generali. numero. 17. folio. 243
- Soles duo Normānorum tempore in cælo pariter uisi fuerunt. numero. 71. folio. 54
- Solemnitas quæ requiritur in contractu, requiritur & in distractu. nu. 3. folio. 135
- Solidati dicebantur milites matriculati & stipendiarij, qui hodie soldati uulgo dicuntur. numero. 3. fol. 15
- Solum cuius est, illius est quicquid ex solo nascitur. numero. 8. folio. 232
- Solum liberum est usque ad cælum, & usque ad abyssum. numero. 9. folio. 232
- Soror an succedat fratri suo in feudo. numero. 21. folio. 137
- Soror non continetur appellatione fratris in materia feudali, quod secus est in alijs. numero. 22. fol. 137
- Statutum loquens de ueditore (etiam quod sit penale,) extenditur quoque ad emptorem. numero. 3. folio. 104
- Statutum loquens de restitutione dotium non comprehendit assurationem. numero. 8. folio. 135
- Stationarij qui dicuntur, & quod sit eorum officium. numero. 23. folio. 40
- Stilus, & obseruantia curiæ superioris debet quoque seruari in curia inferiori, imò pro lege seruanda est. numero. 2. folio. 128
- Stipendia quamobrem dantur militibus. numero. 27. folio. 4
- Stipendia ex publica autoritate, & distributione inducta sunt. numero. 37. folio. 4
- Stipendiarij ex faciliore causis, & culpis stipendio priuantur, & aliter puniuntur, et quandoque capite dum rem agunt pernitiose exempli. numero. 32. folio. 4
- Stipendium militibus tradi Massinissæ tempore cepit, quo bellum cum Syphacæ gessit, uel quo Anxur oppidum captum est. numero. 12. folio. 3
- Studia generalia omnium scientiarum fuerunt instituta in Ciuitate Neapolis à Federico Imperatore anno & quo tempore. numero. 16. folio. 39
- Subfeudatarius censetur à Domino inuestitus mediante persona feudatarij. numero. 52. folio. 12
- Subfeudatarius Baronis tenens feudum quaternatum dicitur uassallus Regis. numero. 12. folio. 4
- Subfeudatarius si admitteretur in parlamento, sequeretur inconueniens. num. 28. folio. 15
- Subfeudatarij cui teneantur seruire domino mediato, an immediato, à quo feuda tenent. numero. 47. & 55. folio. 11
- Subfeudatarij Baronum, an habeant uocem in parlamento generali, sicut alij Barones, & feudatarij. numero. 1. folio. 13
- Subfeudatarij Baronum dicuntur maiores uasores, appellantur Capitanei, retinēti dignitatem, & præstant iuramentum fidelitatis. numero. 10. folio. 14
- Subfeudatarij non dicuntur habere utile dominium in feudis. numero. 23. folio. 15
- Subfeudum, & subfeudatarij in Regno quod dicuntur, & qualiter constituantur. nu. 44. fol. 10
- Subfeudatarius qui impetrauit subfeudum à Barone in capite, & impetrauit assensum à Regia curia similiter in capite, an debeat priuari subfeudo, quasi nulla sit concessio ex diuersitate assensus, et concessionis. nu. 3. fol. 162
- Subfeudatarius regulariter pro feudis quaternatis, præstat seruitum Regi, & nõ Baroni, sed in Regno apud multos Illustres Dominos seruatur contrarium. num. 3. fol. 126

Subfeudatarij habentes differentias inter se
habent Baronem pro eorum iudice compes-
centi non Regem. numero. 1. folio. 2. 6. 3.
Subfeudatarius est ille, q̄ a feudatario tenet,
& recognoscit feudum in feudum: nume-
ro. 1. folio. 6. 2.
Subfeudatarius nō dicitur qui agrum, uel uil-
lam, uel redditum, non accepit in feudum,
sed dicitur emphyteota, liuellarius, uel cen-
suarius. numero. 2. folio. 6. 3.
Subfeudatarius alio nomine Valuasor minor,
uel minor uassallis appellatur. nu. 5. fo. 5. 2.
Subfeudatarius non continetur sub appella-
tione feudatarij simpliciter. nu. 6. folia. 6. 3.
Subfeudatarius latine dicitur subbeneficiatus
Subfeudum in Gallia uocatur retrofeudum,
& subfeudatarij retrofeudatarij. nume-
ro. 7. folio. 6. 2.
Subfeudatarius regulariter ex possessione
subfeudi non acquirit nobilitatem. nume-
ro. 10. folio. 6. 2.
Subfeudatarij non habēt in Regno iudicium
parium, nisi habeāt Castrū. nu. 14. fol. 6. 2.
Subfeudatarius potest compelli à Barone, ut
demonstret sibi fines, & tenimenta feudi,
quod tenet à Barone. numero. 1. fol. 2. 1. 1.
Subfeudatarius habens feudum pigue tenetur
dominum inopem alere. nu. 1. folio. 2. 1. 3.
Subfeudatarius tenetur cōcomitari Baronem
comitantem Regem pro suscipienda coro-
na. numero. 1. folio. 2. 1. 3.
Subfeudatarius tenetur apud Baronem persō-
naliter comparere ad prāstandum iuramen-
tum fidelitatis. numero. 1. folio. 2. 1. 4.
Subfeudatarius cogitur à Barone ad prāstā-
dum cautionem de utendo, fruendo arbitrio
boni uiri, quando timetur de consumptione.
numero. 1. folio. 2. 1. 4.
Subfeudum quando perditur propter delictū
subfeudatarij deuoluitur ad Baronem, non

ad Regem. sed quōd de feudis quaternatis.
numero. 1. folio. 2. 1. 7.
Subfeudatarius citatus pro causa capitali à
suo Barone, si non comparet, & sit con-
sumax amittit iudicaturam feudi. nume-
ro. 1. folio. 2. 1. 7.
Subfeudatarius non potest suum Baronem
uocare in iudicium suum sine licentia, &
qualiter cum eo loqui debet uerbis honestis,
& cum reuerentia. numero. 1. folio. 2. 2. 4.
Subfeudatarius debet depingere arma sua in
loco inferiori, ubi resident arma domini. nu-
mero. 2. folio. 2. 3. 6.
Subrogatus utitur priuilegijs illius, in cuius
locum subrogatur. numero. 3. 6. folio. 7. 1.
Subscribens se alicui scripturæ, uidetur con-
sentire in ea approbare, nisi ex necessitate of-
ficij subscripsisset. numero. 4. 8. folio. 8. 6.
Subrogatū ab homine, uel à lege an sit eius-
dem naturæ, cum quo fuit subrogatum. nu-
mero. 2. folio. 1. 5. 0.
Subrogatus sede uacante an faciat emolumentū
sua, uel conseruet successuro. nume-
ro. 2. 5. folio. 3. 4.
Substitutus dicitur procurator domini, & nō
substituentis. numero. 4. 0. folio. 1. 1.
Substitutus subrogatus, seu coadiutor, an des-
trahat emolumentum à principali. nume-
ro. 2. 4. folio. 3. 4.
Subuentiones à uassallis in quibus casibus de-
bentur Baroni in Regno, ac etiam extra Re-
gnum remissuē. numero. 2. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis debetur Baroni pro re-
dimenda persona ipsius, dum uacans serui-
tio Regie captus fuit ab hostibus, & eum à
uassallis, & non à Rege. uide numero. 3. 2.
& 8. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis debetur Baroni pro mi-
litia filij. & numero. 1. 2. an debeatur pro
militia nepotis, uel pro militia fratris. & nu-

mero. 1. 4. et an debeatur pro doctoratu filij.
numero. 4. & 1. 5. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis debetur Baroni pro ma-
ritanda filia, uel sorore, uel pro monachada,
& an pro maritanda nepote. numero. 1. 7.
& etiam pro emenda terra pro una uice
tantum. numero. 5. & 2. 4. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis debetur Baroni pro
seruitio Regis, uel sui exercitus. nume-
ro. 6. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis debetur Baroni quan-
do Rex hospitatur in terra Baronis sumpti-
bus ipsius Baronis. numero. 7. folio. 1. 6. 4.
Subuentio ex qua causa prāstatur à uassallis
Baroni. numero. 9. folio. 1. 6. 4.
Subuentiones à quibus uassallis debentur Ba-
roni, à burgensaticis, an ab illis, qui feuda te-
nent, uel ab hominibus qui uassalli sunt ra-
tione feudi. numero. 1. 0. folio. 1. 0. 4.
Subuētio postquam fuit taxata, & promiss-
sa per uassallos pro redemptione domini, an
debeat ab ipsis uassallis, si dominus ante-
quam uenisset ad suos obiit penes hostes. nu-
mero. 1. 1. folio. 1. 6. 4.
Subuentio an debeatur à uassallis pro marit-
anda sorore, quando pater reliquit filia de-
cem in testamento. numero. 1. 6. folio. 1. 6. 4.
Subuentio quæ debetur à uassallis pro marit-
anda filia, intelligitur dum filia est nuptui
tradita in aetate nubili, & non si contrahun-
tur sponsalia. numero. 1. 8. folio. 1. 6. 4.
Subuētio quæ debetur pro maritanda sorore,
intelligitur cum feudum est paternum, seu
cuius si seu tū nouiter est acquisitum per fra-
trem. numero. 2. 0. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis duorum dominorum cui
debetur scilicet habenti iurisdictionem Cui-
lem, uel habenti iurisdictionem Criminalem.
numero. 2. 0. folio. 1. 6. 4.
Subuentio qualiter sit prāstanda à uassallis

quando sunt plures domini, puta in feudis
in quibus uiuitur iure Longobardorum, in
quibus omnes filij succedūt. nu. 2. 2. f. 1. 6. 4.
Subuentiones quæ debentur à uassallis ad quā
rationem taxantur in Regno, & secundum
qualem numerum foculariorum, & an ses-
cundum catastum, seu libros focularios
rum Regia Camera, an alio modo. nume-
ro. 2. 3. & 2. 8. folio. 1. 6. 4.
Subuentio qualiter intelligatur debita à uassal-
lis domino suo pro emenda terra, et ad quā
rationem. numero. 1. 7. Et quid si emerit ius
iurisdictionem Criminalem, an debeatur sub-
uentio. numero. 2. 5. folio. 1. 6. 4.
Subuentio quæ debetur Baroni à uassallis, an
possit peti etiā ab habitatoribus illius castri.
numero. 3. 1. folio. 1. 6. 4.
Subuentio quæ semel prāstari debet pro
emenda una terra tantum, si data fuerit pro
una terra emptā à patre, an debeatur et filio
pro alia emenda per ipsum, uel excludatur
ex persona patris. nu. 3. 2. folio. 1. 6. 4.
Subuentio à uassallis an debeatur domino tes-
tanti feudum cum pacto de retrouendendo
durante termino redimendi. nu. 1. fol. 1. 7. 6.
Subuētio debetur mulieri de feudo cum uas-
sallis sibi pro dotario consignato, quia mulier
in dotario est plusquam usufructuaria.
numero. 8. folio. 1. 7. 6.
Subuentiones quæ percipiuntur à uassallis, di-
cuntur fructus feudi, & ideo debentur illi
qui est dominus tempore quo percipiuntur.
numero. 1. 0. folio. 1. 7. 6.
Subuentio quæ debetur à uassallis domino
pro emenda terra, intelligitur etiam si em-
tio ipsius terræ fieret cum pacto de retro-
uendendo. numero. 1. 1. folio. 1. 7. 6.
Subuentio pro emenda terra non potest peti
per heredem, cum prāstata fuit defuncto.
& hoc quando feudum est hereditarium: sed

T

ABVLA Amalfi
maritimas quaestiones
decidit. num. 8. fol. 27
Tancredus Rex quar-
tus in Regno, & quot
annis regnavit. nume-
ro. 27. folio. 50

Tarentum mater omnium Ciuitatum regio-
nis. numero. 8. folio. 45

Tarentum Ciuitas celeberrima, ex quibus lau-
detur, & unde dicta. numero. 39. folio. 60

Tauri philosophi sententia inter Praesidem
Cretae Prouintiae, & patrem suum super
praecedentia. numero. 20. folio. 12

Temporis diuturnitate omnia praesumuntur
legitimae facta, etiam in praedictum tertij,
per lapsum triginta annorum. nu. 2. fol. 155

Terracina opidum quod nunc dicitur, Anxur
prius appellabatur. numero. 13. folio. 3

Terra quomodo intelligitur in casu praes-
tationis subsidij a uassallis pro emenda terra.
numero. 26. folio. 164

Tertius cuius non interest, non admittitur ad
opponendam caducitatem. nu. 7. folio. 100

Testamentum factum cum assensu Regio,
an possit reuocari sine licentia Regis. nu-
mero. 69. folio. 109

Testamentum conditum cum auctoritate su-
perioris, sine eiusdem auctoritate non po-
test reuocari. numero. 2. folio. 137

Testamentum cum auctoritate, & assensu
Principis insinatum ualet, nisi testator alis
ud disposuerit. numero. 4. fol. 135

Testes rustici, angarij, uel habitates in Villis
non admittuntur contra Barones in crimin-
alibus, nisi in crimine lesae Maestatis.
numero. 9. folio. 243

Testes in contractibus Comitum, & Baro-
num ubi agitur de magno praedictio, debet
esse eiusdem qualitatis cum contrahentibus.
numero. 1. folio. 252

Titulum suae iurisdictionis, uel Casiri ab altero
posse ostendere teneatur actor, dum agit rei
uendicatione, agens uero pro recuperanda pos-
sessione, non teneatur exhibere. numero pri-
mo. folio. 253

Titulum possessionis, an & quando teneat-
ur subfeudatarius ostendere Baroni peten-
ti. numero. 2. folio. 211

Transactio super feudo potest fieri de iure
feudorum, etiam sine assensu, dummodo bona
fide fiat, & absque fraude. nu. 8. fol. 104

Transumpta instrumentorum, & privilegio-
rum, fiunt in Magna Curia, absque citatio-
ne partis. numero. 38. folio. 26

Treguae tempore durante inter Duces, &
Milites pax censetur consistere inter eos.
numero. 24. folio. 85

MATERIA RVM.

Vassallus an possit prorogare iurisdictionem
Baronis, sine eius uoluntate. numero. 1. folio. 205

Vassallus de iure feudorum alienans feudum,
ipsumque tradendo, & nouum immittendo
possessionem sine assensu Domini, amittit
feudum, quia Dominum contemnit, sus-
amque possessionem interuertit. numero.
28. folio. 100

Vassallus de iure Regni alienans feudum si-
ne assensu, etiam quod deuenit ad actum
traditionis, non priuatur feudo, si reuo-
cauerit alienationem. numero. 29. fol. 100

Vassallus reuocando alienationem feudi fas-
tam sine assensu, duplex negotium gerit,
suum. & Regis. numero. 19. folio. 106

Vassallus reuocando alienationem feudi sine
assensu factam, fingitur potestate Regia.
numero. 23. folio. 105

Vassallus uolens ire ad habitandum in alia
terra Baronis, uel demanialis an, & quan-
do reuocetur per Baronem suum. nume-
ro. 2. folio. 211

Vassalli debent contribuere in expensis Bar-
onis, quando Rex uenit ad hospitandum in
terra Baronis. numero. 1. folio. 214

Vassallus extra territorium feudi non debet
compelli ad seruitia praestandum. nume-
ro. 2. folio. 223

Vassallus tenetur suscipere procuracionem om-
nium bonorum Baronis expensis tamen ipsius
Baronis. numero. 1. folio. 227

Vassalli in quibus casibus tenentur uendere
fructus eorum territoriorum potius dominis,
quam alijs. numero. 3. folio. 228

Venasfrum Ciuitas ab olei bonitate laudatur.
numero. 31. folio. 57

Venditio feudi facta cum pacto de retrouen-
dendo, an corruat ex defectu assensus, in
quo non fuit facta mentio pacti de retro-

V

ANDALORUM,
et Saracenorum qua-
lis mos in dominando.
numero. 9. folio. 22.
Valuasores appellantur
feudatarij. nume-
ro. 74. folio. 6

Vassallus liberti equiparatur, ut ita teneatur
domino, sicut libertus patrono. numero. 47. folio. 2

Vassallus uassalli mei quando dicatur meus
uassallus. numero. 5. & 24. fol. 13

Vassallus Baronis non praestat seruitium,
& releuium Regi, sed Baroni. nume-
ro. 25. folio. 15

Vassallus uassalli non dicitur uassallus supe-
rioris domini. numero. 3. folio. 194

INDEX

- uendendo. numero. 6. folio. 143
Venditori feudi quomodo possit esse consul-
tum contra emptorem uirtute pacti de retro
uendendo, in quo non fuit impetratus assen-
sus, si emptor feudum distraxit in alium, qui
bona fide emit. numero. 9. folio. 143
Vendens fructus feudi infra modicum tem-
pus non admittitur ad reuocandum. nume-
ro. 43. folio. 109
Vendere cui permittitur, an permittatur obli-
gare. numero. 3. folio. 135
Vedictio aliud est, & aliud est pactum de uē-
dendo. numero. 6. folio. 135
Vestis siue habitus qualitas denotat qualitatē
personae. numero. 5. fol. 17
Vicarius in Ecclesia licet sit ex uilissimis
parentibus ortus, omnibus tamen anteponi-
tur, sedens in maiori loco. nu. 38. fol. 21
Vicarius, siue Dux, siue Locumtenens Re-
gis, an & quando possit bona stabilia ab
hostibus capta inter milites distribuere. nu-
mero. 29. folio 86
Vicarius, siue Locumtenens Regis, potest ex-
ercere merum, & mixtum Imperium, &
pœnam corporalem imponere.
numero. 30. folio. 86
Vicarius, siue Locumtenens Regis an possit
condere legem, etiam in præiudicium ter-
tij, uel dare licentiam ædificandi in publico,
uel assentire in alienatione bonorum feuda-
lium, uel nouas gabellas imponere sine spe-
ciali licentia & potestate Regis.
numero. 31. folio. 86
Vicecomes gradus est maior Barone, & mi-
nor Comite. numero. 7. folio. 2
Vigilantibus, & non dormientibus iura sub-
ueniunt. numero. 5. folio. 143
Veredarij qui dicantur. numero. 35. fol. 86
Visitatio, est quedam inquisitio.
numero. 3. folio. 225
Vita milita non datur loco legitima, nec por-
tionis feudi. numero. 2. folio. 264
Vocari ille debet in actu, ad quem principalis-
ter negotium spectat, non incidenter.
numero. 26. folio. 15
Vniuersitatis nomen, & ius retinetur etiam
per unum, uel duos, qui remanserunt i Cui-
tate, licet ex eis tantum non possit consilium.
numero. 29. folio. 164
Vscerius dicitur Hostiarius Palatii, & Ar-
chitriarius, alias magister Cerimoniarum,
& dicitur quoq; nomenclator.
numero 24. folio. 243
Vsusfructus personalis est, & cum persona
finitur. numero. 10 folio. 135
Vtile dominium feudi debile cœscitur, & usu-
fructui comparatur. numero. 21. fol. 3
Vtile per inutile non uiciatur in feudis.
numero 2. folio. 143

Z

ELEVCVS

Rex ob sprætum
eius edictum à filio
nocturno tempore
incedente, ob quod
utroq; oculo plectē-
dus erat, alterum
sibi, alterum uero filio effodit, ut ad unguē-
satis facto edicto, minus quam posset, lædes-
ret filio. numero. 2. folio. 43

COMPLETO Opere Secundi Libri, dum inter Dominos Electos, & Dominos Barones exortum esset differentia de præcedentia ipsorum, rogatus Auctor ut scriberet quid sibi uideretur, ac de Urbis dignitate, ac antiquo regimine ipsius, præcibus nonnullosrum Nobilium deuictus infrascripta posuit in fine repertorii.

SUMMARIUM.

1. Syndicus Ciuitatis Neapol. in parlamento generali præcedit omnes alios in quacunque dignitate constitutos.
2. Decuriones Ciuitatis an debeant præcedere Barones Regni titulos in parlamento generali.
3. Syndicus quasi singulorum causas dicens, & qualiter totam Ciuitatem, ac totum Regnum representet, ac omnimoda potestas Urbis in ipsum sit translata. & numero. 41.
4. Dignitas alteri cessa uidetur a cedente abdicata. contrarium. uide numero. 17. & 40.
5. Syndicus censetur totum corpus Ciuitatis.
6. Syndicus censetur esse pater Ciuitatis, cum nomine Ciuitatis agat, & administret.
7. Rectores Ciuitatis ueluti primiores cæteris honorantur.
8. Rectores Ciuitatum eliguntur de nobilibus ac melioribus.
9. Dominus suus quilibet priuatus Rex est, ei que omnes obedire tenentur.
10. Fili nulla est dignitas superior patre.
11. Populi appellatione ueniunt Barones, & personæ illustres.
12. Barones, & personæ illustres sunt de Ciuibus Urbis, contra quam non possunt uenire, & patriæ, eorumque Officialibus, & ministris parere tenentur, sicut alii Ciues. & num. 15.
13. Syndicus, & Electi qualiter sedeant penes Regem.
14. Rex dum recipitur in Ciuitate deputantur Electi a Ciuitate purpureis Vestibus, & præciosis ornamentis decorati, qui exultantes, & iubilantes, & cum ramis palmarum ipsum recipiant.
16. Maior, & minor quis esse potest diuersis respectibus.
17. Ciuitas Neapol. qualiter regatur a quinque Sedilibus Nobilibus, & Tribuno Plebis.
18. Honor est prius incedere, prius loqui propius apud dominum sedere. & c.
19. Platea pars Ciuitatis dicitur autoritate, & utilitate publica, non priuatorum sedes, aut Collegium.
20. Platea uia latior Ciuitatis dicitur, ut puta Militaris, Prætoria, seu Consularis. Item est Area in Ciuitate in quam populus conuenire solet. Neapol. Sedilia sunt numero. 34.
21. Plateæ græcè latitudo dicitur latine.
22. Robertus Rex Siciliæ arbiter assumptus a Ciuitate Neapol. statum Ciuitatis in tres partes distinxit.
23. Romulus Urbem Romam in tres Tribus diuisit.
24. Ciuitas Neapolis Romanorum tempore quo ordine regebatur.
25. Neapolis Ciuitas unde dicta, & quibus nominibus nuncupata.
26. Sedilia porneus alio nomine dicta sunt, & quid significant: & unde dicta.
27. Porticus quid significet.
28. Angiportus quid sit.
29. Vicus quod dicatur.
30. Platea quæ sit, & qualiter describatur.

- 31 Optima dicitur optima pars vici.
- 32 Optimates dicuntur primates, & meliores facientes optimam.
- 33 Extauritarii qui dicuntur.
- 34 Sedilium Ciuitatis Neapol. magna abusio: ex qua multa absurda, & inconuenientia, non sine maximo Reipub. præiudicio. & numero. 36.
- 35 Ciuitas contracta in una Ciuitate non operatur amissionem nobilitatis quam quis retinet in alia.
- 37 Ciuitas Neapolis quo ordine in præsentiarum regatur post pronunciationem Regis Federici de Aragonia.
- 38 Neapolis Ciuitas caput totius Regni Siciliæ. & mater omnium Ciuitatum Regni dicitur. & ipsius exemplo reguntur.
- 39 Federicus secundus Rex generaliter ac sollempne studium omnium scientiarum Neapoli instituit.
- 42 Electi Ciuitatis etiam creato Sindico retinent dignitatem: & in publicis festiuitatibus Ciuitatis præferuntur Baronibus.
- 43 Illustrissimi Domini Marchionis Pischariæ Legati Serenissimi Regis Philippi aduentus in Regno Neapolitano, ubi describuntur oratio Ciuitatis, & Equitum, & sollempnitates adhibita in capiendō iuramento Fidelitatis Ligij homagii a toto Regno. & festiuitates factæ.
- 44 Sindicus, & Electi Ciuitatis Neapol. Regniq; Barones quo ordine deambulant, & in Urbem sederint in parlamento generali ac iuramentum Fidelitatis Ligij Homagii præstiterint in manibus Illustrissimi Marchionis Pischariæ Legati Serenissimi Regis Philippi, quibusue uestibus & ornamento decorati inceserint.
- 45 Pecuniam effundere in publicum pro triumpho mos erat apud veteres Romanos.
- 46 Abolitio generalis delictorum facta fuit in Regno Neapolitano per Serenissimum Regem Philippum.
- 47 Quæstio orta in Parlamento generali inter Illustrissimum Principem Bisitaniam ex una, & Illustrissimum Ducem Montis Alti ex altera de præcedentia ipsorum.
- 48 Descendentes ex sanguine Regali præferuntur cæteris in omnibus apud personam Regis.
- 49 Principatus dignitas maior est quam Ducatus, & quauis alia Baronali.
- 50 Principatu dignitas præcedit Ducalem, licet Ducalis dignitas sit antiquior.
- 51 Familia Sanseuerinæ Origo, Magnates, & Barones, ex illa descendentes.
- 52 Procuratores Baronum absentium an debeant admitti ex ordine dignitatum suorum Principalium inter consimiles Barones præsentis, uel inter alios Procuratores.
- 53 Procurator fungitur Vice Domini, & uerè repræsentat dominum & debet sedere in loco Domini.
- 54 Subrogatus utitur iure illius in cuius locum subrogatur.
- 55 Iuramentum fidelitatis potest præstari per procuratorem.
- 56 Ius honorificum quod coheret personæ in alium eius nomine cedit non potest, nisi fiat substitutio autoritate legis ut in Capitaneis, & Gubernatoribus. & numero. 57.
- 58 Barones tenentes Castra cum pacto redimendi quo ordine sint uocandi in parlamento.
- 59 Ciuitas antiquior præfertur in parlamento generali.
- 60 Doctor antiquior iuniori præfertur.
- 61 Prior in tempore potior est in iure tam in honoribus quam in sessionibus.
- 62 Quæstio de præcedentia inter Ciuitatem Capuæ, Salerni, & Surrenti, de quibus plurimæ laudes.

INDICVS † Inclita Urbis Neapol. præcedit omnes Proceres, Barones, & Magnates Regni, ac etiam Dominos tenentes aliquod de Septē supramis Officijs, necnon & eos qui de sanguine Regio descendūt. Vidi ego ī parlamento Sindicū præcedentē Illustr. Dominū Ducē Montisalti, qui de familia est Aragonica filius Serenissimi Ferdinandi Primi Regis huius Regni.

- 2 † ¶ An autem Domini Electi seu Decuriones eiusdem Urbis præcedere debeant Barones Regni titulos, prout sunt principes, Duces, Marchiones, & Comites Regni, Domini de Collaterali Concilio decreuerunt protunc Vltimo Octobris. 1554. Mer. In aduentu Illustriss. Marchionis Pischariæ deputato per Serenissimum Dominum Principem Hispaniarum ad capiendum iuramentum ab omnibus Baronibus, Castellanis, & Militibus Tribunis uigore refutationis sibi factæ per Diuum Carolum Quintum Maximum Imperatorem, & Regem Dominum nostrum eius patrem. q. non. Illi autem protestantes reclamauerunt me præsentē, & quamplurimis alijs. † Videtur Syndicus gerere omnem ordinem Ciuitatis, & singulorū causas agere. ut in l. prima. §. quibus, quod cuiusq; uniuersitatis nomine. & in l. munerum. §. defensores de mune. et hono. Ob id eligitur, & creatur Syndicus, ut totius Populi, & Ciuitatis dignitatem subsineat, & ad eum omnem authoritatem Populus censetur deferre. ar. l. ij. §. i. ubi ei & in eum omne de origine iuris. & in §. sed quod Principi in sti. de iur. natu. gen. & ciuili. per deputationem Sindici omnis dignitas officialis Ciuitatis ad eum uidetur translata quia ipse est qui totam agit Ciuitatem, & uniuersi ordinis nomen repræsentans, Nobilium Illustrium, Ciuium, Plebeiorum, & habitantium in Ciuitate, siue indignie sint, Ciues, Accolæ, uel Forenses qui in Ciuitate habitationem ducunt. l. mortuo de fideiussor. & l. proponebatur de iudicijs. Per unum omnes uidentur loqui, dum nomine omnium in unum conueniunt. † Cæteri alij pro eo actu dignitate exuti sunt, & ut priuati reputantur. ueluti eorum loco, & dignitate cædentes. ar. l. dominicis. C. ubi causæ fisca. quod censetur ab alio adempta quando alteri datur, & in l. si duo de admini. tuto. uidetur tex. in capi. studuisti de offi. deleg. & quod not. Bal. in l. i. C. de officio consal. & in authen. habita col. y. ne filius pro patre, & quod habetur in l. testamenta omnia. C. de testamen. per Angel. Habent dignitatem alios præcedendi, quando nomine ipsorum alius nō est qui omnium uices gerat, aliās daretur progressus in infinitum, & Ciuitas deputans est qui omnium uices gerat, aliās daretur progressus in infinitum, & Ciuitas deputans do plures & alios, aliorum locum uendicaret. Dum Electi consentiunt creationi Sindici, sibi ipsis præiudicium afferunt, cum Syndicus præcedat eos. ergo ipsi in eorum loco non consistunt. prout de creditore dicimus, qui secundo consentit ipse fuit posterior. ut in l. secundum. & in l. Paulus. §. finali. qui pñor. in pignor. habeatur. & de Canonico permittente alium in Collegium Canonicorum admitti, uel in aliud Collegium. ut notat in l. finali de Collegijs illicitis, & in capitulo cum omnes de constitutionibus, & in capitulo scriptum de electione. Meritum illius non debet uerti in præiudicium alterius. l. uir ab eo de iure dotum. l. si pupillus de administratio. tuto. & l. si. C. de statutis & imaginis. † Syndicus censetur totum corpus Ciuitatis in eo loco & regimine ad quod deputatur. ut not. in dicta l. i. §. primo. quod cuiusq; uni. no. & per Specul. in titulo de Sindico. Alij non

se intromittunt cum de eorum consensu uideatur omnis dignitas, & potestas adempta ab eis
ar. eorum quæ habentur in. l. quod in rerum. §. si. de legatis primo. & in. l. prima. C. de officio
præfecti prætorio africa. & per Modernos in capitulo pastoralis de officio ordinarij.
† Syndicus uidetur esse pater Ciuitatis. cū ipse nomine Ciuitatis agat, et administret. l. qui
conditioni. C. de his qui sponte munera publica subeunt libro. x. & in. l. prima. C. de operibus
publi. & in capitulo eos in authen. ut iudices sine quoq; suffragio: Vbi pater comparet
pro regimine, filius nō habet uocem, neq; locum. ut no. in. l. munerum. §. primo. Eo iure des-
bet haberi Syndicus, quo omnes illi qui Ciuitatem agebant, ueluti in eorum locum subrogat-
us. ar. l. filia. §. fin. de conditio. & demonstratio. l. si donati. §. sponsus de donatio. inter uir-
um & uxorem. & i. §. fuerat insti. de actionibus. Impossibile uidetur quod Syndicus agat
Ciuitatem, & etiam Electorum uices sublineat. in eo actu. Electi etiam sint in eadē digni-
tate, in qua alius est assumptus. magis uidetur eorum dignitas extincta, quā durare, aut sal-
tem cessat propter alium in eorum locum assumptam. At aliter legitur obseruatum quando
idem Diuus Carolus ingressus fuit hanc Principem Urbem. 28. Nouembris. 1535. In
his. spectanda esset consuetudo. ut no. in. l. prima. C. ut dignitatum ordo seruetur, & in. l. si.
§. pen. de mune. & hono. & quod postremo est gestum. l. item mela. §. primo de alimentis
& cibarijs legatis, † Rectores Ciuitatis ueluti primiores ceteris honorantur: quia eorum
Ciuitatem repræsentant, & munus publicum de necessitate suscipiunt. l. si quis magistratus
de mune. et hono. l. ex omnibus. C. de decurio. lib. x. & l. lucius ad municipales. † Ad id mu-
nus semper nobiliores, & meliores eligi consueuerunt. ut in capitulo primo de pace iura. fir-
ma. l. honor de mune. & hono. & in. §. interim in authen. de defenso Ciuita. & in. l. ad sub-
eundam C. de decurionibus. In proprio oppido ipsi omnibus alijs sunt digniores, secundum
glo. singularem. in. l. apud eum de manumissis. de qua per Bal. consilio. 378. primo libro.
& per Rauennam in suo alphabeto fol. 37. dixi plenē in qōne Principis. † Priuatus quis
libet in domo sua Rex est, & omnes obedire tenentur ei ueluti inferiores: Electi uenientes
ad Urbem ueluti in propriam domum recipiunt, & admittunt. Ciuitas, uel oppidum est ma-
ter Ciuium, & habitantium in ea, & uindicat eos causa adiecta de iure quiritum. ut in. l.
prima. §. de rei uendi. & not. in. l. generali. C. de decurionibus. & in. §. primo in authen. de
quæstore, ibi Ciuitas nostra populosa diuersarum gentium: filius non debet patrem, neq; ma-
trem præcedere, cum illis reuerentiam debeat, nisi officium publicū gerat. ut ibi plenē dixi.
† Nulla est penes filium dignitas, quæ patri non fiat inferior, cum et ipsum dignitatis gra-
dum propter patrem habeat, ut ait Seneca libro secundo de beneficijs. & primo pater quā
filius ad seruitium euocatur. l. si ille. & l. à successionē. C. de decurio. † Barones & per-
sonæ Illustres ueniunt appellatione populi. §. plebs autem insti. de iure naturali gentium. et
cui & de illa glo. per Barba. in. c. accedens col. iij. ut lite nō contestata. Corneus cōsil. 149.
col. si ij lib. & D. Cagnola in. l. ij. in uerfi. quicunq; consules si. col. de orig. iur. † Sunt &
ipsi Barones de gremio, & corpore ciuitatis, & lex generaliter prouidēs, eos cōpræhēdit,
nisi sit de eis specialiter prouisum. l. i. fraudē. §. si. de mili. test. nō faciūt ipsi aliud corpus et
mēbrū in Ciuitate in his quæ ad Ciuitatē pertinet, ueluti Magnates, Barones, & personæ
Illustres: patriæ parere tenentur. l. fallaciter. C. de abolitio. & i. l. ueluti de iust. & iur. quādo

Ciuitas creāt Syndicū, & Electos, Ipsi in eorū creatione cōsentire cōsentur, cū sint aut nobi-
les in Ciuitate, aut Ciues. factū à maiore parte ratū habere tenentur per regulā. l. q. maior
ad municipal. & C. cū oēs de constitutio. Nō est hoc ambiciosum. & in eorū permittē iuxta
tradita in. l. ambiosa de decretis ab ordine faciendis. Decuriones in propria oppido omnes
antecedunt, cum oppidi nomine seu Reipubli. quantumuis paruulæ omnibus sint digniores.
Barones, & Illustres uiri habent honorem & prærogatiuam, ut Ciues in oppido non posse
sunt contra patriam exercere. ar. l. post mortem. §. si. de bono. possessio. contra tabul. & ar.
l. si iudex circumuento de minoribus habent natales in patria, à qua ipsi, & eorum maiores
originem trahunt. patriæ cedere debent. patriam uenerari tenentur. & officialibus, ac mini-
stris ab ea deputatis. cedere: astringuntur à conditione Ciuitatis. l. si. ut proponis. C. de muni-
cip. & origin. libro x. & si ipsi exteri essent, & in Ciuitate reperiuntur, in decorum uide-
retur peregrinos potiores esse in honoribus, & Ciues aut sedere, aut inferiores haberi.
Nunquam exteri Ciuibus præferuntur, præsertim in honoribus, & dignitatibus, ut ibidem
dixi, quanquam ut corpus integrale, & collegialiter superessent, quō ad hoc non habentur
pro aliquo corpore supræmo in Ciuitate, sunt potiores in honoribus inter se ipsos, uel cum
de re ad eos ut Barones spectante tractabitur. Quō ad Ciuitatem nudi sunt priuilegia uiro-
rum Illustrium, cum non exhibeant à lege, uel ab homine, aut à consuetudine speciale pri-
uilegium. neq; ad honores sunt uocandi: quia habitant cum domicilium non constituunt. l. est
uerum. C. de incolis, & in. l. scire eodem titulo. Non debent membra distare à capite. sed ut
coniuncta, & connexa unum corpus, aut unum hominem efficiunt. Syndicus in hoc uidetur,
ut caput electorum, cum ipsos præcedat. Membra debent suo capiti adherere, præsto esse
reuereri, coadiuuare debent, immediate sequi: si adesset ingens Baronum numerus, quorū
Dei gratia, & Cæsaris Munificentia locuplex est cæcus. uix dari posset locus Dominis
Electis, ut inspiciant eorum caput, & illud coadiuuent. Ipsi sunt quasi Suffraganei, & Co-
adiutores Syndici, & Ciuitates rectores, ac Gubernatores, seu Decuriones, quando sedent
in eodem loco penes Proregem, aut Dominum Regem si præsens esset: Alia ratio est.
† Syndicus supra omnes Procures, Magnates, & Officiales supremos, Electi autem in alio
subsellio, soli ipsi Nobiles cum Tribuno Plebis sedent in ultima subelli. seu scabelli parte
te. sic obseruatum est de consuetudine. neq; tunc uniuersitas repræsentatur, neq; actus uniu-
ersitatis geritur. diuersa est ratio, cum ibi in digniori loco Barones, & Illustres sedere
ueritatis geritur. diuersa est ratio, cum ibi in digniori loco Barones, & Illustres sedere
censeantur, sufficit in istis dare distantiam, capitulo sicut argeri, prima quæstione prima.
† Recipere Regem, aut Prores
Hæc dissimilia sunt, & ex uno non infertur ad aliud. Ad Ciuitatem pertinet,
gem, aut alium Magnatem in Ciuitatem ueniētem illius nomine, Ad Ciuitatem pertinet,
& ad ipsum destinare deputatos, ornatos Veste etiam Purpurea. ut scribitur secundo Re-
gum, capitulo. xix, & illos mittere præciosiis ornamentis, & pulcherrimis decoratos, exul-
tantes & dicentes. Benedictus Dominus, uel qui uenit In nomine Domini, Iubilantes cum
ramis Palmarum: ut de Domino Iesu Christo legitur in eius Aduentu in Ciuitatem Hier-
usalem. Ista solent fieri à populo Ciuitatis congregato, & non à priuatis. ut dicit glo. in
Longobarda. l. prima de appulis qui acclamant, Viuat Rex noster. & Dominus Bocrius
in tractatu de custodia clauium Ciuitatis char. xi. & de acclamatione Populi uoce magna

ad laudem alterius per præconem, per Odofredum in l. Illustrissimos. C. de officio rectoris Prouincia, & Dominum Iacobum Rebuffum in l. fin. C. de quaestoribus & magistris officiorum libro. xij. Ista fiunt à populo in unum congregato cum publica latitia. ut notat in l. prima. C. publica latitia eodem libro. † Populus & Ciuitas non representatur in Ba-
 15 ronibus qui in populo reperiuntur, neque ipsi faciunt mediam, aut tertiam partem populi nisi aliter consuetudo introduxerit. Populus & Ciuitas ducit eos, eos regit, & de eis disponit ueluti de suis Ciuibus qui ad onera Ciuitatis, tam realia quam personalia astricti sunt. Eorum autoritas & dignitas est per accidens, non ex natura loci, non liberantur ab eo onere quo propriè origini astringuntur & duplicia tenentur onera & patriæ pro eorum origine, & Regi pro titulatis feudis rerum & personarum, duplex est & obligatio, & actio, habent ipsi duplicia emolumenta, unum ratione patriæ, alterum ratione titulati feudi, consequens est, ut utroque modo teneantur, à maiore minori reuerentia debetur cum in sua est domo, secundum Lucam de penna in l. nihil, prima col per illum tex. C. de palatinis sacrarum largitionum libro. xij. allegat tex. in §. non uolente in authen. de defenso. ciui. & in §. è dis-
 uerso in authen. ut iudices sine quoque suffragio, & per tex. in dicta. l. nihil. dixit Ioannes de platea ibi, quod Cardinalis seu Archiepiscopus debet honorare Episcopum loci, & Rector Studij præcedit Episcopum Scolarem dum est in studio. ut Abbas dicit in capitulo auditis col secunda de electione, & in capitulo postulasti de concessione præben. quod Episcopus non præcedit capitulum quando sedet ut Canonicus, sed est eo inferior. Sedebat secundo loco quando est illius loci Episcopus, aliàs suo ordine quando est alterius loci per glo. in capitulo à collatione de appellatio. i. vi. & ibi per Geminianum, & alios, & hoc in his tantum quæ Collegium tangunt. † Potest quis maior & minor esse diuersis respectibus, secundum
 16 glo. in capitulo quæritur, secunda quæstione septima. per tex. in capitulo perlectis. xxv. distinctione: quam sequitur Dominus Cassaneus in cathologo gloriæ mundi. xi. parte, confide de xij. Cuius primariæ Ciuitatis præfertur notabili Ciuitatis mediocris, secundum De-
 eum in capitulo clerici. xvi. col. de iudicijs, & in proprio loco præfertur Primarius illius loci, per no. per glo. in dicta. l. apud. Ideo fertur Casarem dum esset in alpijs oppidulum præterientem, amicis quærentibus, an illic seditiones aliqua forent de Principatu. respondisse (Mallem) inquit, hic esse primus, quam Romæ secundus. † Nec obstat quod Syndicus tot
 17 tam agat Ciuitatem, & ipse eam ducat, nam non ideo deputatur, ut electi eorum sint dignitate priuati, & illo die & in illo actu pro nihilo habeantur, accumulatur persona cum dignitate, & electorum potestas non irritatur. Regulare est hoc. ut in l. prima. C. de officio præfecti urbis, quod per creationem noui officialis non derogatur ueteri. & in l. si. uer. ita tan-
 C. de iurisd. omn. iudic. & in l. si. ubi glo. C. ubi causæ fiscales, ubi licet Comiti domorum, detur specialis iurisdictio in colonos, aut inquilinos Imperiales & per uerba taxatua, nihilominus circa easdem personas non intelligitur adempta iurisdictio Præfidi Prouinciæ, cui ut maiori magistratui circa easdem personas iurisdictio collata est, ut in l. cum aliquis eo-
 dem titulo. Plura possent allegari quæ habentur per Romanum, consilio 393 Præfens con-
 sultatio per Modernos in dicta. l. quod in rerum §. primo, & in dicto capitulo pastoralis, & alibi dixi: Decuriones seu electi Ciuitatis, eam quam habent auctoritatem, & præbeminẽz

nam, à lege obtinent, & non ex aliquo Principis oraculo, ut no. in l. obseruare, & in l. nomi-
 nationum. C. de decurio. Habent ipsi regere & gubernare corpus uniuerſitatis & publici
 Collegij approbati. Lex illi dat administratores sicuti priuatus posset in suo ar. d. l. prima.
 §. quibus. & in l. si. de collegijs illicitis. & in l. item magistri de pactis, & procedit nẽdum
 in populo qui habet Episcopum in Oppido, Terra, uel Castro, sed etiam in qualibet Villa,
 seu Casali. Ideo dicitur eas habere Rempublicam licet improprie. ut not. C. de iur. reipub. l.
 prima, & in l. rempublicam. C. eodem titulo, si Ciuitas, uel Oppidum alium pro regimine
 Ciuitatis adungat, uel eum pro capite constituat in negotio uno uel pluribus nõ derogatur,
 ex hoc alijs Officialibus Ciuitatis, uel Oppidi, quia hoc Ciuitas principaliter non intendit.
 ar. l. si quis nec causam, neque est actus qui ex hoc necessariò insurgat, ut posito uno, aliud emer-
 gat. Item Ciuitas melius per plures regitur, quam per pauciores. Ideo inter est plures admit-
 ti ad defendendum. l. prima de procurato. & si plures in unius officio admittuntur, non dero-
 gatur officio illius in aliquo. l. binos. C. de aduocatis diuersorum iudicum, nisi officium uoluerit
 superior in plures diuidere. ar. l. si eadem de officio access. Ciuitas ideo Syndicum creat,
 ut suum particulare negotium honorificentius expleat, & ad coadiuuandum Electos qui
 officio etiam consistant ar. l. tex. in l. quotiens. §. constat de administra. tuto. & ibi loquitur
 in tutore qui tenetur etiam regere quod pupillo adauctum est. & illum tex. in materia offi-
 cialium allegat Roman. in dicto consilio. 393. & Maynus in dicto. §. si quis potest, cum de-
 putatur ad ampliorem custodiam, non debet sumi coniectura, quod ideo eligatur Syndicus, ut
 ab omnibus auctoritas & præbeminẽtia adimatur, cum sint plures contrariæ coniecturæ.
 & alia aliam trudit. l. diuus de in integrum restitutione. Sed ut Syndicus per Electos coadius-
 uetur, & per eos uti in regimine primates, decentius associetur.
 18 **S**tatus Regiminis † huius Almæ Urbis, uidetur dubitationem absoluerẽ. nam cum regatur
 per quinq; Nobilia sedilia, & etiam à Tribuno Plebis nomine Populi: huiusmodi elec-
 tionis, fit distributio per uices nobilium ex ordine ipsorum, ut unumquodq; sedile in creatio-
 ne Syndici suam habeat præbeminẽtiam quando de suo sedile contingerit eligi, isto respec-
 tu ab omnibus creatur & eligitur Syndicus: gerit tamen Ciuitatem, sed non ideo & eo mo-
 do, ut ab alijs suis Officialibus eorum dignitatem abstulerit: Sed ut ipse ueluti caput electo-
 rum, officium gerat. Illi autem ueluti Ciuitatis in regimine primates committuntur eum.
 Sed cum non possint omnes pariter in eodem loco consistere, pariter incedere & deambula-
 re, & eadem manu comitari. Constitutus est Syndicus qui prior uadat & incedat à manu
 re, & eadem manu comitari. Constitutus est Syndicus qui prior uadat & incedat à manu
 19 Regis uel Proregis, aut cuiusuis potentis Domini siue Secularis sit, uel Ecclesiasticus, aut
 Apostolicus, qui ueniat in Urbem, uel si intra Urbem alia festiuitas uel casus occurrerit
 pro quo Syndicus deputari consueuerit. † Honor est, Prior incedere, Prior loqui. l. si. C. de
 Tironibus. l. secunda. C. de primicerio, & in l. secunda. C. de præfecti prætorio libro. xij. Pri-
 or nominari. l. seruus cõmunis, ita de stipu. seruo. & in capitulo si quis instit. de electio. in. vi.
 Prior offerre, secundum Dominum Ioan. Fabr. in. §. aliam insti. de benorum posses. & Do-
 minum Andream Tiraquellum in tractatu primogenituræ in principio. Honor est iuxta do-
 minum assistere, secundum glo. in dicto. §. aliam. & habetur in dicta. l. secunda de officio
 præfecti præto. & in l. prima. C. de consulibus libro. xij. Immediate post dominum sedere,

Secundum Sandaeum in rubrica de maiori & obedientia. Ista honorificentia debentur Sin-
dico, eas recipit à sua nobili Platea deputatus, & Ciuitatis nomine. Publici sunt Ciuitatis
honores, & Platea pars Ciuitatis dicitur autoritate, & utilitate publica. Non est pri-
uatorum sedes, neq; ex re familiari in unum priuatum Collegium reducta sed certi Ci-
uitatis loco publici Gubernatores designati. & Platea uia later Ciuitatis fere militaris,
Prætoria seu Consularis, ut Plautus ait menich. 185 & Teren mendr. 46. in hoc las-
bitasse Platea dictum est Crysidem, & Platea area est in Ciuitate in quam populus conue-
nire solet, secundum Lampridium in uita Heliogabali Plateas in Palatio strauit Lacedæ-
monis, & Porfireis saxis, & platea græcè latitudo. inde Platea, quia lata est. Hæc præ-
rogatiuas magni faciunt sibi Prouintiales seruari, Vlpianus dixit i. l. obseruare §. hoc etiā
de officio procon. & legati. & in l. si in aliquam eodem titulo. & in l. fin. §. ven. de mune.
& honor. Hæc est causa primaria deputationis. ut solus ipse honorator sit. Electi autem ut
electi primates, & Decuriones eum adiuuent, & comitentur in eodem loco, & dignitatis
gradu quo erant, ut & ipsi alijs cæteris digniores incedant. Hæc est uehementior canes-
cra, & fortior contraria quæ allegatur. aliàs sequeretur quod ipsi si non possent præcede-
re Barones, & Magnates. minime etiam haberent certum locum, & cæterum præcedenti
alios Barones, & Dominos, cum ipsi ut simplices nobiles haberentur. & non conpeteret
contra eos recusantes aliquod officium iudicis: cum in istis præoccupationi locus sit. Episco-
pi, & Prælati omnes antecederet. & Non sine causa mos hic in tam celebri Vrbe inole-
uit, ac talis distributio emerfit, cum sæpe pro regimine, & honoribus Ciuitatis. Veteribus
temporibus iurgia, scandala, cedes, & homicidia prolapsa sunt. ut testatur diuæ memoriæ
Robertus Siciliæ Rex die. 29. Iunij. vij. Indiæ. 1339. Sub pagina secreto suo anulo fir-
mata, & ut assumptus arbiter statum Ciuitatis pro pace, & concordia inter partes tres dis-
stinxit. ut duæ Plateæ unam habeant, omnes aliæ cum alijs obtinerent duas, prout ipsæ pro-
nunciavit sub die quinto Iulij eodem anno cum insertione nonnullorum capitulorum, &
declarationum. & Sapiens Rex Romulum sequutus est Regem, qui conditam Urbem in
tres Tribus diuisit eam à tota illa multitudine, ut Moderniores tradunt in l. secunda de ori-
gine iuris. neq; quisq; Ciuis Romanus erat, qui non esset alicuius Tribus. Procedente dein
de tempore eadem aucta ad quinq; & triginta peruenerunt Senatores, Equites, & Plebei
erant diuisi: & à Senatoribus patricij, & ipsi patricij Senatores, & à plebe Equites, medi-
us post Senatores ordo, Equites dicti quod publicis Equis mererent, quorum insigne fuerat
aurei æqui, quibus à plebe distinguerentur. apud quos & iudiciorum, potestas erat, Eques-
stria in Theatro loca. xliij. gradibus concludebantur, qui & ipsi ordines dicuntur. Zasius,
Oldendorpius, Cagnola, & alij Neoterici, necessarium fuit numerofo populo novos ordi-
nes instituire: cum ueteres non omnia possent: neq; decens uidebatur eisdem legibus regere
re pauciores, quibus uniuersi sublineri non possunt: nouis rebus, nouum est remedium nec-
cessarium. sicut magna flumina ex paruis fontibus orta sunt. ita ex parua re magna quana-
doq; succrescit immensitas, ex parua flauilla ingens ignis, & extenui populo, amplissimus
populus. Cumq; uera pax, & concordia nõ consisteret in regimine, & cædes quotidie pro-
flueret prout in monumentis antiquis inspexi. Ioanna Regina quam primā uocant nõnulla

in eodem Ciuitatis regimine inouauit. 1343. primo anno sui Regni, cū inter plateas unus,
& in alijs unus alius esset Aerarius, & sæpe ordo mutatus est, prout Athenis Sparti, alibi
& sæpe Romæ crescente multitudine, & dignitate Ciuium, noui magistratuum ordines,
& pro plebe promiscuè creati sunt. & Romanorum tempore alius erat mos, quia ordo &
populus omnia exequébatur. Legi in quodam marmore sedilis Montanæ inscriptionem hæc
quam inserere mihi uisum fuit pulchrum esse ut alias omittam. Pissime, ac uenerabili dōs
minæ nostræ Helenæ Augustæ matri Domini nostri Victoris semper Augusti Constan-
tini, & Auiæ Dominorum nostrorum Beatissimorum Caesarum. Ordo, & Populus Nea-
politani. Liuius etiam primo libro scribit duabus Ciuitatibus Paleopolis, & Neapolis eun-
dem populū habitare, Marcus Tullius Cicero libro. xij. Epistolarum Familiarum ad Atti-
lium Proconsulem Neapoli Decurionem creari dicit. Neapolim etiam Romanorum munici-
pium græcam Urbem, & Rempublicam Neapol. Liuius in hæc uerba primæ Decadis li-
bro octauo. & Decadis quartæ libro quinto folio. 226. Minio dum ait: specioso titulo uti
uos Romani græcarum Ciuitatum liberandarum uideo, sed facta uestra orationi non con-
ueniunt, & aliud Antiocho iuris statuistis, alio ipsi utimini. Quid enim magis Smyrnei am-
pasceniq; græci sunt. quàm NEAPOLITANI, & Rhiginei, & Tarentini, à qui-
bus stipendium, à quibus naues ex federe exigitis &c. Tempore Romanorum Consulū
erat Respublica sociæ Rom. Cum enim Romani cum Annibale bellum gererent. ut inquit
idem Liuius Decad. tertie libro secundo folio mihi. 116. Neapolitani legati Romam uene-
re, ab ijs quadraginta pateræ aureæ magni ponderis in curiam illatæ. Atq; ita uerba facta
ut dicerent scire se Rom. Popu. Aerarium bello exhauriri, & cum iuxta pro Urbibus
agrisq; sociorū ac pro capite. atq; arræ Italiæ Urbæ Romana atq; Imperio geratur, æquū
censuisse Neapolitanos: quod auri sibi cum ad ipsorum ornatum, tum ad subsidium fortune
à maioribus relictum foret, eo iuuare populum Romanum, si quam opem in se se crederent
eodem studio fuisse oblaturus, gratum sibi patres Romanos populūq; facturum, si omnes
res Neapolitanorum suas duxissent, dignosq; iudicauerint, à quibus donum animo ac uolun-
tate eorum qui libentes darent, quam re maius ampliusq; acciperent. Legatis gratiæ actæ
pro munificentia, curaq; patera quæ ponderis minimi fuit accepta. Suetonius in Augusto. C.
42. apud Insulam Capreas Vetterimæ illicis dimissos iam ad terram languentesq; ramos
aduentu suo adeo latatus est, ut eas cum Republica Neapolitanorum permutauerit, ena-
ria data &c. & Ex paruulo unius Virginis Thumulo aut Syrenæ Parthenopæ dicta est
Ciuitas, ad cuius Thumulum quotannis Neapolitanos faces tulisse, & Paleopolis dormitio
Ciuitas, & deinde Neapolis, noua Ciuitas dicta est. Parthenopæ, Paleopolis, & Nea-
uetus Ciuitas, & hodie totius Italiæ pulcherrima potens florentissi-
ma, Christianæ fidei religiosissima, Fidissima Domini Regis Caroli Maximi Imperatoris
ma, & Regina primariam sedem tenet.
Constantino penes Pontificem Maximum Syluestrum Romanum cedente Imperium
Neapoli sibi pro Camera Imperij retenta, Neapoli Princeps ab eo constitutus est, qui per
suos patricos gubernandæ Urbis, curam habebat, & omnem ditionem, atq; potestatem obe-
nebat. Rebus illorum Græcorum Imperatorum collapsis, aut eorum i curia, aut seditione,

extinctis Principibus, Ciuitati eligendi Ducis potestas à græculis tradita est, & per aliquod tempus Dux creari à populo obtinuit, prout etiam in alijs maritimis Ciuitatibus. Patrem Sancti Athenasij, Ioannem aut Sergium nomine Neapoli Ducem fuisse, lego in quodam historiali, & alios duos in Cronicon Sancti Vincentij & Anastasij de Vulturno. Amplum & uetustissimum est Volumen. Longobardis autem rerum potestis, & Beneuenti eorum Regia constitutis Campaniæ Principibus, Neapoli Comes designatus est ex Casinensi regeistro. Nulla quidem ratione, sed odio celeberrimæ & pulcherrimæ Urbis, & sub Gothicis quandoq; Dux, quandoq; Comes Urbem regebat & oram maritimam: Græculis quandoq; ex rerum euentu dominantibus, & Apulia, & Campania pulsas, Normanni Regionum omnium Victores & Dominantes effecti sunt. Neapolis per uiginti quatuor Consules, Milites, & Comestabiles gubernari & regere præta est. Aliqua circumferuntur ab eis tradita priuilegia. & illud in Archiua quo Amalfitani, Scalenfes, Rauellenses, & alij triduo in Vrbe fumantes Ciues sint, & Consules sibi eligant. quod hodie ad ciuitatem uiget. dum incolatum faciunt, & ibi ista est inscriptio. In nomine Dei æterni amen. Anno Incarnationis Dominicæ. 1190. Die octauo mensis Maij &c. Nos Aliernus Cutenus, Comestabili Milites, & uniuersus Populus Egregiæ Ciuitatis Neapol. prouidæ. &c. & ibi, saluo in omnibus priuilegio generali libertatis Neapol. quod est inter Nobiles, & Populum eiusdem Ciuitatis. & in antiqua Regali Ianua uersus.

Egregia Nidi sum Regia porta plateæ.

Mœnia nobilitas Urbis Parthenopææ.

Non tam Consulium, quam Electorum habetur mentio in instrumentis, sed non tam frequentis numeri. isti forte erant à plateis Electi, & Consules, ueluti Consiliarij Ciuitatis: sic enim Decuriones appellantur, iuxta not. in rubrica. C. de decurionibus. & per glo. in l. prima. C. si unus ex pluribus tutoribus, & Dominum Iacobum Rebuffum in l. nulli. C. de consulibus.

† Vidi in alijs fieri de Sedilibus mentionē. Quæ autem nos Sedilia uocamus, Seneca 26 ad Lucillum, porticus nuncupat. in his deambulatio est, & Sedile iunctum, ut sessio fiat, secundum Ciceronem de Oratore in secundo ibi, in quo porticus hæc ipsa ubi inambulamus, & palestra & tot locis sessiones & Sedilia: per Virgilium primo Eneidæ. 35. & in quinto fusi per dura Sedilia nautæ. & porticus, quod ibi situs magis sit, ubi standum sit quæ 27 si porta, uel sit aspectus, secundum Papiam, quem refert Lucas de penna in l. si qua. C. de spectaculis lib. xi. Erant prius nonnulli porticus in quibus se recipiebant, & cōueniebant. † Et Angiportus priuati etiam sine exitu publico nostra etiam memoria uidimus, et alij 28 bis retulerunt. † Petrarcha autē uicos in suo Itinerario explicat: dum dicit, Illud nulla festi 29 natio, nullus labor impediatur, quum duos illius Urbis uicos, Nidum scilicet, et Capuanam uiz Aëas, ædificijs supra priuatum modum antequam pestis terræ funditus exhausisset, uix cuiuspiam credibile Militiæ numero ac decore memorabiles. Vicus est pars Urbis, quæ fit ex multiplicatis domibus, et ex pluribus uicis, Urbis constat, quæ in uicos diuiditur quasi in minorum membra, secundum Grammaticos. et Cicero pro Milone. 47. Oratium, et alios.

& authore Spiegelio, Idem est platea, quod uicus. † Credo ego plateas esse quæ etiam 30 illis temporibus tribus dicebant. In Campaniæ Sancti Laurentij ea est inscriptio ex montaneæ tribu, nobiles Ioannes Cicinellus, & Carolus Sergentius, & ibidem i principio quod Ciuibus Contribulibusq; omnibus uniuersiq; Vrbi felix faustum fortunatumq; &c. Hoc est in his qui in aliqua parte tribus asciti sunt. ut hodie in illis qui in ea congregatione sedilis recepti sunt. Scæuola in l. patronus de legatis tertio, quod ibidem glossa imperitè exposuit tribum pro progenie. & Zasius deridet in l. secunda in uerbo equestri de origine iuris. & Dominus Iacobus Spiegelius, sequitur Dominus Oldendorpius, etiam & Romæ 31 triginta sex tribus fuisse affirmat & eas explicat Vir doctiss. Paulus Manutius. † Alij uetustiores, ottinas exprimebant, quasi optima pars Vici. † & optimates quod iddem est ueluti primates & meliores, quod hodie nō est ex toto deletum, & materna lingua sic dicunt. 32 † Magistri extauritarij, qui illas regunt sunt de primatibus, uicinioribus, ibidem habitantibus & ipsi inter se ipsos. prout hodie fit, omnes honores assumunt & emolumenta diuidunt, cum non liquet à uetustioribus alia distributio. Ipsi ueluti habitantes & uiciniores assument sibi ipsis, nec alios admittunt, qui aliquantulum distarent Viculis aut Plateolis: & ipsis recedentibus & alibi incolarum facientibus, nihil de eo regimine retinent, sed amittunt. & alij qui de nouo ibidem uenerint ad habitandum, regimen & honores & emolumenta percipiunt, ueluti ex publico Ciuitatis munere uicinioribus delato. † Alij plateas, quæ nūc 34 sedilia appellantur, exprimebant antiquitus, de quibus plenior est mentio in Regestris Regum Nidi scilicet & Capuanæ. Aliæ etiā nobilissimæ sunt, Montaneæ Portus, & Portus Nouæ, & parem auctoritatem omnes habent, arbitrantur aliqui à Regibus constituta Sedilia, & Modernis temporibus, ut facilius sit ad dissentendum occasio: quod aliter fuisse existimo, ad publicum Ciuitatis decorem. & ut in his locis promptior sit cuiusq; sententia. Plurimæ etiam principales plateæ nominantur quæ uel sub istis, aut alij connexæ sunt, ut est nobilis Platea Forcellæ, quæ sedili seu Plateæ Montaneæ unita est. extant penes me uetustissima monumenta, & ex hac causa duos facit Electos, alia uero unum pro qualibet. Sunt nonnullæ in eadem Ciuitate familiæ Illustres, Spectabiles, & Nobilissimæ, quæ cum nobilibus plateis suffragia non habent, & cum Platea Populari non conueniunt, cum & ipsi libus plateis suffragia non habent, & cum Platea Populari non conueniunt, cum & ipsi dedignantur cum popularibus connumerari, nam sunt genere inferiores, licet inter illos plurimi sint Ciues honorandi. Oppidorum Domini, Iureconsulti Doctissimi, Officiales & Consiliarij, Ditiissimi Mercatores, Medici, Philosophi, Veterani etiam Milites, & cum Equis & Armis Militariter uiuentes, qui ut nobiles habendi sunt, qui artes non exercent, nec ut populus grossus ex eorum uirtute iudicandi sunt. Decens non est cum illis uocem dare in populo qui forte ex illa patria descendunt, in qua plebei essent, & ipsi nobiles, uel si ex eo Oppido in quo Dominus est nobilis, & modo pariter Dominus cum seruo, libertus cum patrono, uillicus cum honesto, & eodem subsellio sedeat Dominus cum uassallo pariter uocem det, & pari honore habeantur in Ciuitate coram Rege, Prorege & suis Officialibus supræmis, licet nobilis & Vir Illustris acquirens Ciuitatem in alio loco non persciat nobilitatem. ar. l. si cui. §. falsa de conditio. & demonstratio. † neq; si nobilis Neapolim 35 accedat ad habitandum in ea Ciuitate in qua separati sunt Nobiles à Popularibus, &

assignati honores nobilibus, ut Surrēti, Salerni, Capuæ, Auerſæ, & Rauelli, ubi Ioāna Regina ſecunda. 1419. explicat nobilium familiarum progenies, & alibi in Regno nobilis eſſet quod ad honores Ciuitatis, ſed ut Ciuis, uel habitator haberet, niſi in ordinem illorum eſſet receptus, uel niſi ſit eis conſulium. ar. l. honor. §. de honoribus ibi natiuum origo. de muneribus & honoribus, & in. §. ſi qua uero ibi conuenit enim unumquemque nobilium, & in. §. interim in authen. de deſenſor. Ciui. cum nobilibus præheminentia debeat, & honor. ignominioſum uideretur transferri nobiles ad plebeos, ex loco ſunt hæc, & opinione utens tum ſi de iure debetur deſuetudo uel contraria conſuetudo non auferit, nec priuatorum patrimonibus ius publicum lædi poteſt. l. ius publicum de pactis, alij iudicent. & Nam enim comen- 36 ni hominum ſententia aliter fertur, & quodam grefſu ignominiam quam tam uolentur accipere: quia cum eis non participant de honoribus Urbis. ipſi onera ſubeunt, munera ſubſiſtunt, Ciuitatis orti & oriundi, ſunt ex illa, quotidiana affinitate iunguntur, & legem naturæ non ſortiuntur: cum ſæpe de eorum capite, de ære, de genere, de perſonarum ſtatu, de religione, de toto aſſe, de ſeruitute, de uentris inopia, de adorando Rege, de elementis terræ, ac de omni denique cœlo tractari contingit, aliorum ſententiam ſequi oporteat. Ipſi uero de negetur dicendi facultas, cum inter patricias platearum familias annumerati non ſint. Peregrini erunt, cum ius Ciuitatis inter nobiles non habent, & græco uocabulo Apolides, quaſi ſine Ciuitate, quæ eis ſimul cum generis & uirtutis nobilitate coniuncta eſt: oriundi & orti nec municipales ſunt, neque Ciues quod ad publicos honores deleta eſt nobilitas: & patricij Equites, Ciues & peregrini perpetui in eodem conſiſtente loco, cum alienigenæ non ſunt, & pro extraneis reputentur, quanquam ut habitatores Ciuitatis gaudeant immunitatibus. Virtutum atque generis claritas denigratur, cui debiti non deſeruntur honores, & ubi plurium Conſilium deſpicitur, collabi poteſt quicquid maximum eſſe conſpiciuntur, & ſer- dis uitæ eſt, quæ publica ſunt alijs ſubtrahere, uide tex. in l. ſecunda C. de deſenſo. ciui & in l. deſenſores ita eodẽ titulo. & in. §. interim in authen. eodem titulo. & in authen. præſides, §. primo circa prin. C. de epiſ. aud. ad multa, ille leges poterunt allegari, quies publica turba- ri uidetur. Ideo datur officiũ. l. prima. §. quies de offic. præſect. urb. diſſentio ſolet oriri. ar. l. prima. §. ſed & qui. C. de lat. liber. toll. ibi in eos qui pileati incedunt, & ratio tex. in capitulo in nonnullis extra de iude. ex hoc aliorum pudor læditur. ar. l. minime. C. de epi. aus. di. & in l. iudeos quos. C. de iudeis. tex. in. §. plebs cœtum in uerb. ſpecies inſtitut. de iure naturali gentium & ciui. & ibi glo. de præheminentia, & in capitulo ex literis de præb. Probris uel odij cauſa eſt cum repellitur, ut Saluſtius ad Ciceronem, Marcus Tullius inquit linus, Ciuis Urbis Romæ: ſecundum Lucam de penna in l. qui fundi C. de fundis rei priuatae libro xi. & in rubrica. C. de alex. primat. & in l. quinq; ſumantes. C. de decurio. lib. 2. Virtutum præmia merentibus conuenit assignari. l. ſi. C. de ſtatutis & imagi.

¶ Diuus quoque Federicus & Aragonens pronunciauit inter Populum & Nobiles, quibus Plateæ ſex Nobilium fungantur honoribus, & Populus in quo honoretur, ut ex ſententia liquet. Hic eſt hodiernus mos regiminis, & cum quatuor plateæ in unum concordant à tota Ciuitate, geſtum & ordinatum eſſe cenſetur. Deliberant primo inter ſe ipſas quid agendum ſit in negocijs, quid expediat, & quid conueniat & in loco Ciuitatis deputato apud

apud ſanctum Laurentium, deputati cuiusque plateæ opinionem, & ſententiam reſerunt, ex temporum mutatione ſuprema quoque iudicia mutantur. nec quicquam conſiſtit ſub ſole perpetuum, Ciuitas quæ ſemper Regium, ac ſupremum promerebat Imperium, inferioribus extinctis titulis, Regale tenet nomē. Carolus primus Neapolis Rex primus appellatus eſt, ut teſtatur Sebaſtianus Muſtera in Germaniæ Cronicon, ſecundo libro folio. 276. & Neapolis caput totius Regni Siciliae, & matrix dicitur, Omnes Regiæ Vrbes, & Metro- poles quod ad Regnum attinet, matrem Neapolim omnium Anſilem proſitentur, & ipſius exemplo reguntur. cuius ſiquis promeritis laudes percurrere uelit, legat Dominum Bartholomæum in ſuis Sermonibus, dum à ſolutione penæ damni clandeſtini dicit eſſe im- munem. Fuit enim bonarum artium, & diſciplinarum alumna, & propter ſtudia frequens erat Romanorum ſeceſſus, ac uirorum Illuſtrium ſedes, dulcem uocat illam Vergilius: doctam, Oui lius: apricam, Syllius: ſacundam, Ouidius ſecretam, Statius non raram Colonis, 39 Græci, Latiniq; ſermonis frequentiffima. & Federicus ſecundus Neapoli generale & ſolemne ſtadium omnium diſciplinarum inſtituit, ut ex eo paruulo Archiuo collegi, Theologia, Pontificij, Caſareijq; Iuris Artium, & Medicinæ ordinauit. utq; ibidem doctorandi toto terrarum Orbe Doctores in illis Artibus & ſcientia declararentur. quod & ipſum Dominum Bartholomæum Regni Logothetam & Prothonotarium obſeruaffe in Sermonibus inſpicio, cum iuuenes Doctores eſſe pronuntiabat. & ego dum uices Magni Cancellarij agebam in ſacro, & uenerando Collegio, iuuenes ad eam dignitatem approbatos, toto terrarum Orbe Doctores eſſe pronuntiabam.

40 ¶ Ex prædictis patet & quoniam animo, quauē mente Syndicus à Ciuitate deputetur, an uel & ipſius Electi Decuriones, ſeu Conſiliarij ſint eorum authoritate exuti, & tota ac ſolida dignitas ad Syndicum reſeratur, cum ſi ſæpe ſit mutatus ſtatus Ciuitatis, ſæpe mutata nomina, ſæpe plures numero ad regimentum aduēti, ſæpe ordo delatus, ad pauciores, eadem tamen remanſit Ciuitas, Idemq; populus, ut in l. proponebatur de iuditijs. Forma licet mutetur, non propter hoc mutatur effectus. l. ordo de publicis iuditijs. & ſi nomen mutetur, lex non innouat effectum nominis. l. ſecunda. C. de ma. & accuſa. lib. xy. & in. §. illud in authen. ut Iudices ſine quoque ſuffragio col ſecunda. Si de Ciuitate Barones ori ſunt, eorum parentem uenerari debent. Nec filius patrem in publicis honoribus præcedere debet, cum ipſe publicam non gerat perſonam, nec in hoc maior eſt ingratus eſt qui ſe contendit maiorem eo, à quo cuncta bona obtinuit. ſi exter eſſet aut alienigena, indecorum eſſet peregrinum, aut 41 forenſem Ciuem antecedere, à quo poſſet expelli. & Gerit Syndicus almæ Urbis Neapolis tantam omnem ordinem Urbis, & totam Ciuitatem tam patricios, quam omnes alios. gerit et Viros Illuſtr. Barones Regis. Agit etiam totum Regnum, tam Ciuitates demaniales, quā Barones, & Eccleſiaſticas perſonas. cū ipſe pro omnibus loquitur. pro omnibus exorat, & pro uniuerſis Sermonem facit, & ſupplices præces effundit pro totius Regni ſalute, & omnium nomine reſponſum ſumit à Rege, ac ueluti mater filiorum ſuorum facilius obtinet, quod expoſcit.

42 ¶ Dum eſſem in Concilio Collaterali & Illuſtriſſimus, & Reuerendiſſimus Dominus Locumtenens Generalis coram Dominis Regentibus quæſiuit à me ut in hac controuerſia

dicerem quid sentirem, dum renuerem, & illis Dominis remitterem munus, hoc iterum expetijt, ut meam sententiam proferrem. Dixi Dominos Electos ex Sindici constitutio-
ne, & deputatione non esse eorum auctoritate, & dignitate priuatos, sed in publicis Ciuita-
tis muneribus, & præsertim dum uenientes ad Urbem recipiunt, Dominis Baronibus siue
exteri sint, siue Ciues, etiam si Collegialiter interessent præferendos fore. & die. xx. eius-
dem die Mar. Idem Illustrissimus Dominus declarauit Electos, Baronibus anteferri.

E Die autem Dominico [†] xxv. eiusdem Mensis sub festiuitate Catherinæ Virginis, & ⁴³
Martyris quæ clarissima fuit in Regio Palatio prope Ecclesiam sancti Spiritus, in quo
residet Illustrissimus, & Reuerendissimus Dominus Cardinalis Seguntinus Locumtenens
Generalis Serenissimi, & Potentissimi Domini nostri Regis Philippi. [†] Venerunt Illu- ⁴⁴
strissimus Dominus Petrus Antonius de sancto Seuerino Princeps Bisiniani nobilis Plas-
teæ, seu Sedilis Nidi, & Syndicus huius Inclitæ, & Fidelissimæ Urbis, una cum Dominis
Electis omnium Platearum, cum Tribuno Plebis, ornatis Vestibus Velluti Carmosini cum
albis Equis pariter faleratis, & deinde uenit Illustrissimus Dominus Frâsciscus Ferdinâ-
dus de Auolos de Aquino suæ ætatis Annorum. xxij. Marchio Piscariæ, Princeps Montis
Herculis, & Francauillæ, & Regni Sicilia Magnus Camerarius, Generalis Capitanus
seu Legatus totius Cauallariæ, seu Equitatus in ac deputatus per eundem
Serenissimum Regem pro capiendâ Fide, Homagio, ac Ligio iuramento ab uniuersis Re-
gni subditis & fidelibus, ob refutationem Regni factâ per Cæsaream Maiestatem dicto
Serenissimo suo Filio, ut ex literis huic Ciuitati directis. Associatus siquidem dictus Domi-
nus cum nonnullis Proceribus, & Illustriss. Domino Ducæ Amalfiæ Magistro Iustitia-
rio eius Auiculo, ac Illustr. Don Indico de Auolos Regni Magno Cancellario eius fratre,
Equitarunt omnes cum mirabili Comitatu omnium Procerum, & Nobilium, & omnium
Officialium & uniuerso Populo. Dominus Cardinalis in medio, A manu dextera dictus
Dominus Marchio, & à manu sinistra Dominus Princeps Syndicus, & aduenientes in cō-
uentu sancti Laurentij in loco solito, in altiori loco à manu sinistra sedit in quodam scio, seu
Sedia Dominus Marchio. & à manu dextera in alia Sedia, Dominus Cardinalis Locumte-
nens Generalis, Dominus Dux Amalfiæ Magister Iustitiarius in uno Scanno, & ex alio
Magnus Cancellarius, & omnes Domini Regentes. & nos Consiliarij in pede Scabelli
cum alijs Officialibus prout potuimus locum habere ob multitudinem. Dominus Princeps
ut Syndicus in alio Scabello iuxta morem. & post eum omnes Electi, & post eos Proceres
& Barones Regni secundum determinationem Illustrissimi Domini Locumtenentis, &
Collateralis Concilij, ibidem existentibus plurimis Dominis, & Sindicis nonnullarum uni-
uersitatum. Dominus Marchio per Secretarium Concilij Collateralis legi fecit patentes li-
teras dicti Serenissimi Domini Nostri Regis sub data in Regia domo
& paucis rebus rem absoluit pro executione suæ delegationis. Syndicus nomine Urbis, Ba-
ronum & Regni respondit, & sub quadam pagina explicauit intentum, & deuotionem
Ciuitatis, & Domini Electi unus post alium uenerunt hora. xx. ad præstandum fidelita-
tis iuramentum sub forma consueta prostrati ad pedes dicti Domini Marchionis tactis
Euangeljs. Syndicus nō iurauit quia forte nō fuit ad hoc constitutus à Plateis. Post eos Ma-

gister Iustitiarius, & Magnus Cancellarius. Deinde Illustrissimus Don Antonius de Ara-
gona puer annorum circa decem, uel parum plus, Dux Montis Alti. & dum deferretur
ad præstandum iuramentum, Dominus Princeps Bisiniani non consentiēdo, fuit de hoc pro-
testatus, & prætendens primo sibi deferri, & pro illa uice tantum, & citra præiudicium
tam in petitorio, quàm in possessorio, ex decreto Dominorum de Concilio Collateralis orete-
nus dato, Primus omnium iurauit. & ex ordine Princeps Salmonis, Duces, Marchiones,
Comites, & Barones, & inter alios ego etiam præstiti Ligij, Homagij iuramentum, &
alijs Procuratores Dominorum, Sindici & procuratores uniuersitatis. & deinde Equitantes
præfati Domini ex eodem ordine per Plateas nobiles, magna fuit facta ob publicam læti-
tiâ effusio pecuniæ Auræ, & Argenteæ pro gloria, & Triumpho dicti Serenissimi Do-
mini nostri Regis, Ducis Mediolani, ac Angliæ & Frâciæ Regis, nostræ Catholicæ, atq;
Christianæ fidei perpetui defensoris. Die Lunæ sequenti hora. xvij. Venerunt prædi-
cti Dominus Cardinalis, Dominus Marchio, Dominus Princeps Syndicus ordine suprapo-
sito cum Dominis Electis, & Dominis Baronibus sub eadē regula, & magna Comitua
Nobilium, in Maiori Ecclesia, Reuerendus Episcopus Motularum Vicarius Illustrissimi
& Reuerendissimi Domini Cardinalis Neapolitani, & in Maiori Altari solemnem Miss-
sam decantauit, assistentibus omnibus Dominis de nostro Concilio, & alijs Officialibus.
Orationem fecit Dominus Episcopus sancti Marci Secretarius Martiranus Vir Religio-
sissimus ac Doctissimus, quæ pro honore utriusq; Cæsaris Patris, & Filij Dominorum no-
strorum Regum sub candido Sermone laudatissima habita est. Finito Te Deum Laudamus,
Idem Dominus Secretarius legit patentes literas dicti Domini nostri Regis confirma-
tionis dicti Illustrissimi Domini Cardinalis in suo Officio ad beneplacitum: quia confirma-
tio omnium Officialium uenerat in eius posse, assistentibus ibidem dominis Electis, dominus
Ioan. Bernardinus Carbonus Electus Plateæ Capuanæ, ab eodem confirmationem &
obseruantiam omnium Capitulorum Urbis humiliter expetijt, & detulit illi sacramentum,
sub quo multis Euangeljs obseruare iurauit. & recedentibus omnibus facta fuit pecuniarū
Auri, & Argenti effusio pro gloria & Triūpho dicti domini nostri Regis. [†] Fuit apud
Veteres mos pecuniam pro Triumpho effundere, ut de Scipione legitur, cui secundum Po-
libium cum publica conuiuia in Triumpho non sufficerent, spargere in ludis pecuniam po-
pulo tentauit. Romanum Populum Spurio Posthumo, & Quinto Martio Consulibus pri-
mo stipem in ludis spargere cepisse, Drachma grandines, grandines in morem & odo-
rati imbres instar pluiæ, & alia missilia Antiquitus spargebantur effusè: quod sequuti
sunt Cæsares ad multitudinem leniendam. Iulius Cæsar nummos in ultimo eius Triumpho
Summæ effudit in Populū, neq; Romana Respub. (Plinio authore) locupletior fuit. Nero
secundum Suetonium, Paulum Diaconum, & Aetropium, Aurum, Argentum, Naues,
Agros, & Vestes donauit Populo. Et Heliogabulus Auræ, & Argenteæ Pocula in Popu-
lum spargit. Munus hoc (authore Seruio ad Iuuenales. vi.) Aerarij dabatur Tribuno.
Imperator prohibuit Consulibus pecuniam emittere ad Populum in. l. nemini. C. de Consu-
libus libro. xij. olim permiserat ad eorum honorem. ut in authen. de collatio. col. iij. Missilia
Imperator appellat in. §. hoc amplius institui. de rer. diui. [†] Facta fuit etiam per dictam

Dominum nostrum Regem generalis delictorum abolitio, exceptis aliquibus casibus, etiam quod ad Carceratos plurimos, Condemnatos, & Foriudicatos partibus concordatis, uel concordandis infra tempus semestris, delictorum facta fuit condonatio, quod hodie generale Indultum appellamus. Ista sunt pro salute Populorum, & Subditorum, qui sicut Ira, & Auiditia excitantur, sic munificentia placantur, & misericordia demulcentur. Maximum est hoc in Principe culpas delinquentibus indulgere, ut ad uitam melioris frugem conuertantur. Hoc est etiam uincendo uictoriam uincere. iuxta illud Ciceronis ad Cæsarem post partem de patria uictoriam. Publica exultat leticia in Vrbe, & per Plateas luminaria, ludi, cōuiuia, spectacula Virorum, & Mulierum, & per aliquos dies indictum est iustitium, id est uacatio iuris, & ut uulgò fertur repentina feriæ.

¶ Eodem die & quo delatum fuit Baronibus iuramentum, fuit dubitatum de tribus, quæ breui uerbo finiam. & Primo de præcedentia inter Illustrissimum Dominum Ducem Montis Alti, & Illustrissimum Dominum Principem Bisiniani. Pro Duce facit quod ex Regali sanguine descendit, & Regi nostro coniunctus, filius Illustrissimi domini Don Antonij de Aragonia, & nepos est Illustrissimi Domini Ferdinandi de Aragonia, filij Serenissimi Domini Ferdinandi primi Regis Inclitæ huius Siciliæ citra Farum Regni. & qui descendit ex sanguine Regali cæteris antepositur, ueluti dignior. ut scribit Cassaneus in suo Catalogo consilio. 32. & 43. in quinta parte. & dominus Nicolaus Boerius in tract. de autoritate Magni Concilij col. 24. & dominus Petrus bellalu. in prima parte. Ipsa enim Regi est alijs coniunctior, qui est omnium dominus, & supremus. Posset quandoq; ad eum de ferri successio Regni, tam ex forma inuestituræ, quam ex nutu populorum, & Baronum cum licentia sedis. & magis participat penes Regem, quam alius, tam in sedendo, quam deambulando: & cui secreta Regis notoria sunt. Aliter iurat Domino Regi coniunctus, quam subditus. ut not. in capitulo primo qualiter uassal. iura. debe. dom. fidel. non sic etiã astringitur. & ratione sanguinis, seu coniunctionis multa permittuntur, quæ alias non conceduntur. ut plenè collegit dominus Afflic. in capitulo primo. §. sed & res per quos fiat inuestitura, & ille qui est de meliori sanguine alios præcedit. secundum Bal. in l. nemi. C. de aduoc. diuer. iudit. Cassa. in quarta parte considera. 48.

¶ Pro Principe, uidetur dignitas maior Principatus, quàm Ducatus. Ipsa enim Princeps, Primus omnium dicitur, secundum Verg. 9. Eneid. 107.

Princeps ardentem coniecit lampadæ Turnus.

Et Cicero de Oratore. 2. & 7. Verrem. 100. & alibi. & per Plinium libro. 3. Epist. 7. not. in l. secunda de orig. iur. & in l. spadonem. §. si Ciuitatis Princeps de excu. tuto. secundum glo. in capitulo fundamenta. §. proinde de electio. in. vi. Princeps est quasi primum locum tenens, quod sequitur Lucas de penna in rubrica. C. de Principibus agentibus in rebus libro xij. glo. est unica. in clementina prima de baptismo, palam utimur in Regno, Principem omnium esse primum in Regno, & omnes alios Barones præcedere, tam Marchiones, quam Duces. Et de Principe non dixerunt Longobardi in capitulo primo quis dicatur Dux. & in capitulo primo de feudo marchia, & in capitulo præterea, & in capitulo Imperialis. Nec alibi in usibus feudorum mentio est. & inter Principes ordo est antiquitatis, ut quotidie uia-

demus in parlamentis & sessionibus. In his stamus consuetudini. l. prima de albo scribendo. l. non tamen. §. si. de decurio. ubi est no. tex. pro hac materia, & in l. Imperator. §. si. de pol. lici. & Sed semper fuit obseruatum quod Princeps præcedat Ducem, cum ipse sit in maiori dignitate, licet Dux fuerit antiquior in suo ordine per. l. primam. C. de consulibus libro. xij. glo. in capitulo de libera. in uer. electionis de offic. lega. in. vi. Nec obstat quod Dux sit de sanguine Regali progenitus, nam cum in præstatione iuramenti conueniant omnes, ut Barones, & feudatarij, & de iuramento dando Regi, nomine feudi agatur. Inter ipsos qualitas sanguinis non consideratur. In hoc habetur ut alius, ut probatur pluribus medijs alijs per me adductis super præcedentia inter Principem Salerni, & Magnum Cancellarium, qui autoritate officij prætendebat in parlamento inter Barones primus sedere, & primus omnium dare uotum. super hoc articulo iudicatur inferior, quia de eo tractatur, & discutitur, ex his quæ supra diximus de patre & filio Præsidi. ut filius præcedat in his quæ ad officium pertinent: uel de filio Episcopo: uel de maiore qui est in domo aliena. In ea est inferior. uel de Doctore, & Milite. In his quæ militiæ conueniunt. ut no. in authen. habita. & in Archidiacono, & Archipræsbitero dum in diuinis celebrat de episc. scolari, & recto. studij. ut ipsum præcedat dum est in scholis, & de Episcopo Canonico, uel de Episcopo à laico tenente feudum, uel de Rege tenente Comitatum ab alio Rege qui esset eo inferior. Dignitas quæ non conuenit actui, licet personæ cohereat, non habeatur ut dignitas, quod ad illum actum. sic & sanguis Regalis qui uiget in posteris descenditibus ab ipso Rege nõ attenditur in actibus priuatis, concernentibus, qui ueniunt ad hoc ex pacto, ex contractu, uel alia causa, quàm propria gerit ipse personam duplicem: una non coheret alteri. adinuicem sepeantur. ar. de sepe. bona. l. prima cum sequen. Non ad hoc dignitas ordinata est, sed rei qualitas inspicitur. ar. tex. in capitulo primo de gradibus succe. in feudo de eo qui coniunctus ex utroq; latere, ut non excludat illum, qui ex uno tantum coniungitur ad feudum, quia alia lateris coniunctio non tangit feudum de quo tractatur. illius iuris potentior causa præualet, quæ deducitur, secundum dominum Iacobum Rebuffum in l. huncuicq. C. de proximi. sac. scrip. Ex hoc inferitur quod Magister Iustitiarius. & Magnus Cancellarius non debebant primo uocari ad delationem sacramenti: quia illud præstiterunt non ut Magister Iustitiarius, & ex ordine officiorum Magnus Cancellarius, non ut supremi officiales iurabant, cum nemo aliorum officialium iurauit. ut Præsides sacri supremi nostri Concilij, Locumtenens Camerarij, Quæstor generalis, Regens Magnam Curiam, Scriba portionis, Secretarius, Regij Consiliarij, Præsidentes Regiæ Camera, & Iudices Magnæ Curia, & alij. Nemo istorum præstavit sacramentum, neq; per Vscerium fuerunt euocati.

¶ Quod autem Princeps & Dux sit, & Comes multorum Comitatum, & de ordine Aurei Velleris parum refert in hoc articulo, utrum Princeps sit tempore anterior inspicitur: cum primaria sit dignitas cæteris paribus in alijs actibus præferendus esset. Progenitus est idem Illustr. Princeps ex generosissima Sanseuerinatū Italiae prosapia, quæ tot ætatibus ac innumeris sæculis Procere protulit innumeros. Arbitrantur aliqui ex Anglia originem traxisse, alij ex Gallia temporibus Caroli primi Regis Siciliæ, alij ex Vngaria uel Cæsalia pina Gallia. Extat penes me nobilium familiarum libellus, in quo ex Normannia i Regnum

deuenisse describitur. & post annum Domini nostri Iesu Christi Millesimum, quod ego uerius credo. & ex huius nominis oppido, cuius dominum ipsius erat familia. Illorum tempore quendam Ricardum Santbrinum Valuasorem fuisse lego de genere militum, & fuit datariorum, qui armorum potentia & Normannorum auspicijs factus est Comes. Ex ea Salerni Principes, & Bisiniani Principes, Amalfia, Venusij, Summa, Sealea, & sancti Marci Duces. Comites Clarimontis, Capadocia, Marsici, Lauria, sancti Seuerini, Turfii, Mileti, Altimontis, Terra noua, Potentia, Montis caucosi, Saponaria, Satriani, Neritoni, Tricarici, Coriolani, alij Materae. Infinitorum oppidorum, & Ciuitatum domini, dono Regum Reguli habita sunt. Et ex Regibus Normannis natales iactant se ducere, priusquam in Italiam aduenissent. Ex filia Roberti Sanseuerinij Coriolani Comitis, natus est Carolus de Duratio tertius huius nominis, Regni huius Siciliae Rex. Viri bello fortissimi, pace sapientissimi, munifici, religiosissimi, fidei Christianae obseruatores, ac coenobiorum plurimorum obseruatores. Horum laudes, & dignitates recensere, non tam dare initium, quam adinuenire exitum, difficillimum esset.

¶ Secundo, an Procuratores & Baronum titularum debeant admitti ex ordine dignitatis ipsorum cum Baronibus titulis qui erant praesentes. & Fungitur Procurator uice domini, & uere repraesentat dominum suum. l. certe. §. primo de praeiudicio: quam legem singularem dixit Mayn. in l. generaliter de acquir. possess. Procurator emittit uocem sub nomine domini, cuius persona est electa ad dandum uotum in parlamento, uel ad praestandum sacramentum fidelitatis nomine Domini: nihil refert, dominus uel Procurator cum speciali mandato id faciat. Ipse ut substitutus a domino debet sedere in loco domini. per tex. in capitulo praecipimus. 93. distin. quem Roma. allegat singul. 340. Bar. & Panor. consilio. 22. primo uol. quem sequitur Cassan. Catal. gloria. quarta parte considera. 43. & in septima parte considera. 38. & plene ad multa in xi parte. not. Bar. in l. si filius de lega. & qui subrogatur loco domini, eodem iure uti debet per l. si. C. ut digni. ordi. serue. & in l. prima C. de collegiatis & incorporatis libro. xi. & in l. si. C. de praedijs nauis: quod procedit etiam si subrogatus sit inferioris ordinis. l. antepen. & ibi Bar. C. de proximis sacrorum scrineo. libro. xij. et not. in l. prima de rei ux. actio. Quando exercet nomine, & uice illius, alias non ut ibi not. dominus Iacabus Rebuffus, & in l. eos. C. de comitibus rei militaris, & in l. si quis ex corpore. C. de murilegulis libro. xi. & Potest iuramentum fidelitates praestari per Procuratorem. ut not. in capitulo primo. §. nulla per quos fiat inuesti. & Andr. in capitulo sanctimus quo tempore miles. & de hoc non ambigitur quando Rex non requireret personam uassalli sui. secundum Bal. in l. prima. §. ne autem. C. de caduc. tollen. Taurin. in uer. qui quis dem inuesti. Dixi ego ibidem Procuratores non admitti pariter cum titulis Baronibus: quia ipsi non deberent sedere in eo loco in quo eorum dominus assideret. Non potest persona procuratoris intrinsece in eo loco, & subsellio. & Censetur ius honorificum, quod persona coheret, & non potest cedi in alium eius nomine. licet utilitas propria sit. ex no. per glo. in l. si non sortem. §. libertus de conditio. indebi. Fieret deterius conditio collegae, si alius non eiusdem qualitatis secum pariter uel sederet, uel procederet. Ignominiosum uideretur Duci si uideret notarium unum, uel uillicum nomine alterius Ducis a latere sedere secum,

& durius si praecederet eum. In hoc fieret sibi prauiudicium ex no. per Andream in capitulo primo. §. ex eadem lege, de lege Conradi. & per Bar. in simili. in dicto. §. libertus. & dominum Zasium in repeti. & per Fulgo. & Paul. de castr. in l. secunda solut. matr. Bal. in l. i. C. de operis libertorum. Ista haerent dignitati quod ad honores suos affixa sunt personae. quae non possunt ad aliam personam transferri, quae non sit de eodem gremio. ar. l. parabolani. C. de episcopis & clericis: admittatur procuratur ad excusandum dominum, uel ad iurandum suo nomine: quia Rex de eius procuratore remansit contentus. Hoc non laedit alios Barones cum effectus negotij respiciat Regem, & Baronem mittentem procuratorem potest liberè fieri, sed quod ipse procurator det primo uocem, uel secundo ex ordine dignitatis sui domini, uel quod in eodem loco sedeat, & praecedat, non potest fieri in perniciem, & ferè ad iniuriam aliorum, unde si cum eis non potest consistere, minimè & dare uocem, quod est plus, & illa sessio ordinatur ad id, & subrogatus tunc utitur iure domini sui, quando dominus potuisset ad hoc subrogare, ut de Episcopo, & Vicario, qui sedebat in loco Episcopi, de Domino, & Capitaneo eius qui praecedat omnes in oppido domini, & de alijs similibus, isti etiam substituuntur auctoritate legis, & non hominis. ut no. in dicta l. filius, & in luicarius per Bar. uel quando superioris auctoritate. ut per Abbatem in capitulo sanè de offic. delega. & per Alexandrum in l. prima. §. quibus de legatis tertio. uel quando potest liberè disponere absq; damno uel prauiudicio tertij. Pro hoc uidetur tex. in l. unicuique, & ibi not. Ioannes de platea in secunda col. de proximis sacrorum scrineorum. Inter procuratores absentium habebit suum locum, & ordinem quia nemo laeditur, & omnium par causa est, nec persona deputata consideratur hoc casu, sed domini.

¶ Tertio, quid de Baronibus & possidentibus Castra cum pacto redimendi, Vt scieris primò uocauit aliquos ex his in gratiam dignitatis & non bene: quia etiam inter hos dominos seruandus est ordo antiquitatis, & antiquior praeferrì debet. iuxta not. in l. cum quid si nos seruandus est ordo antiquitatis, & antiquior praeferrì debet. iuxta not. in l. cum quid si certum petatur, & per Sndaeum in rubrica de maio. & obediens. & Et quando duae Ciuitates concurrunt in parlamento, antiquior debet in dubio praeferrì. ar. l. semper de iur. immun. quàm ad hoc allegat dominus Belluca, Principum in principio & sicut doctor antiquior iunior. l. si. & ibi Bar. C. de Tironibus libro. x. & ueteranus scolasticus de nouo ueniendi ad studium. ut ibi per Andream de Barolo, & dominum Rebuffum de Episcopis, Abbatibus, et alijs antiquioribus. ut per Moder. in rubrica de maio. & obed. & In honoribus & sessionibus qui prior est in tempore, potior est in iure. secundum Bal. in §. quibus in prima constitutibus qui prior est in tempore, potior est in iure. singulorum insti. de rer. diui. & in capitulo antiqua C. facit. l. honores de decurio. & in §. singulorum insti. de rer. diui. & in capitulo antiqua de priuilegijs. & Hodie uertitur controuersia de praecedentia inter Ciuitatem Capuanam, & Salernitanam: quia Ciuitas Salerni praetendit in parlamento Capuanam praecedere, licet interiecto tempore fuerit sub Baronis dominio, & hodie demanialis est: Capua autem multa deducit, de cuius origine, & dignitate ueteres late & diffusè scripserunt, licet Sedes antiquae Urbis saepe mutata sit. Salernitana etiam magnam antiquitatem habet, secundum graues auctores, & inter Romanorum Colonias, quae postea suffragium promeruit, agri Picentini inter oppidos nobilissima Ciuitas, Legum, Philosophiae, & Artium mater, & alumna Regia Vrbs, & sedes excelsa, tunc monetam cudebat Argenteam, Leges